

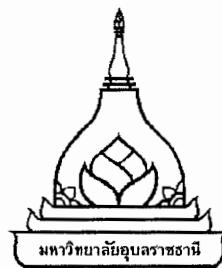
การให้ความหมายตัวตนของเยาวชนที่เข้ามายังศาสนาพุทธ : กระบวนการและ
การเปลี่ยนแปลง กรณีศึกษาสูญเสียพัฒนาคุณธรรมป่าดงใหญ่วังอ้อ
อำเภอเชียงใน จังหวัดอุบลราชธานี

สุรทิน หมื่นอินทร์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสังคมศาสตร์และการพัฒนา คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

พ.ศ. 2551

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

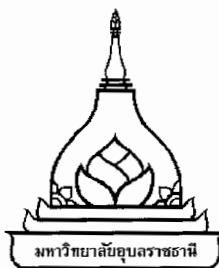

**PROCESS OF AND CHANGES IN SELF-DEFINITION OF YOUTH
AFTER DRUG ADDICT TREATMENT: A CASE STUDY OF THE
PADONGYAI WANG-AU MORAL DEVELOPMENT CENTER
AMPHUR KHUANGNAI, UBON RAJATHANEE**

SURATIN MUAN-INDRA

**AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
MAJOR IN SOCIAL SCIENCES AND DEVELOPMENT
FACULTY OF LIBERAL ARTS
UBON RAJATHANEE UNIVERSITY
YEAR 2008**

COPYRIGHT OF UBON RAJATHANEE UNIVERSITY

ใบรับรองการค้นคว้าอิสระ^๑
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสังคมศาสตร์และการพัฒนา คณะศิลปศาสตร์

เรื่อง การให้ความหมายตัวตนของเยาวชนที่เข้ามายังด้วยสีสัน : กระบวนการและการเปลี่ยนแปลง
กรณีศึกษาศูนย์พัฒนาคุณธรรมป้าคงใหญ่ผู้วังอ้อ อำเภอเชียงใน จังหวัดอุบลราชธานี

ผู้วิจัย นายสุรทิน หมื่นอินทร์

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อินทร์ หมื่น

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อินทร์ ชาอีร์)

ธีระ

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา ห่วงสิทธิ์)

มนต์

กรรมการ

(ดร.เมฆวรรณ เมฆะนัก)

เมฆะ

กรรมการ

(นายแพทัยจิณณพิกัตร ชูปัญญา)

อินทร์ หมื่น

คณบดี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อินทร์ ชาอีร์)

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี รับรองแล้ว

อินทร์ หมื่น

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ อินทร์ประสาท)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ปีการศึกษา 2551

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วง ได้จากบุคคลต่างๆ มากมาย ตลอดทั้งหน่วยงานที่สนับสนุนให้ความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดี จนทำให้เป็นการค้นคว้าอิสระฉบับสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงขอารักษ์คำขอบคุณแด่ทุกหน่วยงานและทุกท่าน ไว้ ณ ที่นี่

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อินธิรา ชาธีร์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ และเป็นกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ ดร. เหมวรรณ เหมะนัก กรรมการที่ปรึกษา การค้นคว้าอิสระ นายแพทช์จิณ พิกิثار ชูปัญญา กรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ และเป็นกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ ขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา ทวีสิทธิ์ เป็นทั้งครูผู้ที่เคยให้ความรู้ คำแนะนำ ชี้แนะแนวทางทำการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ รวมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งงานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วง ผู้วิจัยขอารักษ์ถึงพระคุณนี้ตลอดไป

ขอบคุณพี่นก พี่หม่อง พี่หนิง พี่นิดหน่อย คุณแมว คุณเปื้อ อาจารย์ ดร. เพชรรณพ วิริยะสีบพงศ์ ให้ความกรุณาตรวจสอบความครอบคลุมและความเที่ยงตรงในเนื้อหา (Content validity) ตลอดจนให้ข้อมูล สมภานด์ คอยชี้แนะ แก้ไขข้อบกพร่องเป็นพิเศษเกี่ยวกับงานวิจัยนี้

ขอบพระคุณผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาคุณธรรมป่าคง ใหญ่วังอ้อ ท่านพระครูสุธรรม อาสาสมัครศีหา น้องวัตตน์ พี่นุ่มล สำนักงานคุณประพฤติอุบลราชธานี พร้อมทั้งเพื่อนที่เกี่ยวข้องที่กรุณาให้ความสะดวกและความร่วมมือในการเก็บข้อมูล และขอบคุณน้อง ๆ เยาวชนศูนย์วังอ้อที่ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในครั้งนี้

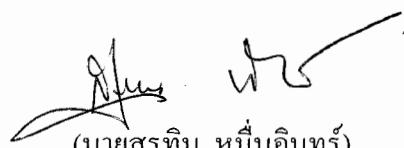
ขอบพระคุณผู้อำนวยการสานารณสุขอำเภอโขงเจียม ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา ที่ให้โอกาสและเอื้ออำนวยความสะดวกให้ผู้วิจัยได้ศึกษาจนสำเร็จการศึกษา และขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ในสำนักงานสานารณสุขอำเภอโขงเจียมที่คอยสนับสนุนและเป็นกำลังใจให้ตลอดมา

ขอบคุณคณาจารย์คณะศิลปศาสตร์ คุณవลัด่อง อุทาマンตรี และเพื่อน ๆ สาขาวิชา สังคมศาสตร์และการพัฒนา รุ่นที่ 1 ทุกท่านที่คอยสนับสนุนให้คำชี้แนะช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ งานงานวิจัยนี้สำเร็จ

ท้ายที่สุดนี้ การค้นคว้าอิสระจะสำเร็จลุล่วงไปไม่ได้หากไม่ได้รับการสนับสนุนจาก คุณ พ่อท่องดี คุณแม่สมบูรณ์ ที่สนับสนุนทุนการศึกษาในการเรียนงานนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี ขอบคุณ อาจารย์กัศิน และอาจารย์กรณิการ์ ที่สร้างโอกาสทางทำให้ผู้วิจัยได้แต่งงานระหว่างทำการศึกษา วิจัยครั้งนี้

กำลังใจในการทำการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ มาจากหลายส่วนทั้งอาจารย์ เพื่อนร่วมงาน และกัลยาณมิตรอีกมากมายที่ผู้วิจัยไม่สามารถอ่านนามและขอบคุณทุกท่านเป็นรายบุคคลในที่นี่ได้

จึงขออนุญาตด้วยความจริงใจสำหรับการสนับสนุนช่วยเหลือจากทุกท่าน ประโยชน์และคุณค่าอัน
พึงมีจากการค้นคว้าอิสระนี้ ผู้วิจัยขอขอบให้ຄณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาตร์วิชา และทุกท่านที่มี
ส่วนเกี่ยวข้อง ข้อมูลพร่องใดอันเกิดจากความไม่รับรอง ไม่รับรู้ เป็นความรับผิดชอบของ
ผู้วิจัยและขออนุรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

(นายสุวนัน พนิธินันทร์)

ผู้วิจัย

บทกัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การให้ความหมายตัวตนของเยาวชนที่เข้าบำบัดยาเสพติด : กระบวนการและการเปลี่ยนแปลง กรณีศึกษาศูนย์พัฒนาคุณธรรมป่าดงใหญ่wang อ้อ อำเภอเชียงใน จังหวัดอุบลราชธานี

โดย : สุรพิน หมื่นอินทร์

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : สังคมศาสตร์และการพัฒนา

ประธานกรรมการที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อินทิรา ชาธีร์

ศักดิ์สำคัญ : เยาวชน ความหมายตัวตน กระบวนการบำบัดยาเสพติด

การศึกษารึ่ง การให้ความหมายตัวตนของเยาวชนที่เข้าบำบัดยาเสพติด กระบวนการและการเปลี่ยนแปลง กรณีศึกษาศูนย์พัฒนาคุณธรรมป่าดงใหญ่wang อ้อ อำเภอเชียงในจังหวัดอุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการให้ความหมายตัวตนของเยาวชนที่เป็นผู้รับการบำบัดยาเสพติดศึกษาความเข้าใจการยอมรับคุณค่าตัวตนของเยาวชนผู้รับการบำบัดยาเสพติดในศูนย์พัฒนาคุณธรรมป่าดงใหญ่wang อ้อ โดยศึกษาแบบกรณีศึกษา ใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลสัมภัยณ์เชิงลึก สังเกตแบบมีส่วนร่วมในศูนย์บำบัดยาเสพติด ผ่านการศึกษาประวัติชีวิตของเยาวชนที่เข้าบำบัดยาเสพติด จำนวน 4 คน เพื่อให้ได้ภาพการให้ความหมายตัวตนของเยาวชนในกระบวนการขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงของเยาวชนที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติด

ซึ่งผลการศึกษา สรุปได้ ดังนี้

1) การให้ความหมายตัวตนของเยาวชนก่อนที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติดมองตัวตนว่าเยาวชนเป็นคนไม่มีความมั่นใจในตนเอง ถูกเพื่อนชักชวนให้ลองยาเสพติด ไทยสิ่งแวดล้อมครอบครัว ชุมชน อิกทั้งระเบียงกฎหมายบ้านเมืองใช้อ่านงานในการบังคับ จับกุมทำให้พวกเขามีความกลัว หงุดหงิด ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม ขาดความมั่นใจในตัวเอง

2) ด้านกระบวนการบำบัดยาเสพติดมีรูปแบบการพัฒนาร่างกายและจิตใจ พื้นที่สมรรถภาพส่งเสริมอาชีพ โดยใช้แนวทางคำสั่งสอนพุทธศาสนาให้รัลลิกะพระคุณพ่อแม่ บำบัดนุญคุณไทย มีจิตสำนึกรักใคร่ เนินชีวิตเพื่อตนเองแบบเศรษฐกิจพอเพียง ลดความต้องการด้านวัตถุนิยม เสริมสร้างบุคลิกภาพที่เข้มแข็ง ส่งเสริมสุขภาพในการออกกำลังกาย สร้างการยอมรับคุณค่าตัวเอง โดยมีกิจกรรมกลุ่ม สร้างกำลังใจ มีที่ปรึกษานาในการอาศัยอยู่ร่วมกัน

3) การให้ความหมายตัวตนของเยาวชนหลังจากการบำบัดยาเสพติดมองตัวตนว่า เยาวชน เป็นผู้ที่ตระหนักในคุณค่าตนของมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเอง ที่สามารถทำงานประกอบอาชีพ เกี่ยงตัวเองได้ และเลิกข้องเกี่ยวกับยาเสพติด ครอบครัว สังคมยอมรับ ให้อภัย ให้โอกาสชีวิตเข้า ใน การดำเนินชีวิตใหม่ สังคมใหม่ซึ่งไม่หวานกลับไปใช้ยาเสพติด ซึ่งเป็นการสร้างคุณค่าตนเอง เพื่อให้คงอยู่ตลอดไป

จากการให้ความหมายตัวตนของเยาวชน จะเห็นได้ กลุ่มที่ศึกษาเป็นเยาวชนที่ขาดทักษะ ชีวิต ขาดความสามารถยอมรับคุณค่าตนของ สังคมประทับตรา ตีตราว่าเป็นคนเสพยาเสพติด คนไม่มีค่า โครงการสร้างอาชญา กดูหมาย ระเบียบ นโยบายของรัฐ ครอบครัว สังคม ชุมชน ทำให้กลุ่มนี้ดู ยาเสพติด เมื่อผ่านกลไกของสังคมเกี่ยวกับกระบวนการบำบัดยาเสพติดเพื่อให้เกิดการยอมรับ ความสามารถตนเอง สร้างความภาคภูมิใจให้แก่ตนเอง สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคม โดยไม่หวาน กลับไปใช้ยาเสพติดโดยสร้างความหมายใหม่ ทั่มถางการเปลี่ยนแปลงของสังคมวัฒนธรรม

ABSTRACT

TITLE : PROCESS OF AND CHANGES IN SELF-DEFINITION OF YOUTH AFTER DRUG ADDICT TREATMENT: A CASE STUDY OF THE PADONGYAI WANG-AU MORAL DEVELOPMENT CENTER AMPHUR KHUANGNAI, UBON RAJATHANEE

BY : SURATIN MUAN-INDRA

DEGREE : MASTER OF ARTS

MAJOR : SOCIAL SCIENCES AND DEVELOPMENT

CHAI : ASST. PROF. INTHIRA SHASHI, Ph.D.

KEYWORDS : YOUTH / SELF DEFINITION / DRUG ADDICT REHABILITATION
PROCESS

This study aimed to investigate the self-definition of youth who received drug addict treatment at Padongyai Wang-Au Moral Development Center in Amphur Khuangnai, Ubon Rajathanee and examine their recognition of self-worth. The study was done in the form of case study with qualitative methodology – in-depth interviews, participatory observation in the drug addict rehabilitation center through examining biographies of 4 students who received treatment – to get a grasp of the self-definition of the youth in the process of change as seen in the youth who received treatment.

The results of the study are as follows:

1) For the self-definition of the youth prior to treatment, they saw themselves as lacking in self-confidence. They were persuaded by friends to try drugs. They blamed the environment, family, community, including the law of the state that used power in compulsion and arrest, depriving them of their liberty, causing them to be labeled as dissolute by society and become aliens in society.

2) For drug addict rehabilitation process, there were physical and emotional development, capacity restoration and career encouragement through Buddhist teaching concerning gratitude towards parents, good and evil, sufficient economic mentality, reducing

materialistic demand, constructing strong character, encouraging exercise and self-acceptance with group-activities that provided encouragement and consultants for habitation sharing.

3) For self-definition of the youth after rehabilitation, the youth saw themselves as individuals who recognized more self-worth, with self-confidence in being capable of earning their living and having no more to do with drug abuse, accepted and forgiven by society and families as well as being given the opportunity to live new lives in new society with no way back to drug abuse. This is the construction of self-worth to last.

From the youth's self-definition, it was apparent that the studied group was youth without life skills, without the capability to accept their own worth, stigmatized by society as drug addicts, dissolute people. The structure of authority, law, order, state policy, family, society and community caused them to become drug addicts. After going through society's mechanism of drug addict rehabilitation process to engender acceptance of one's potential, construction of self-esteem and the spirit to live in society without returning to drug abuse, redefining amid social and cultural transformations.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ณ
บทที่	
1 บทนำ	
1.1 ความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 คำนำการวิจัย	4
1.4 ขอบเขตการวิจัย	4
1.5 กรอบแนวคิดการวิจัย	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	6
1.7 นิยามศัพท์	7
2 แนวคิดทฤษฎี และ เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 การให้ความหมาย	8
2.2 ทฤษฎีการประทับตรา	10
2.3 การยอมรับความสามารถตนเอง	12
2.4 แนวคิดกิจกรรมกลุ่ม ชุมชนบำบัด	17
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากรที่ศึกษา	29
3.2 กลุ่มตัวอย่าง	29
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	29
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	30
3.5 ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล	31

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	31
3.7 ขั้นตอนการวิจัย	31
4 บริบท : กระบวนการให้ความหมายของเยาวชน	
4.1 ความเป็นมาศูนย์พัฒนาคุณธรรมป่าดงใหญ่วังอ้อ	33
4.2 ประวัติชีวิต	38
4.3 การให้ความหมายตนเองก่อนเข้ารับการบำบัด	44
4.4 กระบวนการบำบัดยาเสพติด	47
4.5 การให้ความหมายตนเองหลังเข้ารับการบำบัด	50
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 บทสรุป	54
5.2 อภิปรายผล	57
5.3 ข้อเสนอแนะงานวิจัย	60
เอกสารอ้างอิง	62
ภาคผนวก	67
ก แผนที่	68
ข แบบสอบถามการวิจัย	71
ค ข้อมูลลักษณะภูมิหลังของเยาวชนบำบัดยาเสพติด	75
ประวัติผู้วิจัย	77

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย	6
2 แผนที่ศูนย์พัฒนาคุณธรรมป้าดงใหญ่รังสิต	34

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชน ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยถือได้ว่าเป็นปัญหาสำคัญที่ควรได้รับความสนใจและเข้าใจในการจัดการแก้ปัญหา ทั้งนี้ เพราะเด็กและเยาวชนเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญ ซึ่งเป็นอนาคตของชาติในภายภาคหน้า อันส่งผลต่อสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม การเมือง การแพทย์ และสาธารณสุขตลอดจนความมั่นคงของประเทศ จากการประมาณการของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ในปี พ.ศ. 2536 พบว่าประเทศไทยมีผู้ติดยาเสพติดถึง 1.2 ล้านคนและการสำรวจของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ปปส.) ร่วมกับมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ในปี พ.ศ. 2542 พบว่านักเรียนในสถาบันศึกษาเสพยาเสพติดจำนวนกว่าแสนคน จากจำนวนประชากรดังกล่าว บ่งบอกว่าประเทศไทยต้องสูญเสียกำลังการผลิตไปเป็นจำนวนมหาศาลในแต่ละปี กลุ่มอาชญาของผู้ติดยาส่วนใหญ่ เป็นเยาวชนและวัยทำงาน ทำให้สูญเสียทรัพยากรบุคคล ในวัยเรียน และวัยทำงาน สร้างปัญหาด้านอาชญากรรม ธุรกิจ nokoknayam การทอดทิ้งบุตร พฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม

การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขยาเสพติดที่ผ่านมา ยังไม่ประสบผลสำเร็จทั้งนี้ มีเพราะขาดความต่อเนื่องด้านนโยบายของชาติ การดำเนินงานส่วนใหญ่ เป็นงานดำเนินงานตามกระแสทางการเมือง ทำให้มีหลายหน่วยงานที่ดำเนินงานด้านป้องกัน แต่ละหน่วยงานไม่ตระหนักรู้ว่า ตนเองต้องนำบัตรักษาในเชิงแบ่งขั้นชั้นและกัน ขาดเอกสารภาพ ขาดความร่วมมือ ในการปฏิบัติ นอกจากนั้นมาครรภาระนั้นกับผู้ติดยาเสพติดให้เข้ารับการบำบัดรักษาใน ผู้ติดยาส่วนใหญ่ไม่ตระหนักรู้ว่า ตนเองต้องนำบัตรักษาขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่ยอมรับตนเอง อย่างแยกตัวเองออกจากสังคม มีความรู้สึกว่าตนเองด้อยคุณค่า อีกทั้งสังคมตราชานาเป็นคนที่น่ารังเกียจ มีรอยมลทิน (Stigma) ทำให้มีพฤติกรรมต่อด้านสังคม ทำให้ครอบครัวอยู่อย่างไม่เป็นสุข อย่างไรก็ตาม มีการรณรงค์ให้ครอบครัวและชุมชนให้ความร่วมมือกันดูแล และช่วยเหลือผู้ติดยาเสพติด ในทุกกระบวนการบำบัดรักษา เช่น ระบบบำบัดรักษาแบบ จิตสังคมบำบัด (Matrix Program) ชุมชนบำบัด (Therapeutic Community) กระบวนการเข้าค่าย สามารถช่วยเหลือผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี คืนคืนคืนสังคมได้

จังหวัดอุบลราชธานี เป็นจังหวัดใหญ่ที่พบการแพร่ระบาดยาเสพติดมาก เป็นจังหวัดที่ติดชายแดน มีการเคลื่อนไหวอพยพแรงงานของประชาชน มีช่องทางการส่งยาเสพติดตามรอยต่อ

ประเทศไทยเป็นปีน จากข้อมูลผลการดำเนินงานระบบบริการและพื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ปีงบประมาณ 2549 (รอบ 6 เดือน) พบรัฐบาลจำนวน 178 ราย ผู้ติดยาจำนวน 54 ราย ส่วนใหญ่เป็นเด็กและเยาวชนอายุ 17-24 ปี ที่ได้รับการบำบัดพื้นฟูซึ่งเป็นกลุ่มที่มีปัญหาหรือมีเรื่องกลุ่มใจ ป่วย ๆ เป็นคนลังเลเปลี่ยนใจง่าย ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าขัดใจกับเพื่อน ชอบทำตามกลุ่มเพื่อนและรู้สึกว่าเพื่อนจะไม่รักตัวเอง (ข้อมูลเมือง แก้วคำเกิง, 2541) และจากข้อมูลการรับผู้เสพยาบ้าเข้ารักษาในคลินิกสารสนเทศ โรงพยาบาลสรรพสิทธิประดิษฐ์ พบร่วมกันมีแนวโน้มรับการบำบัดมากขึ้น (จิรวัฒน์ มูลศาสตร์ และคณะ, 2544)

จากข้อมูลที่กล่าวมา ทำให้มีการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำแนวทางในการบำบัดยาเสพติดได้ หลายวิธี ซึ่งในจังหวัดอุบลราชธานีมีรูปแบบการบำบัดยาเสพติด ที่น่าศึกษาและเป็นจุดเด่นมี ลักษณะพิเศษ ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลคือ โครงการบ้านเปลี่ยนวิถีคืนคนดีสู่สังคมในศูนย์พัฒนา คุณธรรมป่าดงใหญ่ วังอ้อ ตำบลหัวดอน อำเภอเชียงใน จังหวัดอุบลราชธานี โครงการนี้เป็น กระบวนการพัฒนาต่อเนื่องจากการอบรมคุณธรรมจริยธรรมแก่เด็กเยาวชน นิสิต นักศึกษา และ ประชาชนทั่วไป โดยได้คัดกรองผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด เข้ารับการบำบัดพื้นฟู ด้วยการใช้หลักศาสนา ก่อต่องเคลื่อนไหว และใช้หลักเวชบำบัด การภาพบำบัด จิตบำบัด และอาชีวะบำบัด ในการพื้นฟูจิตใจ ผู้ติด นอกจากนั้นใช้แนวเกษตรหมู่ใหม่ตามแนวพระราชดำริมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมในพื้นที่ 3 งาน 1 ไร่ ต่อ 1 คน เพื่อให้ทุกคนสามารถพึ่งพาตนเองได้ ลดการพึ่งพิงภายนอก มีกฎระเบียบการ อยู่ร่วมกัน โดยมีพระอาจารย์วีรพันธ์ รักขิตตีโล ศูนย์พัฒนาคุณธรรม อำเภอวังน้อย จังหวัด พระนครศรีอยุธยา เป็นศูนย์ต้นแบบในการดำเนินการ

แนวคิด โครงการบ้านเปลี่ยนวิถีคืนคนดีสู่สังคมเป็นโครงการที่ต่อยอดมาจากโครงการ ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ปปส.) เดิม ในเรื่องของการคัดกรอง และบำบัดผู้ติดยา ซึ่งแต่เดิมบำบัดเสร็จแล้วก็จึงกรรม แต่ผลลัพธ์เนื่องจากโครงการพบว่า ผู้เข้ารับ การบำบัดบางคน ไม่สามารถกลับไปสู่สังคมปกติได้ สังคมยังไม่ยอมรับ บางคนแม้แต่พ่อแม่ยังไม่ ยอมรับ เมื่อหลายคนไม่มีที่ไป หน่วยงานของรัฐจึงมีแนวคิดว่า ถ้าเขาไม่มีที่ไปก็ต้องหาที่อยู่ให้เขา โดยไม่เน้นว่าจะเป็นคนประเภทใด และต้องหาวิธีทำมาหากินให้เขารักษา จึงเกิดเป็นบ้านเปลี่ยนวิถี ซึ่งมีรูปแบบขั้นตอน การบำบัดรักษา พื้นฟูจิตใจผู้ติดสารเสพติด ใช้ทรัพยากรุกุนิดที่มี ทั้ง กำลังคน เงินทุน สถานที่ และวิธีการจัดการ ให้เกิดการใช้ทรัพยากร ให้เกิดประโยชน์สูงสุด แต่ ประหยัดสุด ใน การปฐมพยาบาล บำบัดรักษา และพื้นฟูจิตใจผู้ติดสารเสพติด โดยการพึ่งพาตนเอง ด้วยวิธีชุมชนบำบัด ซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของศูนย์บำบัดยาเสพติดแห่งนี้ โดยมีหลายภาคส่วน สนับสนุนช่วยเหลือในการดำเนินการ

จากการศึกษาของ นรินทร์ แก้วมีครี (2546) ที่ศึกษาแนวทางการส่งเสริมประชาสังคม เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน พบร่วมกันมีศักยภาพในการช่วยเหลือผู้เกี่ยวข้อง

กับยาเสพติดที่เป็นผู้เสพ ครอบครัว และผู้ได้รับผลกระทบ ตามบทบาท ความสัมพันธ์และกลไกทาง สังคมที่มีในชุมชน ก่อให้เกิดผลดีต่อชุมชนเป็นอย่างมาก

อย่างไรก็ตามแม้ว่าชุมชน สังคมมีการช่วยเหลือกัน มีรูปแบบการบำบัดยาเสพติดแบบ องค์รวม ส่งผลคืนคนดีสู่สังคมแล้ว ยังพบว่าเด็กและเยาวชนกลับไปติดยาเสพติดซ้ำซึ่งกระบวนการ บำบัดรักษาที่สร้างการยอมรับคุณค่าตนของ เสริมสร้างความภาคภูมิใจของตนเอง การให้ความหมาย ตนเองทางบวกขึ้นมา ส่งผลให้การเปลี่ยนแปลงความคิด ความรู้สึก หรือพฤติกรรมของเยาวชน มีทัศนคติ พฤติกรรมเบี่ยงเบน จึงใจให้ติดยาซ้ำ เป็นเหตุให้เยาวชนสู่วัฏจักรยาเสพติดอีก

การศึกษาของ ศรุดา พรหมดี (2541) ที่ศึกษาในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้และทัศนคติที่ไม่ถูกต้อง การใช้เวลาว่างที่ไม่เป็นประโยชน์และมีความ เชื่อภายในตัวเองต่ำจึงทำให้เสพยาบ้า ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ มาริสา ยะสะมาะ (2540) พบว่านักเรียนกลุ่มเสี่ยงเป็นนักเรียนที่ขาดความมั่นใจในตนเอง รู้สึกว่าตนเองไม่มีค่า ไม่มี ความสำคัญ มีปมด้อย ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามุ่งมองให้ความหมายของเยาวชนที่ทำให้เกิดภาวะความ เสี่ยงและใช้ยาเสพติด ส่วนการศึกษาของ ปิยะนาฎ จันทร์กระจั่ง (2546) วัยรุ่นที่เสพยาบ้าแล้ว คิดว่าการเสพยาบ้าเป็นเพียงกิจกรรมหนึ่งของกลุ่มที่ทำร่วมกัน เป็นเรื่องปกติธรรมชาติในการเสพ กลุ่มตัวเองไม่รู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ผิดปกติแต่อย่างใด

จากการศึกษาของ ปิยะนาฎ จันทร์กระจั่ง (2546) ยังพบว่ามุมมองประกายการณ์ของ สังคมว่าด้วย เด็กติดยาเสพติดเป็นการกระทำที่ผิด ถูกสังคมประณาม ถูก มีการลงโทษ ประทับตรา เป็นคนนอกคอก จึง คนนอกมองว่าเบี่ยงเบน ก่อเกิดการเปลี่ยนแปลงทางอัตลักษณ์ทางสังคมของ ปัจจุบันส่งผลพุทธิกรรมต่อการยอมรับตนเอง ความเข้าใจตัวตน การให้คุณค่าความหมายตนเอง เข้ากระบวนการสู่โลกของผู้เสพยาเสพติด

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับยาเสพติดที่ผ่านมา ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาปัจจัย และ ความสัมพันธ์เหตุจูงใจในการติดยาเสพติดของเยาวชนนักเรียน เป็นการรวบรวมข้อมูล สำรวจ สาเหตุ การเสพยา ติดยา ในเชิงสถิติ ตัวเลข หรือกรณีศึกษา ทัศนคติ ความรู้ ภาคปฏิบัติ ตนเอง การสอน ทักษะของเยาวชนต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนโรงเรียน เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้ ผู้ศึกษาในฐานะเป็นบุคลากรทางด้านสาธารณสุข และปฏิบัติงานด้านการ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดซึ่งเป็นปัญหาด้านสังคม จึงมีความสนใจ ศึกษาระบวนการ เปลี่ยนแปลงการให้ความหมายตนเอง การยอมรับคุณค่าความสามารถตนของเยาวชนผู้ติด ยาเสพติดที่เข้ารับการบำบัด เพื่อเข้าใจการให้ความหมายของเยาวชนที่ใช้ยาเสพติด และเข้าใจบริบท สังคมที่มีความสัมพันธ์กับตนเองซึ่งเป็นผู้เข้ารับการบำบัดในศูนย์พัฒนาคุณธรรมอย่างไร

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาการให้ความหมายตนเองของเยาวชนที่เป็นผู้รับการบำบัดยาเสพติด
- 1.2.2 เพื่อศึกษาความเข้าใจการยอมรับคุณค่าตนเอง ของเยาวชนผู้รับการบำบัดยาเสพติด ในศูนย์พัฒนาคุณธรรมป้าดงใหญ่wang อ้อ อำเภอเชียงใน จังหวัดอุบลราชธานี

1.3 คำถามการวิจัย

- 1.3.1 การให้ความหมายตนเองของเยาวชนที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติดเป็นอย่างไร
- 1.3.2 กระบวนการบำบัดมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการให้ความหมายตนเองของเยาวชนที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติดอย่างไร

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบกรณีศึกษา เยาวชนที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติด ตามโครงการบำบัดเปลี่ยนวิถีคืนคนดีสู่สังคม ในศูนย์พัฒนาคุณธรรมป้าดงใหญ่วังอ้อ ตำบลหัวตอน อำเภอเชียงใน จังหวัดอุบลราชธานี ในปีพ.ศ. 2550 ซึ่งเป็นศูนย์บำบัดยาเสพติด โดยใช้หลักศาสนา กลล่อมเกลาจิตใจ และใช้หลักเวชบำบัด กายภาพบำบัด จิตบำบัด อาชีวะบำบัด และแนวคิดเกย์特 ทฤษฎีใหม่ ในการพื้นฟูจิตใจผู้ติดยาเสพติด

การศึกษาแบบกรณีศึกษาครั้งนี้มุ่งเน้นการให้ความหมายตนเอง ประวัติชีวิต และกระบวนการบำบัดและการเปลี่ยนแปลงของเยาวชนที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติด

1.5 กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเรื่อง กระบวนการและการให้ความหมายของเยาวชนที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติด โดยศึกษาปรากฏการณ์ตามเป็นจริง เชิงประจักษ์ที่สามารถสัมผัสได้ เป็นปรากฏการณ์ แบบแผนในมิติและวิถีทางของเด็กและเยาวชนที่มีการให้ความหมาย ตนเองของผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติดในศูนย์พัฒนาคุณธรรมป้าดงใหญ่วังอ้อว่า มีการให้ความหมายของตนเอง มีแบบแผน พฤติกรรมชีวิต กระบวนการขั้นตอนอย่างไรก่อนกลายมาเป็นคนที่ถูกสังคมประทับตราว่าเป็น (คนชี้ยา) ผู้ติดยาเสพติด ผู้ศึกษาได้ให้แนวคิด ประทับตรา (Labeling Theory) ซึ่งเป็นแนวคิด ปฏิกริยาทางสังคมที่ให้ความสนใจ ในผลปฏิกริยาอย่างเป็นทางการของสังคมซึ่งมีผลต่อบุคคลที่มีความแตกต่าง ไปจากบรรทัดฐานของสังคม การควบคุมทางสังคมทำให้คนบางกลุ่มลายเป็นคนนอกออกจากของสังคม เป็นตราประทับที่มีผลต่อเยาวชนที่ล้มเหลวของกลุ่มสังคม ได้สร้างรอยมลทิน

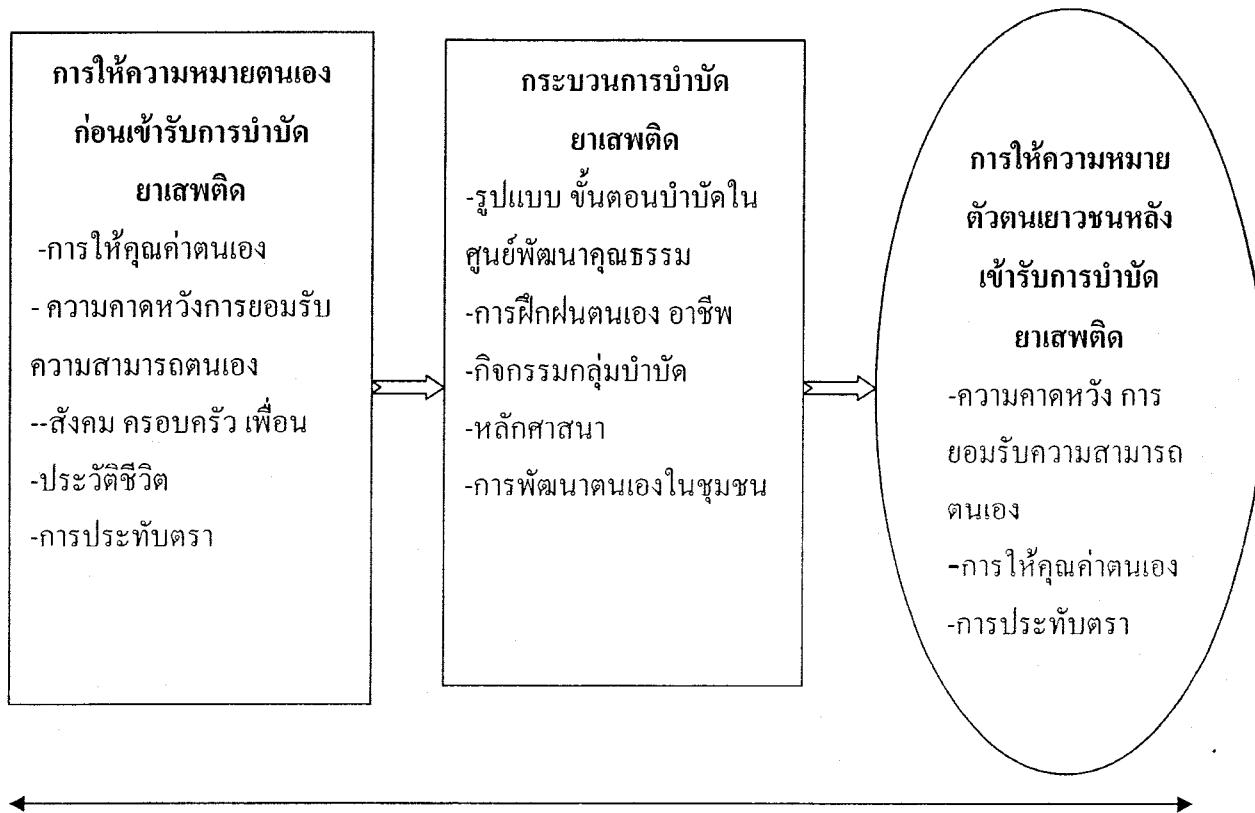
ให้แก่บุคคล และใช้แนวคิดชุมชนบำบัด (Therapeutic Community) ที่จะอธิบายการดำเนินชีวิตอยู่ด้วยความผูกพัน ห่วงใย และรับผิดชอบซึ่งกันและกัน พยาบาลเปลี่ยนเจตคติ เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เกี่ยวกับตนเอง ผู้อื่น สังคม ชุมชน อุปนัณฑ์ฐานของการรู้จักรับผิดชอบ การยอมรับตัวเอง ความเชื่อมั่นของตนเองในการอุปถัมภ์ร่วมกันในชุมชนบำบัด มีกฎ ระเบียบร่วมกันที่เป็นกระบวนการขั้นตอนการบำบัดยาเสพติดของศูนย์พัฒนาคุณธรรมป้าดง ให้ลุ้วงอ้อซึ่งเป็นรูปแบบการบำบัดยาเสพติดที่มีกิจกรรมฝึกฝนในการอุปถัมภ์ร่วมกัน เรียนรู้สังคมเพื่อให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตัวเอง ยอมรับคุณค่าตนเอง สามารถช่วยผู้อื่น ได้และเป็นคนดีของสังคม

ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีการยอมรับความสามารถตนเอง (Self-Efficacy Theory) ว่าเยาวชนมีพฤติกรรมของมนุษย์ว่าตนเองมีความสามารถพื้นฐานจากการเรียนรู้ทางสังคม รับรู้ความสามารถตนเอง ผ่านกระบวนการเรียนรู้การปฏิบัติด้วยตนเอง ซึ่งพฤติกรรมที่แสดงออกมีตัวควบคุมภายในของตนเองที่มีปฏิกริยาสัมพันธ์ 3 องค์ประกอบ คือพฤติกรรมใช้สารเสพติด เยาวชนที่เข้ารับการบำบัด สภาพสิ่งแวดล้อมคือศูนย์พัฒนาคุณธรรมป้าดง ให้ลุ้วงอ้อ ว่าเยาวชนมีพฤติกรรมเปลี่ยนไปในทิศทางใดระหว่างการเข้ารับบำบัดยาเสพติด ว่าผลลัพธ์ที่คาดหวังในความสามารถตนเอง มากขึ้น หรือน้อยลง

นอกจากนี้ ยังศึกษาแนวคิด การให้ความหมายของตนเอง นิยามการให้คุณค่าตนเองของเยาวชนผู้ติดยาเสพติดที่ได้รับการบำบัดรักษา ซึ่งเป็นปัจจัยที่อยู่ภายใต้อำนาจ โครงสร้างสังคม การแสดงออกของปัจจัยมีหลายรูปแบบ เช่น ยอมจำนำ ตอบโต้ ต่อต้าน ขัดขืน ซึ่งเป็นปฏิกริยาทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างเรา กับคนอื่น ที่มีการกระทำต่อ กัน ว่า มีปัจจัยในมิติความคิด ความเชื่อ พฤติกรรม ของเยาวชน ที่เสพยาบ้า ที่ได้เรียนรู้จากประสบการณ์การเปลี่ยนแปลงอัตลักษณ์ จากสังคมที่เป็นวัฒนธรรมกลุ่มบ่อย (ปัญญา จันทร์กระจาง, 2546)

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษานำเสนอศึกษาการให้ความหมายของเยาวชนที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติดและศึกษาความเข้าใจการยอมรับคุณค่าของตนเองของเยาวชนที่ผ่านกระบวนการบำบัด และเปลี่ยนแปลงการให้ความหมายตนเอง ของเยาวชนที่ถูกประทับตรา ว่ามีแบบแผนพฤติกรรมในการแสดงออก การใช้ชีวิต ประวัติชีวิต ความคาดหวังการยอมรับตนเอง การทำกิจกรรมกลุ่มชุมชน บำบัดของเยาวชนผู้เข้ารับการบำบัดยาเสพติด ภายใต้สิ่งแวดล้อม กฎ ระเบียบ รูปแบบขั้นตอนการบำบัดของศูนย์พัฒนาคุณธรรมป้าดง ให้ลุ้วงอ้อ ตำบลหัวดอน อำเภอเจ่องใน จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยบุคคล เพื่อนำไปสู่อธิบายภาพให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ มองเห็นมุมมองการให้ความหมายตนเองของเยาวชน ที่กล้ายมาเป็นผู้เสพยาเสพติดที่สังคมภายนอกประทับตรา มองว่าเป็น คนนอกคอก จึงมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลง

**เรื่อง การให้ความหมายตัวตนของเยาวชนที่เข้ารับบำบัดยาเสพติด : กระบวนการและการเปลี่ยนแปลง
กรณีศึกษาสูนย์พัฒนาคุณธรรมป่าดงใหญ่วังอ้อ อำเภอเชียงใน จังหวัดอุบลราชธานี**

กระบวนการขั้นตอนแบบแผนการเปลี่ยนแปลงของเยาวชนที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1.6.1 เพื่อเป็นเครื่องช่วยทำความเข้าใจการให้ความหมาย การยอมรับตนเอง การให้คุณค่าของตนเองในเยาวชนที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติด

1.6.2 เพื่อเข้าใจกระบวนการและการเปลี่ยนแปลงตนเองของเยาวชนมาเป็นผู้เข้ารับการบำบัดยาเสพติดในมิติร่างกายและจิตใจ

1.7 นิยามศัพท์

1.7.1 เยาวชนผู้รับการบำบัดยาเสพติด หมายถึง เยาวชนผู้ที่ใช้สารเสพติด ก่อนเข้ารับ การบำบัดยาเสพติดและขณะเข้ารับการบำบัดยาเสพติดในศูนย์พัฒนาคุณธรรมป่าดงใหญ่วังอ้อ

1.7.2 การให้ความหมาย (meanings) หมายถึง การตีความหมายแก่การกระทำ หรือ แบบ แผนพฤติกรรมชีวิตที่มีองค์ความรู้ในสังคมและเหตุการณ์ต่างๆของตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม วัฒนธรรมชุมชน

1.7.3 การประทับตรา หมายถึง แนวคิดที่อธิบายถึงพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน ซึ่งถูกลดถอน จากบุคคลในสังคมที่กระทำให้เราเป็นคนอื่นที่เปลกแยกจากสังคม

1.7.4 การให้คุณค่าในตนเอง หมายถึง ทัศนคติหรือความเชื่อที่บุคคลมีต่อตนเอง มีความ พึงพอใจในตนเอง ยอมรับและนับถือว่าตนเองมีคุณค่ามีความสำคัญ สามารถกระทำสิ่งต่างๆ ให้ ประสบผลสำเร็จได้และได้รับการยอมรับจากบุคคลในสังคม

1.7.5 กระบวนการ หมายถึง การกระทำที่มีขั้นตอน แบบแผนพฤติกรรมชีวิต ที่ปัจเจก บุคคลถูกกระทำ โดยมีปัจจัยภายใต้อำนาจโครงสร้างของสังคม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และให้ ความหมายตนเองของผู้เสพยาเสพติด

1.7.6 ยาเสพติด หมายถึง สารที่เสพด้วยวิธีการใดๆเข้าสู่ร่างกายมนุษย์ ก่อให้เกิดพิษ ทำ อันตรายแก่สุขภาพร่างกายของผู้เสพ ทำให้เสพติดทางกายและใจ ร่างกายเกิดอาการตื้อยา เพิ่ม ปริมาณการเสพขึ้น

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่องการให้ความหมายตัวตนของเข้าชานที่เข้ามายังบัดบานสภาพดิค : กระบวนการและการเปลี่ยนแปลง กรณีศึกษาศูนย์พัฒนาคุณธรรมป่าดงใหญ่รังอ่อนครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัย วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

- 2.1 การให้ความหมาย (Meaning)
- 2.2 แนวคิด ทฤษฎีการประทับตรา (Labeling Theory)
- 2.3 การยอมรับความสามารถตนเอง (Self – Efficacy Theory)
- 2.4 กิจกรรมกลุ่ม ชุมชนบำบัด (Therapeutic Community)

2.1 การให้ความหมาย (Meaning)

คำว่า “การให้ความหมาย” (Meaning) จากพจนานุกรมและสารานุกรม “ได้ให้ความหมาย สรุปได้เป็น 6 กลุ่มคือ กลุ่มแรกให้ความหมาย คืออธิบาย หรือ บอกลักษณะของสิ่งใดสิ่งหนึ่งทั้งในด้านรูปธรรมและนามธรรม กลุ่มที่สอง เป็นการให้สัญลักษณ์ด้วยวิธีการเปรียบเทียบกับสิ่งต่าง ๆ กลุ่มที่สาม เป็นการตั้งเป้าหมายของการกระทำหรือวัตถุประสงค์ กลุ่มที่สี่ การให้ความหมายโดยคำนึงถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น กลุ่มที่ห้า การให้ความหมายโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น และกลุ่มสุดท้าย ให้ความหมายโดยการให้ความสำคัญกับสิ่งนั้น ๆ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความชัดเจน และความเข้าใจในสิ่งนั้น

ในการศึกษาการให้ความหมายตัวตนของผู้ติดยาเสพติด ครั้งนี้แบ่งความหมายเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรก เป็นการอธิบายหรือบอกลักษณะของผู้รับการบำบัดยาเสพติด ทั้งด้านรูปธรรม และนามธรรม รวมทั้งเปรียบเทียบตนเองกับสิ่งต่าง ๆ กลุ่มที่สอง เป็นการให้ความหมายของผู้ติดยาเสพติด โดยคำนึงถึงผลลัพธ์และผลกระทบที่เกิดขึ้นในมิติร่างกาย จิตใจ สังคมชุมชน เพื่อให้เกิดความชัดเจนและเข้าใจเกี่ยวกับตัวเองที่รับการบำบัดยาเสพติด

การให้ความหมายของโรค หรือความเจ็บป่วยในแต่ละกลุ่ม แต่ละคนจะให้ความหมายที่แตกต่างกัน (Klein man, 1978) ซึ่งให้เห็นถึงความแตกต่างในการอธิบายเกี่ยวกับความเจ็บป่วยของผู้ป่วยและแพทย์ โดยยกตัวอย่าง กรณีศึกษาผู้ป่วยชายรายหนึ่ง เป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัย วัย 38 ปี มีอาการเจ็บหน้าอก ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคเส้นเลือดหัวใจตืบ แต่ผู้ป่วยไม่ยอมรับการรักษา

โดยยืนยันว่าแพทย์ประจำตัวบอกว่า เขายังลืมเลือดที่ปอดอุดตัน ซึ่งแนวคิดนี้อธิบายการเจ็บป่วยของผู้ป่วยเชื่อว่า การเกิดอาการเจ็บหน้าอก เป็นสัญลักษณ์ของแบบแผนชีวิตที่กระตือรือร้นหลังจากที่แพทย์ทราบแนวคิดของผู้ป่วย จึงทำความเข้าใจกับผู้ป่วยเกี่ยวกับข้อกับการเกิดโรคเส้นเลือดหัวใจดีบ และความกลัวของผู้ป่วย หลังจากนั้นผู้ป่วยยอมรับว่าโรคของเขามีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงแบบแผนชีวิต (Klein man, 1978 : 255)

ดังนั้นจะเห็นว่าการให้ความหมายเมื่อผู้ป่วยได้รับการวินิจฉัยว่าเกิดการเจ็บป่วยเป็นโรคต่าง ๆ ก็คือขึ้นกับตนเองผู้ป่วยจะมีการรับรู้และให้ความหมายเกี่ยวกับความเจ็บป่วย ตัวตนของแต่ละคนจะแตกต่างกัน ทำให้เกิดการตอบสนองแสดงออกแตกต่างกันไป เช่น บางคนปฏิเสธการเป็นโรค ยังทำพฤติกรรมเดิมที่เสี่ยงต่อการกำเริบของโรคต่อไป บางคนกลัวตายจึงไม่ทำกิจกรรมใดทั้งสิ้น บางคนยอมรับความเจ็บป่วยและพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรม แต่บุคคลมีแนวโน้มจะกระทำในสิ่งที่มีความสำคัญสำหรับตนของตามวิธีที่ตนเองรับรู้และสามารถให้ความหมายเกี่ยวกับโรค อาการที่เขาเป็น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อการปรับตัวของผู้ป่วย (Smith, 1972 : 163)

ในการศึกษาการให้ความหมายตัวตนเกี่ยวกับเข้าชนที่เป็นผู้เสพผู้ติดยาเสพติด เห่าที่ผ่านมาซึ่งไม่มีการวิจัยกันอย่างชัดเจน ดังนั้นมีการทบทวนการวิจัยเกี่ยวกับโรคเรื้อรังโรคหลอดเลือดหัวใจ โรคเอดส์ มีประเด็นดังนี้

การศึกษาของเพชรรัตน์ เอี่ยมลออ (2540) ได้ศึกษาระบวนการแสวงหาบริการสุขภาพของผู้หลง โรคหลอดเลือดหัวใจในกรุงเทพมหานคร พบว่าผู้ป่วยได้ให้ความหมายของการเป็นโรคหัวใจ ตามลักษณะและการของโรค คือเป็นโรคหัวใจ เป็นโรคที่มีอาการเจ็บหน้าอก ร้อยละ 36.7 โดยกล่าวว่า การเป็นโรคนี้มีอาการแน่นหน้าอก หายใจไม่ออกร้าว สั่น เป็นต้นและยังเป็นโรคที่มีอาการหอบเหนื่อยร้อยละ 25.3 เช่น มีอาการหายใจเหนื่อย อ่อนเพลีย เดินขึ้นสะพานไม่ไหวเหนื่อยมาก หายใจไม่สะดวก อาการคล้ายคนเป็นลมมาก หายใจไม่สะดวก อาการคล้ายคนเป็นลม เป็นต้น และให้ความหมายว่าเป็นโรคที่หัวใจเต้นผิดจังหวะ ร้อยละ 7.3 โดยกล่าวว่า สงสัยเป็นโรคหัวใจ เพราะหัวใจเดินแรง และเคยอ่านหนังสืออาการของโรคหัวใจจะเป็นอย่างนี้ เป็นต้น ซึ่งจะเห็นว่าแต่ละคนจะให้ความหมายโดยอาศัยประสบการณ์ของตนที่เคยเป็น และ จากการที่คนในครอบครัวที่เป็นโรคหัวใจและมีอาการคล้ายตนเอง หรือจากการรับรู้จากสื่อมวลชนต่าง ๆ (เพชรรัตน์ เอี่ยมลออ, 2540 : 59-66)

การศึกษาของอติรัตน์ วัฒนไพริน (2539) ได้สนใจถึงการให้ความหมายของผู้ติดเชื้อเอช ไอ วี ที่ได้ให้ความหมายของโรคเอดส์ ใน 3 ประเด็นคือ 1) เอดส์เป็นโรคของหญิงบริการทางเพศ หรือผู้มีพุทธิกรรมสำหรับทางเพศ ซึ่งเป็นความหมายในทางลบเมื่อผู้ติดเชื้อ เอช ไอ วี รับรู้ว่าตนติดเชื้อ เอช ไอ วี ต่างกลัวว่าถ้าลูกเปิดเผยการติดเชื้อ จะเป็นที่อับอายแก่ตนของและพ่อแม่พี่น้อง และอาจได้รับการสมน้ำหน้าจากบุคคลที่รู้ว่าติดเชื้อ 2) เอดส์เป็นโรคที่มีอาการรุนแรง การออก

อาการใน ความหมายของผู้ติดเชื้อหมายถึง อาการทางพิวหนัง มีตุ่นและแพดพูของตามพิวหนัง มีน้ำเหลืองออกจากพิวหนังทำให้สูญเสียสภาพลักษณ์ ลินเป็นฝ้า รับประทานอาหารไม่ได้ มีร่างกายชูบพอง ไม่มีแรง ไม่สามารถช่วยเหลือตันเองได้ และ ได้รับความทรมานจากการมาก การออกอาการจึงเป็นสภาพที่น่ากลัวมากกว่าความตาย 3) เอดส์เป็นโรคที่ไม่มีทางรักษาหาย ทำให้ผู้ติดเชื้อต้องตายก่อนวัยอันสมควร เมื่อผู้ติดเชื้อให้ความหมายนี้กับตนเอง จึงนึกถึงภาระที่ต้องรับผิดชอบที่ตนเองมีอยู่ ได้แก่ลูกที่ยังช่วยเหลือตันเองไม่ได้ คู่สมรสที่ติดเชื้อ เอช ไอ วี ด้วยกัน (อติรัตน์ วัฒนไพริน, 2539 : 156-157)

แนวคิด การให้ความหมาย ผู้วิจัยศึกษางานวิจัย นางสาวนฤศรีกระจอก การศึกษาระบวนการกล่ายเป็นหมอนวดไทย ของศุภลีมา (นฤมล) วงศ์สุภาพ (2530) ชี้งพบว่า ประวัติชีวิต ภูมิหลัง ประสบการณ์ชีวิตของหมอนวด มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม สถานที่ โลกภายนอก โดยผ่านกระบวนการ การให้ความหมาย (การกระทำ พฤติกรรม) เรื่องเล่าประสบการณ์ของหมอนวด

2.2 ทฤษฎีการประทับตรา (Labeling Theory)

เป็นการอธิบายถึงการที่สังคมประทับตราทางลบให้แก่ค่านางานก่อให้เกิดความเดือดร้อนในสังคมทำให้คนเหล่านั้นกลายเป็นผู้เบี่ยงเบน แต่พฤติกรรมเบี่ยงเบนนี้ถูกนิยามโดยสังคมผ่านทางการประทับตราสิ่งที่ทางสังคมและจากปฏิกริยาของคนในสังคมที่มีต่อพฤติกรรมนั้น ๆ เมื่อสังคมติดตราไว้ว่าพฤติกรรมใด เป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนแล้วสังคมจะลดค่าผู้มีพฤติกรรมนั้น (วารุณี, 2543) ใน การศึกษา “กระบวนการ ประทับตราบนปากล้อ” กรณีศึกษาเด็กและเยาวชนที่กระทำการผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับการเสพยาบ้า เป็นการศึกษาในระดับปัจจุบันคุณค่าและระดับองค์กรย่อยที่มีอิทธิพลต่อนบุคคล แนวคิดเชิงสัมพัทธ์โดยเฉพาะกรอบแนวคิดการประทับตราเป็นแนวคิดที่ใช้อธิบายถึงกระบวนการที่ทำให้บุคคลกลายเป็นผู้เบี่ยงเบน ทฤษฎีประทับตราเป็นการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการมากกว่าโครงสร้างและเป็นการศึกษาสังคมวิทยาในระดับบุคคล หรือจิตวิทยาสังคม มากกว่า การศึกษาสังคมวิทยาแห่งภาค นอกจากนี้ยังให้ความสนใจกับคำถามที่ว่า ใครที่ถูกนิยามจากสังคมว่า เป็นผู้เบี่ยงเบน และผลที่ตามมาจากการถูกประทับตราคืออะไร (ปิยะนาฏ จันทร์กระจาง, 2546 : 11)

งานศึกษาของ Erving Goffman อยู่ด้วยนักสังคมวิทยาจากสำนักคิดปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Interaction) ที่ทำการศึกษาถึงกระบวนการประทับตราบนปากทางสังคม ในหนังสือ ตราบนป (Stigma) ที่พยายามอธิบายให้เห็นว่าตราบนปเป็นสิ่งที่สังคมเป็นผู้สร้างขึ้นจากการประทับตราสิ่งที่บุคคลในสังคม ดังที่ Goffman กล่าวว่า “สังคมเป็นผู้สร้างความหมายของ การจัดจำแนกประเภทบุคคล (Categorizing) และทำให้คำอธิบายนั้นสมบูรณ์โดยสมาชิกที่ถูกจัด

จำแนกรู้สึกว่าเป็นเรื่อง ปกติ ธรรมดា และเป็นธรรมชาติในการลูกจัดจำแนกประเภทนี้ โดยสังคมสร้างประเภทของบุคคลจากประเทศไทย “โดยตรง”

ในความคิดของ Goffman เกิดจากการที่สังคมให้นิยามความหมายแก่บุคคลที่พวกราชีวีปฏิสัมพันธ์ด้วยโดยบุคคลที่ลูกประทับตราไปเป็นบุคคลที่มีอัตลักษณ์ที่เป็นจริงทางสังคมขัดกับอัตลักษณ์ที่สังคมอย่างให้พวกราชีวีเป็น หรืออัตลักษณ์ทางสังคมคุณธรรม

แนวคิดการอธิบายพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนในรูปของ กระบวนการ จากจุดยืนของผู้ชุมทางสังคม เป็นผู้นิยามความเบี่ยงเบน ดังที่ Becker ได้กล่าวไว้ว่า กลุ่มทางสังคมได้สร้างความเบี่ยงเบน ขึ้นมาโดยการสร้างกฎเกณฑ์เหล่านี้ต่อบุคคลที่มีพฤติกรรม ที่ละเมิดดังกล่าว และประทับตราพวกราชีว่าเป็น “คนนอกคอก” (Outsiders) จากจุดยืนนี้ ความเบี่ยงเบนจึงไม่ใช่คุณลักษณะของการกระทำที่บุคคลกระทำ แต่เป็นผลตามมาของการใช้กฎเกณฑ์ หรือการลงโทษของคนอื่น ๆ ที่มีต่อผู้กระทำผิดผู้ที่เบี่ยงเบนคือ คนผู้ซึ่งการประทับตราลูกใช้เป็นผลสำเร็จ พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนคือพฤติกรรมที่คนอื่นประทับตรา เพราะฉะนั้น ความเบี่ยงเบนจึงเป็นผลตามมาของการตอบสนองของคนอื่น ๆ ที่มีต่อการกระทำการของบุคคล การที่พฤติกรรมนั้นละเมิดกฎเกณฑ์ทางสังคมยังไม่พึงพอใจบุคคลเป็นผู้เบี่ยงเบน แต่ยังขึ้นกับปฏิกริยาของผู้ชุมทางสังคมที่มีต่อบุคคลที่ละเมิดกฎ

ในการศึกษา นางงามตู้กระจก การศึกษาระบวนการกล้ายเป็นหมวดหมู่ไทย (ศุภลีมา (นกุณล), 2530) พนว่าการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของบุคคลที่ทำผิด ได้รับการลดคุณค่าและประทับตราจากสังคม จะต้องเปลี่ยนแปลงความหมายของพฤติกรรมที่ทำอยู่ ในฐานะที่เป็นการตอบสนองต่อปัญหาและลดความขัดแย้งในจิตใจที่บุคคลเผชิญอยู่ การอ้างเหตุผลสนับสนุนสำหรับการกระทำผิดนั้น มีหน้าที่ในฐานะเป็นกลไกที่ทำให้บุคคลมีแรงจูงใจที่จะทำให้การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเป็นไปอย่างต่อเนื่องและนำไปสู่ การยอมรับแรงจูงใจที่เบี่ยงเบนนี้ด้วยความพอใจ เอกลักษณ์ที่เหมาะสมกับสถานภาพที่ได้มาใหม่นี้ จะมีลักษณะหลักที่ให้ความแตกต่าง “ผู้หลงดี” และ “หมวดหมู่” ซึ่งเป็นเจ้าของลักษณะเบี่ยงเบน บุคคลที่ได้รับสถานภาพการเป็นหมวดหมู่ มักจะถูกประทับตรา ตามสภาพตาตัวที่มีอยู่ว่าเป็นหลงคนชั่วและมักจะประทับตราไปยังการกระทำอื่น ๆ รวมกับเป็นหลงไม่ดีทุกอย่าง และที่สำคัญเจ้าของสถานภาพเองได้ประทับตราและมองตนเองตามสถานภาพนั้นด้วย

งานศึกษา กระบวนการประทับตรา เรื่อง กระบวนการต่อสู้กับการลดทอนความเป็นมนุษย์ของสาวค่าราโอเกะ (จวัญฤทธิ์ จ่างจำรัส, 2544) สิ่งที่พบจากการศึกษา คือความความขัดแย้งในบทบาทของความเป็นผู้หลงดีและผู้หลงเลว เห็นได้ว่าเมื่อสาวค่าราโอเกะเริ่มปรับตัวและเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทใหม่ของตนเองในฐานคนกลางคืน พวกราชีวะจะเริ่มยอมรับว่าพวกราชีวะมีความแตกต่างไปจากผู้หลงหัวใจที่เป็นหลงคนกลางคืน ผู้หลงดีจะเริ่มยอมรับว่าพวกราชีวะเป็นเสมือนตราประทับ (Labeling) ที่ทำให้ฐานะของผู้หลงหัวใจกลางคืนผูกติดอยู่กับตัวตนของตนเองตลอดไป ตราประทับ

ดังกล่าวจึงกล้ายเป็นสิ่งตอบข้อความแตกต่างดังกล่าวจนกล้ายเป็นสิ่งที่ยากจะลบเลือนออกไปจากความรู้สึกของพากເຮືອ

2.3 การยอมรับความสามารถตนเอง (Self – Efficacy Theory)

นักจิตวิทยาทางสังคมได้ทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการเรียนรู้ทางสังคมมาเป็นเวลานานและได้ขยายขอบเขตการศึกษาให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น เนื้อหามีความแตกต่างกันไปบ้าง การศึกษา เกี่ยวกับสังสรรค์ระหว่างคนกับสิ่งแวดล้อม ผู้ซึ่งได้ศึกษาค้นคว้าในรายละเอียดเรื่องนี้ คือ อัลเบิร์ต แบนดูรา (Albert Bandura) เป็นนักจิตวิทยาชาวอเมริกันและเป็นศาสตราจารย์ทางสังคมศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด เขาศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ตามแนวทฤษฎีของ สกินเนอร์ (B.F. Skinner) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะเริ่มแรกของการศึกษา เขายังคงใช้ร่องของตัวเอง ในปี 1974 เขายังได้รับเลือกเป็นประธานสมาคมจิตวิทยาแห่งอเมริกา หนังสือที่น่าสนใจของเขาก็ Social learning (1977), A Social learning Analysis (1979), Principle of Behavior modification (1971)

2.3.1 แนวคิดพื้นฐานของทฤษฎี

ทฤษฎีแบบคูราเป็นทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ แนวความคิดของคำว่า “Self – efficacy” คือ ความสามารถของตัวเองมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ทฤษฎีนี้ได้ดำเนินมาให้กับเหล่าทางด้านจิตวิทยา สังคม การศึกษาและด้านสุขศึกษา โดยเฉพาะสุขศึกษาในโรงพยาบาลในการให้ผู้ป่วยได้รับรู้ความสามารถของตนเอง และทักษะการเพิ่มความสามารถในการเรียนรู้การปฏิบัติตัวยังตัวเอง ดังคำกล่าวของแบบคูราที่ว่า กระบวนการเรียนรู้ของมนุษย์เป็นกระบวนการสลับซับซ้อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของพฤติกรรม

แบบคูรา เสนอแนะให้บุคคลมีความเชื่อในความสามารถของตนเอง ดังนี้ Self-efficacy จึงมีอิทธิพลช่วยให้ปฏิบัติงานเฉพาะอย่างได้ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่มีความสำคัญที่จะเชื่อมโยงระหว่างทราบว่าจะต้องทำอะไรกับสิ่งที่จะต้องปฏิบัติจริง ๆ

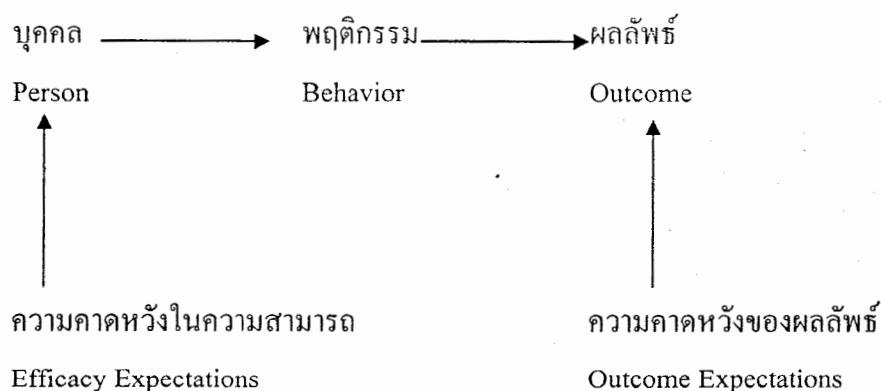
แบบคูรา เชื่อว่า การศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์จะต้องวิเคราะห์เงื่อนไข และสิ่งเร้าของพฤติกรรมซึ่งเน้นการเสริมแรง โดยเงื่อนไขนี้ ๆ ให้คงอยู่ การศึกษาพฤติกรรมในปัจจุบันควรลดความสำคัญของการควบคุมภายใน แต่ศึกษาถึงตัวควบคุมภายนอกด้านตัวเสริมแรงต่าง ๆ การมีปฏิกริยาสัมพันธ์ของพฤติกรรมอาจจะอธิบายได้ว่ามีความสัมพันธ์กันระหว่าง 3 องค์ประกอบ คือ

- (1) พฤติกรรมเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
- (2) บุคคล เช่น ผู้ป่วย
- (3) สิ่งแวดล้อม

จะเห็นได้ว่าแนวคิดของ แบบคุรานองพฤติกรรมและสิ่งแวดล้อมไม่แยกจากกัน แบบคุรานเชื่อว่าจะใช้สภาพเงื่อนไขของสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมของบุคคลและประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมของบุคคลจะมีส่วนในการตัดสินใจในการปฏิบัติครั้งต่อไป พฤติกรรมของบุคคลจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใดย่อมขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ที่ได้จากสังคม สิ่งแวดล้อมจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมที่จะเกิดขึ้นในบุคคล เช่น ความคิด อารมณ์ ความคาดหวัง การศึกษาพฤติกรรมของบุคคลนั้นจะต้องวิเคราะห์เงื่อนไขและสิ่งเร้าที่มีต่อพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งสิ่งเร้าเหล่านี้จะเป็นตัวเสริมแรงที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพ

จากแนวคิดข้างต้น แบบคุราน ได้พัฒนาและทดสอบทฤษฎีใหม่ขึ้นมา เรียกว่า Self-efficacy Theory หรือทฤษฎีความสามารถของตัวเอง สมมุติฐานของทฤษฎี คือ ถ้าบุคคลสามารถคาดหวังหรือความเชื่อในความสามารถของตนเอง โดยสามารถทำอะไรบ้าง และเมื่อทำแล้วจะได้ผลลัพธ์ตามที่ตนคาดหวัง ไว้ บุคคลนั้นก็จะปฏิบัติตามดังกล่าว

Bandura ได้ประมวลบทบาทของ Self – efficacy ในโปรแกรมสุขศึกษา ซึ่งมีโครงสร้างดังต่อไปนี้

ตามโครงสร้างของทฤษฎีแสดงให้เห็นว่า ส่วนประกอบที่สำคัญของทฤษฎีคือ

(1) ความคาดหวังในความสามารถ (Efficacy Expectations) แบบคุราน

ให้ความหมายตามคาดหวังในความสามารถว่า เป็นความเชื่อของผู้ป่วยที่ว่า ตนสามารถทำพฤติกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดได้เพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการ

(2) ความคาดหวังในผลลัพธ์ (Outcome Expectations) หมายถึงการที่ผู้ป่วยจะประเมินถึงพฤติกรรมเฉพาะอย่างที่จะปฏิบัติ จะนำไปสู่ผลลัพธ์ตามที่คาดหวัง

โดยสรุปทฤษฎีความสามารถของตนเอง (Self – efficacy) มีหลักการมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม เมื่อผู้ป่วยมีทักษะที่จะปฏิบัติตัวอย่างเหมาะสม และมีกำลังใจอย่างเพียงพอ ความคาดหวังในความสามารถจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำนาย หรือตัดสินว่าผู้ป่วยจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสภาพและปฏิบัติตัวตามคำแนะนำนำอย่างต่อเนื่องต่อไป

2.3.2 การพัฒนาความคาดหวังในความสามารถ (Efficacy)

ในการวิเคราะห์ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม แบบดูราพบว่า การคาดหวังในความสามารถของคนของของแต่ละบุคคล สามารถที่จะพัฒนาได้ด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง หรือทั้ง 4 วิธี คือ

2.3.2.1 จากการปฏิบัติงานให้สำเร็จด้วยตนเอง (Performance Accomplishment) ซึ่งขึ้นกับการเรียนรู้ของบุคคล จากประสบการณ์ของบุคคล บุคคลที่รับผิดชอบงานที่ล้ำมาก ปฏิบัติยาก ได้รับความพึงพอใจในการทำงานในอดีตบ่อย ๆ ก่อให้เกิดความกลัวในการทำงาน การทำงานให้ประสบความสำเร็จโดยใช้ประสบการณ์ของตนเอง ถือว่าเป็นแหล่งสำคัญของ Efficacy Expectations การทำงานประสบความสำเร็จช่วยพัฒนาความสามารถ ทักษะมีความสนุกพอยใน การเพิ่มความสามารถให้กับตนเอง

2.3.2.2 การได้เห็นตัวอย่างในการปฏิบัติจากผู้อื่น (Vicarious Experience) การเรียนรู้เกิดขึ้นจากการได้เห็นตัวอย่าง มีรูปแบบมองเห็นได้สามารถสังเกตการณ์ หรือบุคคลซึ่งได้แสดงรูปแบบพฤติกรรม หรือการกระตุ้นให้ใช้หลักเกณฑ์ที่แน่นอน กระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจาก การได้เห็นรูปแบบสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าการเป็นตัวแบบเป็นเทคนิคที่สำคัญในการสร้าง พฤติกรรมที่ต้องการ การแสดงพฤติกรรมอาจมีการแสดงออกให้เห็นตัวอย่างที่ดี นอกจากนั้นรูปแบบ ของตัวอย่างพฤติกรรมทางที่ดี ควรได้รับ การชมเชยให้ได้ผลดียิ่งขึ้นดีกว่ารูปแบบที่ไม่ได้รับการ ตอบสนอง ดังนั้น ใน การให้สุขศึกษาในโรงพยาบาลเป็นการสาขิตัวอย่างหรือรูปแบบที่ดีซึ่งจะมี อิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้ป่วย เป็นสิ่งเร้าที่ช่วยให้ยอมรับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพไป ในการที่ดี

2.3.2.3 การสื่อสารซักจุ่งใจ (Verbal Persuasion) วิธีนี้นักสุขศึกษามัก่อนเข้าสู่ศูนย์ฯ และใช้กันประจำ เพราะใช้ได้ง่ายใช้ได้ทุกโอกาส ใช้ได้ตลอดเวลา การซักจุ่งเพื่อให้เกิดกำลังใจ การพูดให้บุคคลได้ใช้ความพยายาม ใช้ความสามารถของตนเองในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพ และพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น กรรมการชุมชนสามารถซักจุ่งใจให้ชุมชนร่วมมือในการทำความ สะอาด

2.3.2.4 การกระตุ้นทางอารมณ์ (Emotion Arousal) การให้บุคคลเกิดการรับรู้ถึง ความสามารถ เน้นสิ่งแวดล้อมที่ดีมีประโยชน์แก่สุขภาพ เพื่อก่อให้เกิดการรุกเร้าทางอารมณ์ ความ วิตกกังวล จะมีผลกระทบให้เกิดความสามารถ บางครั้งกล่าวว่า การปลุกเร้าทางอารมณ์ ก่อให้เกิด การพัฒนาบุคคลได้รับรู้ต่อสิ่งที่จะปฏิบัติ ระดับความกระตุ้นความสนใจของอาชีวะที่สำคัญ จะเพิ่มความสามารถของบุคคลได้ แบบดูรา กล่าวว่าถ้าบุคคลถูกเร้า หรือกระตุ้นมากเกินไปอาจจะ ทำลายงานของเขาก็ได้ บุคคลอาจประสบความล้มเหลว ถ้ามีความกดดันมากเกินไป ตัวอย่างเช่น ประสบการณ์เหจื่อออกที่มีมาก หัวใจเต้นเร็ว เข้าสัน ก่อนจะขึ้นพืชบนเวที พบว่า ความสามารถ ของตนเองหมดไป

แบบคุณภาพ กล่าวว่า การรับรู้เกี่ยวกับความสามารถของตัวเองมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลมุ่งต่าง ๆ รวมทั้งความต้องการรับพฤติกรรมใหม่ ๆ และการเลือกปฏิบัติของบุคคล การกระทำและแก้ไขอุปสรรค

ตามแนวความคิดของแบบคุณภาพ ความคาดหวังในความสามารถของตนของจะมีการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบจะมีส่วนสำคัญต่อการปฏิบัติงาน องค์ประกอบทั้ง 3 อย่าง คือ

(1) **Magnitude** หมายถึง ระดับหรือขนาดความยากของงานที่จะทำบุคคลที่มีความสามารถของตนเองต่ำ หรือมีข้อความสามารถจำกัด ทำงานได้เฉพาะในเรื่องที่ง่าย ๆ แต่ไม่ยากเกินความสามารถเป็นงานที่มีความยากระดับปานกลาง

(2) **Strength** หมายถึง ความสามารถที่จะพิจารณาตัดสินความเป็นไปได้ในความสามารถของบุคคลที่จะปฏิบัติงานโดยใช้กระบวนการ 2 ขั้นตอน คือประการแรกคือการมองหมายรายการกิจกรรมที่จะปฏิบัติซึ่งจะสะท้อนทำให้มองเห็นระดับความยากง่ายของแต่ละกิจกรรม ประการที่สองคือให้ได้จากการลิงแนวทาง รูปแบบของกิจกรรมเหล่านี้ ความเชื่อมั่นในการจะปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จตามเวลา ในแต่ละงานจะกำหนดหรือประมาณค่าค่าของ Strength ว่ามีความเชื่อระดับใดการประเมินค่าอาจอยู่ในช่วง 1-10 หรือ 10-100

(3) **Generality** ประสบการณ์บางอย่างจะก่อให้เกิดความสามารถที่จะนำไปปฏิบัติงานนั้น ๆ ในสภาพงานที่คล้าย ๆ กัน ตัวอย่างเช่น ความเชื่อของผู้ป่วยโรคหัวใจเกี่ยวกับการทดสอบความสามารถในสมรรถภาพของร่างกายต่อการออกกำลังกายภายใต้การดูแลของแพทย์และความเชื่อของผู้ป่วยสามารถทำได้เมื่อกลับไปอยู่บ้าน

2.3.3 การประยุกต์ทฤษฎีความสามารถของตนเอง

ให้มีผู้นำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้ในด้านสุขศึกษาและสุขภาพ เพื่อช่วยให้ประสบความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพและการรักษาโรค โดยการความต้องการของบุคคลในการเพิ่มความสามารถของตัวเองที่จะปฏิบัติในเรื่องใด เรื่องหนึ่ง เช่น ประยุกต์ใช้ในโปรแกรมดูสูบบุหรี่ การลดความอ้วน การออกกำลังกาย การคุมกำเนิด งดดื่มสุรา การเลิกยาเสพติด ความสามารถในการควบคุมความเจ็บปวดในการดูแลตัวเอง โรคเรื้อรัง

จากผลงานวิจัยการนำ Self – efficacy มาใช้ในการแก้ปัญหาโปรแกรมการดูสูบบุหรี่เชี่ยวชาญได้เตือนนักสูบบุหรี่ทั้งหลายว่า อย่าเพิ่งท้อถอยในความพยายามที่จะดูสูบบุหรี่ เขาได้เสนอสภาพการเช่นนี้ นักสูบบุหรี่ยังขาดทักษะที่จำเป็นในการดูสูบบุหรี่ จึงทำให้เขาไม่อาจดูบุหรี่ได้คนจึงมีความรู้สึกว่าตัวเองมีความสามารถที่จะทำกิจกรรมนั้น ๆ ได้ (สามารถดูสูบบุหรี่ได้) ความรู้สึกนี้จะต้องมีก่อนหรือสร้างให้มีก่อนที่จะใช้ความพยายามที่จะทำกิจกรรมดูบุหรี่ Self – efficacy ได้เสนอแนะให้บุคคลมีความเชื่อในความสามารถของตนเอง Self – efficacy ซึ่งมีอิทธิพลที่จะช่วยให้ปฏิบัติงานเฉพาะอย่าง (ดูสูบบุหรี่) ได้อย่างมีประสิทธิภาพดังที่แบบคุณภาพได้กล่าวไว้

(1) บุคคลจะเลือกพฤติกรรมและสภาพการบางอย่าง ซึ่งบุคคลมักจะหลีกเลี่ยงหรือความพยาญที่จะทำหรือไม่อยากทำ เช่น ความพยาญที่จะดูบูบุหรี่ งดดื่มกาแฟ งดดื่มน้ำร้อน การดูอาหาร ลดความอ้วน การออกกำลังกาย พฤติกรรมที่ขัดต่อความเคยชิน ความชอบความพอใจ มักจะเปลี่ยนแปลงไม่อยากทำ

(2) ความพยาญบางอย่างที่จะปฏิบัติในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางสุขภาพ จะต้องผ่านกระบวนการแห่งความพยาญ อาจจะต้องใช้ความพยาญ ใช้แรงงาน เพื่อให้สามารถทำได้เดิมพุติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น งดดูบูบุหรี่ งดยาเสพติด เป็นต้น

(3) บุคคลจะต้องใช้เวลาในการปฏิบัติต่อสิ่งนั้น ๆ เป็นเวลานาน ให้ติดต่อกันไป มีความสมำเสมอ บางครั้งอาจเกิดความเบื่อหน่าย เช่น การจะต้องออกกำลังกายให้สมำเสมอ ติดต่อกันไป

(4) ด้านอารมณ์ Self – efficacy มีผลกระทบต่ออารมณ์ของบุคคล บุคคลอาจเผชิญกับความวิตกกังวล ความกดดัน ความเครียด อารมณ์ไม่ดี ซึ่งก่อภาระให้เกิดความล้มเหลว ในการปฏิบัติพุติกรรมนั้น ๆ ให้ตลอดไป

ดังนั้น คนที่มี Self-efficacy สำหรับในการปฏิบัติงานเฉพาะอย่าง จึงเป็นอุปสรรคหรือทำลายความสามารถของบุคคลในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ หรือทำให้ขาดความสามารถที่จะติดตามงานที่รับผิดชอบอยู่ ทำให้งานไม่ประสบความสำเร็จหรือประสบความสำเร็จได้แต่ไม่ได้ผลดี ดังนั้นการให้บุคคลที่ความรู้สึกว่าตัวเองจะทำงานอะไร จะต้องสร้างให้เกิดความรู้สึกว่า สามารถทำได้และทำได้อย่างดีซึ่งไม่ใช่จะเป็นเรื่องของการตัดสินใจเกี่ยวกับพุติกรรมที่จะทำเท่านั้น แต่บุคคลจะต้องทราบว่าจะทำอะไร ทำอย่างไร หมายถึง การมีทักษะ มีความรู้ในเรื่องนั้น และข้อสำคัญ ต้องมีความรู้สึกมีความต้องการที่จะทำพุติกรรมนั้น ๆ เช่น มีความรู้สึกว่า ที่ดูอาหารพวกแป้ง และการได้ออกกำลังกายสามารถช่วยลดความอ้วน ลดน้ำหนัก แค่นี้ไม่เพียงพอ บุคคลนั้นจะต้องมีทักษะในการคำนวณคุณค่าของอาหาร จำนวนแคลอรี่ที่จะกินในแต่ละวัน รูปแบบของการออกกำลังกายที่ถูกต้องกับบุคคลมีกำลังใจที่จะปฏิบัติ กำหนดเวลาที่จะทำ เมื่อบุคคลมีความเชื่อถึงคุณค่าและประโยชน์ของการปฏิบัติ ที่จะช่วยให้ร่างกายแข็งแรง รูปร่างสวยงาม และสามารถป้องกันโรคได้ ดังนั้น โปรแกรมสุขศึกษาที่จะนำ Self-efficacy มาใช้จึงต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ต้องรวบรวมความรู้ที่จะทำและมีทักษะที่จะทำ ที่เหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการที่จะนำไปปฏิบัติต่อจนแรงจุใจที่จะทำ

งานศึกษา การยอมรับความสามารถของ (อนันธิรา พัฒนา, 2541) ความภาคภูมิใจเป็นความรู้สึกยอมรับตนเอง มองตนเองในทางบวกหรือการมีภาพพจน์ต่อตนเองว่าเป็นบุคคลที่มีคุณค่า การรับรู้ จะนำมาซึ่งความรู้สึกมั่นคง และเป็นสุขใจ

ความภาคภูมิใจเกิดจากการมีประสบการณ์ในการเป็นที่รักเป็นที่ต้องการของบุคคลที่ใกล้ชิด พ่อแม่เลี้ยงดูมาอย่างอบอุ่น คนที่มีความภาคภูมิใจในตนเองจะยอมรับธรรมชาติความรู้สึกของตนเอง พร้อมที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น สามารถให้ความรัก เอื้ออาทรกับบุคคลอื่น ๆ และสามารถผ่านอุปสรรคต่าง ๆ ได้ด้วยความอดทน ความภาคภูมิใจในตนเองจึงเป็นกุญแจดอกสำคัญให้เด็กพบกับความสำเร็จ หรือความล้มเหลวจึงเป็นพื้นฐานของบุคลิกภาพ

คนที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่า การมองตนเองในแง่ลบ ดูถูกความสามารถของตนเองเมื่อเติบโตขึ้นมากจะมีอิทธิพลต่อแนวความคิด อารมณ์ ความรู้สึก การตัดสินใจ รวมถึงการแสดงออกของพฤติกรรมในอนาคตด้วย แม้จะอยู่ในสภาพครอบครัวที่มีความพร้อมทางเศรษฐกิจ หรือความเป็นอยู่ดี ก็อาจมีปัญหาในการปรับตัว ปัญหาการเรียนตกต่ำกว่าความสามารถ ปัญหาการคงเพื่อน การมีพฤติกรรมก้าวร้าวทำลาย การใช้สารเสพติดเป็นที่ขึ้นเหนี่ยว การประกอบอาชญากรรม และการฆ่าตัวตาย เพราะรู้สึกว่าตนเองไร้คุณค่า

คนที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูง มักประสบความสำเร็จในชีวิต การเรียน การทำงาน มีการตัดสินใจที่ดี มีความมั่นใจในตนเอง มีแนวโน้มที่จะเกรียงไกร และความรู้สึกของบุคคลอื่น แล้วมีความรู้สึกเป็นอิสระไม่ต้องพึ่งพา หรือหัวที่ขึ้นเหนี่ยวในทางที่ผิด เช่น เหล้า ยาเสพติด

2.4 กิจกรรมกลุ่ม ชุมชนบำบัด (Therapeutic Community)

กิจกรรมกลุ่มหมายถึงกิจกรรมที่สังคม กลุ่มคนเข้าร่วมดำเนินงาน ปฏิบัติกระทำร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย การรวมกลุ่มเป็นหน่วยพื้นฐานของสังคมมนุษย์ตั้งแต่สมัยก่อน ประวัติศาสตร์จนถึงปัจจุบันจนเกิดคำพูดที่พึงคุ้นหูว่า “มนุษย์เป็นสัตว์สังคม” แต่อิทธิพลของการรวมกลุ่มซึ่งระยะแรกอาจมีวัตถุประสงค์เพียงเพื่อการอยู่รอด ส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้หลาย ๆ อย่างจนทำให้เกิดการนำมาใช้ในการบำบัดเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ความคิดและอารมณ์ ภายใต้ทฤษฎีต่าง ๆ ที่ถูกนำมาใช้ในกลุ่มเพื่อการบำบัด

2.4.1 กลุ่มนบำบัด (Therapeutic Group) หมายถึง การใช้หลักของทฤษฎีต่าง ๆ ในการจัดกลุ่มเพื่อช่วยให้ผู้ที่มีปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมอารมณ์ และความคิด เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เหมาะสม ทั้งนี้ต้องดำเนินกลุ่ม โดยนักบำบัดที่ได้รับการฝึกฝนมาแล้ว และมีการคัดเลือกสมาชิกกลุ่ม อย่างเหมาะสมกับกลุ่มนั้น ๆ

ในการจัดกลุ่มนบำบัดมีปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่อกระบวนการการกลุ่มนบำบัดอยู่ หลายประการ ด้วยกันเนื่องจากมีการรวมกลุ่มขึ้นประกอบไปด้วยบุคคลซึ่งเป็นสมาชิกกลุ่มมีการนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง (Self Concept) และการสะท้อนจากกลุ่ม

ปัจจัยสำคัญของกระบวนการรักษา (ปราโมทย์ เชาวนศิลป์, 2543 : 2-5)

(1) Instillation of hope or inspiration กลุ่มบำบัดสร้างความหลังให้แก่ผู้ป่วยซึ่งกำลังเสียดายและมองโลกในแง่ร้าย การที่เห็นสมาชิกคนอื่นดีขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เห็นผู้ที่มีปัญหาเหมือนตนเองดีขึ้น ทำให้สมาชิกจะได้ว่าปัญหานั้นสามารถแก้ไขได้ทำให้ตนเองมีความหวังมากขึ้น เช่น กลุ่มติดสุรา มีสมาชิกที่สามารถดูดใช้แล้วรวมกลุ่น ทำให้สมาชิกที่ติดอยู่รู้สึกมีความหวังกับปัญหาของตน

(2) Universalization เป็นความตระหนักได้ของผู้ป่วยที่ว่าตนนิใช่คนเดียวที่มีปัญหาเมื่อได้เข้ากลุ่ม ผู้ป่วยจะพบว่า คนอื่น ๆ ก็มีปัญหาเช่นกัน

(3) Acceptance ความรู้สึกว่าเป็นที่ยอมรับของสมาชิกอื่น ๆ ในกลุ่มสามารถสนับสนุนต่อความคิดเห็นที่ขัดแย้งกันได้ ทำให้เพิ่มความมั่นใจในตนเอง

(4) Altruism ก่อนเข้ากลุ่มสมาชิกมีความเชื่อว่าตนเองไม่มีความสามารถ ที่จะช่วยใคร หรือไม่มีคุณค่าพอที่จะให้ผู้อื่นเห็น แต่เมื่อเข้ากลุ่ม คนไข้ได้เรียนรู้ การเสียสละเพื่อส่วนรวม รู้ว่าตนเองมีประโยชน์ต่อผู้อื่น ช่วยเหลือผู้อื่นได้

(5) Catharsis การที่ผู้ป่วยได้รับการระบายปลดปล่อย ความคิด ความรู้สึกที่เก็บกดไว้ออกมาอย่างมีอารมณ์ ทำให้คนไข้รู้สึกโล่งสบาย (Relief) ถือเป็นประสบการณ์ที่สำคัญอย่างยิ่ง ต่อการรักษาผู้ป่วย ได้เรียนรู้ที่จะแสดงอารมณ์และเรียนรู้ว่าการแสดงออกทางอารมณ์ไม่ใช่เรื่องเสียหาย

(6) Abreaction เป็นกระบวนการซึ่งสิ่งที่ถูกเก็บกดไว้ (Repressed) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประสบการณ์หรือปมปวดร้าว ถูกนำกลับขึ้นสู่จิตสำนึกอีกรั้งในกระบวนการนี้ ผู้ป่วยไม่เพียงแต่รู้สึกถึงเหตุการณ์ได้เท่านั้น แต่สมมอนหนึ่งเหตุการณ์เหล่านั้น เกิดขึ้นใหม่อีกรั้ง (Re-live) ร่วมไปกับมีอารมณ์ตอบสนอง ผู้ป่วยมักเกิดมีการตระหนักรู้จากประสบการณ์นี้

(7) Coherion ความรู้สึกที่ว่า กลุ่มกำลังทำการไปด้วยกัน มุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน รวมไปถึงความรู้สึกเป็นพากเดียวกัน “We-ness” สมาชิกจะมีความผูกพันกับผู้รักษา ผูกพันกับเพื่อนสมาชิกและผูกพันกับกลุ่ม รู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มเชื่อกันว่าปัจจัยนี้เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากที่จะส่งผลถึงความสำเร็จในการบำบัดรักษา

(8) Contagion เป็นขณะที่การแสดงออกทางอารมณ์ของคนหนึ่งไปกระตุ้นให้อีกคนหนึ่งตระหนักรู้ว่าตนเองมีอารมณ์เดียวกัน

(9) Consensual Validation เป็นศพที่ใช้กับโดยแท้ สดุดี หมายถึง การทบทวนการรับรู้โดยแท้ ความจริง โดยเปรียบเทียบความคิดรวมยอดจากการรับรู้ของตนเอง กับสมาชิกคนอื่นในกลุ่ม และจะได้รับการแก้ไขในส่วนที่แตกต่างจากกลุ่มต่อไป

(10) Connective familial experience ผู้ป่วยสามารถมองปัญหาปมขัดแย้งต่าง ๆ ในครอบครัวโดยผ่านทางปฏิสัมพันธ์กับกลุ่ม

(11) Identification เป็นกลไกทางจิตใจสำหรับคน ๆ หนึ่ง นำเอาลักษณะของคนอีกคนหนึ่งเข้าไปในส่วนของจิตสำนึกของตนเอง

(12) Limitation or role modeling ในกลุ่มผู้ป่วยสามารถเลียนแบบพฤติกรรมอย่างรู้สำหรับผู้ป่วยด้วยกันเองและจากผู้รักษา

(13) Insight เป็นการเข้าใจ และตระหนักรู้ในจิตใจสำหรับกลไกทางจิตและการที่เกิดขึ้น พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของตนเองแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

(13.1) Intellectual insight เป็นการตระหนักรู้โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมที่ปรับมาอย่างผิด ๆ

(13.2) Emotional insight นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นของพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพ

(14) Interaction เป็นการเปิดกว้างให้แลกเปลี่ยนความคิด ความรู้สึกกันในกลุ่ม

(15) Interpretation ผู้ป่วยจะได้รับการพัฒนาการอบรมแนวคิดที่จะนำไปสู่ความเข้าใจพฤติกรรมของตนเอง ในระหว่างที่ผู้รักษาเปลี่ยนความหมายกลไกการป้องกันตัว การต่อต้าน และสัญลักษณ์ของผู้ป่วยแต่ละคน

(16) Transference เป็นการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด แรงประ oranจากผู้กระทำในอดีตของผู้ป่วยไปยังผู้รักษาในกลุ่ม นำบัดสมាជิกอาจเกิดการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดระหว่างสมาชิกกันเองหลาย ๆ คู่ เรียกว่า multiple transference

(17) Ventilation or self disclosure เป็นการแสดงออกของความรู้สึกความคิด หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เก็บไว้ การแบ่งปันความลับส่วนตัวกับผู้อื่นสามารถช่วยให้ความรู้สึกผิดบาปน้อยลงได้

(18) Interpersonal Learning การเรียนรู้วิธีที่จะติดต่อและสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น โดยอาศัยกลุ่มเป็นที่ฝึกซ้อม กลุ่มเปรียบเสมือนสังคมจำลอง (Social microcosm) ให้เวลาในการฝึกปั้นความเชื่อมโยงในกลุ่ม

2.4.2 กระบวนการของการทากลุ่มน้ำดับ (The Process of Group Therapy)

กลุ่มน้ำดับจะมีการเคลื่อนไหว พัฒนาไปตามลำดับขั้นตอนท่านองค์ประกอบกัน กระบวนการการบริการแบบกลุ่ม ซึ่ง trozer (Trozer, 1977: 177-185) ได้จำแนกกระบวนการกลุ่มน้ำดับไว้ 5 ขั้นตอนดังนี้

2.4.2.1 ขั้นสร้างความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย (Security Stage) ระยะเริ่มต้นของการทากลุ่ม เป็นช่วงเวลาที่สมาชิกกลุ่มยังรู้สึกลังเลที่เข้าไปมีปฏิสัมพันธ์เป็นกลุ่ม ดังนั้นจุดประสงค์เบื้องต้นของ

การเริ่มต้นกลุ่มกีดีอีกการพัฒนาความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยของสมาชิก และขั้นนี้จะเป็นการวางแผนของ การไว้วางใจต่อกันในหมู่สมาชิก ซึ่งจะมีลักษณะต่อเนื่องกันดังนี้

1) การทำความคุ้นเคย (Getting Acquainted) เมื่อเริ่มการประชุมกลุ่ม สมาชิกกลุ่มยังไม่คุ้นเคยกัน สมาชิกจะมีการแสดงออกด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยและรู้จักกันมากขึ้น

2) การทำความคุ้นเคยกันในหมู่สมาชิกในตอนเริ่มต้นของการประชุมกลุ่ม (Interpersonal Warm-Up) ทุกครั้งที่มีการเปิดประชุมกลุ่มเพื่อให้สมาชิกหันความสนใจจากเรื่อง ส่วนตัวของกลุ่มให้เข้ามาสู่ประสบการณ์ในกลุ่มนี้บรรยายอาศัยการต้อนรับซึ่งกันและกันมีความ เป็นกันเองในหมู่สมาชิกทำให้สมาชิกกลุ่มมีความรู้สึกปลอดภัยเพิ่มขึ้น

3) ขอบเขตและกฎระเบียบของกลุ่ม (Setting Boundaries) ผู้นำจะแจ้ง สมาชิกกลุ่มทราบถึงข้อพึงปฏิบัติของการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มเกิดความรู้สึก ปลอดภัยเมื่ออยู่ในกลุ่ม

4) การสร้างความไว้วางใจ (Building Trust) ในสถานการณ์กลุ่มสมาชิกจะ มีสัมพันธภาพระหว่างกัน เกิดความรู้สึกไว้วางใจในตนเองและผู้อื่น ไว้วางใจกลุ่ม ความไว้วางใจต่อ กันเป็นพื้นฐานต่อไปที่ทำให้สมาชิกเกิดความกล้าและมั่นใจที่จะเปิดเผยปัญหาของตนให้แก่กลุ่ม การสร้างความไว้วางใจต่อกันในสมาชิกกลุ่มสมาชิกนี้จะต้องกระทำต่อไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อทำให้ เกิดการพัฒนาความสัมพันธ์ส่วนตัวในหมู่สมาชิก

2.4.2.2 ขั้นตอนรับกลุ่ม (Acceptance Stage) ทำให้สมาชิกเกิดความรู้สึกเป็นส่วน หนึ่งของกลุ่มรู้สึกอบอุ่นและได้รับการยอมรับจากกลุ่ม อันจะทำให้สมาชิกมีการพูดคุยเปิดเผย ประสบการณ์ส่วนตัวมากขึ้น การกระทำที่จะทำให้เกิดการยอมรับกันในหมู่สมาชิกมีลักษณะดังนี้ คือ

1) การแบ่งปันความรู้สึกส่วนตัว (Personal Sharing) สมาชิกจะรู้สึก ไว้วางใจในกล้าที่จะเสียงเปิดเผยเรื่องส่วนตัวรวมทั้งปัญหาของตนให้กลุ่มทราบ ทำให้สมาชิกกลุ่ม รู้จักและเข้าใจความรู้สึกของกันและกันมากขึ้น อันจะนำไปสู่ความสัมพันธ์แบบใกล้ชิดและเกิด ความสนิทสนมในหมู่สมาชิก

2) การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Giving Feedback) ทำให้สมาชิกได้รู้จักตนเอง จากการมองของคนอื่น อันจะนำไปสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขในตนเอง อย่างไรก็ตามการให้ ข้อมูลย้อนกลับที่เป็นความจริงและกระทำอย่างรอบคอบ เชื่อถือว่าจะเป็นประโยชน์ยิ่งกว่า

3) การสร้างความรู้สึกของการเป็นหนึ่งเดียวกัน และความรู้สึกใกล้ชิด (Building Cohesiveness and Closeness) ให้สมาชิกเกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม มีความ สำนึกรักในความเป็นกลุ่ม และอยู่ร่วมกันในกลุ่มด้วยความรู้สึกผูกพัน

4) การเรียนรู้ต่อการยอมรับตนเอง (Learning to Accept Self) กลุ่มจะช่วยให้สมาชิกเรียนรู้ต่อการยอมรับตนเอง โดยการแสดงออกถ้อยคำและลักษณะของตนเองในบรรยายกาศของการสนับสนุนให้กำลังใจ การที่สมาชิกได้ประสบกับการยอมรับของกลุ่มทำให้สมาชิกรู้สึกและเข้าใจตนเองเพิ่มมากขึ้น และผลของการยอมรับตนเองทำให้สมาชิกเกิดความมั่นใจตนเองและเห็นคุณค่าในตนเองและยังจะช่วยกระตุ้นให้สมาชิกคนอื่นเกิดการยอมรับในตนเอง มั่นใจในตนเองด้วย

5) การเรียนรู้ต่อการยอมรับผู้อื่น (Learning to Accept Others) เป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาความรู้สึกไวต่อการรับรู้ในกลุ่มเพื่อนสมาชิก โดยจะมีผู้นำกลุ่มคอยให้การสังเกตและให้การสนับสนุน ให้กำลังใจในขณะกำลังฟังสมาชิกกลุ่มก็จะให้การยอมรับและกล้าที่จะเปิดเผยตนเองส่งผลให้สมาชิกเกิดความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง เพราะคนอื่นมองเห็นคุณค่าของตัวเขา และต้องการการยอมรับจากเขา

2.4.2.3 ขั้นรับผิดชอบตนเอง (Responsibility Stage) สมาชิกจะให้เกิดความรับผิดชอบต่อกระบวนการแก้ไขปัญหาหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งจะดำเนินเป็นขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1) การประเมินตนเอง (Individual Assessment) เป็นการที่สมาชิกแต่ละคนประเมินตนเองโดยมองไปที่ตัวเอง ซึ่งในการประเมินตนเองอย่างแท้จริงเป็นการวางแผนรากฐานของการกระทำที่รับผิดชอบ

2) ความรู้สึกเป็นเจ้าของตนเอง (Recognizing Ownership) สมาชิกจะรู้สึกเป็นเจ้าของความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมของตนเอง รับรู้ว่าตนเองเป็นผู้มีส่วนในปัญหาของตน และจะต้องรับผิดชอบต่อการแก้ไขปัญหาซึ่งตนเป็นเจ้าของอยู่นั้น

3) การได้ประสบการณ์กับความรับผิดชอบและการสร้างความรับผิดชอบ (Experiencing and Building Responsibility) เป็นการช่วยให้สมาชิกเกิดความรู้สึกรับผิดชอบ อันเกิดจากเห็นคุณค่าในตนเอง ไม่ใช่เป็นการบอกให้สมาชิกรับผิดชอบ แต่ช่วยให้สมาชิกรู้สึกมีความรับผิดชอบทั้งในกลุ่มและนอกกลุ่ม

4) การให้ความเคารพนับถือ (Giving Respect) การเคารพในสิทธิของผู้อื่น ซึ่งแตกต่างไปจากตน การให้ความเคารพซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิกเป็นสิ่งจำเป็นซึ่งจะทำให้สมาชิกเกิดการพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ

5) การมีส่วนร่วมในกลุ่มเท่าเทียมกันของสมาชิก (Doing a Fair Share) จะช่วยให้สมาชิกเรียนรู้ที่จะดำเนินชีวิตอยู่อย่างกลมกลืน รับรู้ถึงความสนใจของตนเองและเรียนรู้ที่จะรับผิดชอบต่อสมาชิกคนอื่นด้วย

2.4.2.4 ขั้นแก้ไขเปลี่ยนแปลง (Work Stage) เป็นการนำกลุ่มให้ทำงานตามวัตถุประสงค์และจุดประสงค์ของสมาชิกรายบุคคล การกระทำของกลุ่มในขั้นนี้ คือ

1) การแก้ไขปัญหา (Problem Solving) การช่วยแก้ไขปัญหาตามวัตถุประสงค์ของกลุ่มช่วยให้สมาชิกเกิดการเรียนรู้และมีประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหา

2) ระดมพลังกลุ่ม (Mobilization Group Resources) โดยอี่ออำนวย สมาชิกกลุ่มให้มีบทบาทเป็นผู้ช่วยเหลือและใช้ประโยชน์จากการเป็นผู้ช่วยเหลืออย่างดีที่สุด ทำให้สมาชิกที่ให้การช่วยเหลือแก่สมาชิกคนอื่นเกิดความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองเพิ่มสูงขึ้น

3) การตรวจสอบความเป็นจริง (Reality Resting) เป็นการทำให้แน่ใจว่า กลุ่มทำงานอย่างได้ผล โดยที่สมาชิกสามารถเข้าใจปัญหาและแก้ปัญหานั้นได้จริง ๆ ในสภาพสังคม นอกรถกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยา

2.4.2.5 ขั้นปิดกลุ่ม (Closing Stage) ขั้นปิดกลุ่มเป็นการช่วยให้สมาชิกมีการยุคิดการได้รับประสบการณ์จากกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ

1) การให้การสนับสนุน (Giving Support) กลุ่มจะให้การสนับสนุนให้กำลังใจแก่สมาชิกในช่วงที่เขากำลังเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิตของตนเองออกกลุ่ม

2) การยอมรับและยืนยันภาวะการณ์พัฒนาความของกิจกรรม (Affirming and Confirming Growth) ในขั้นนี้จะมีการทบทวน สรุป และให้กำลังใจแก่สิ่งที่สมาชิกได้เรียนรู้มาแล้ว โดยผ่านกระบวนการของปฏิสัมพันธ์ของกลุ่ม ซึ่งจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นตนเองและเพิ่มตนเองมากขึ้น

3) การกล่าวคำอำลา (Saying Good-Bye) ในขั้นนี้เป็นการเปิดโอกาสให้แก่สมาชิกเพื่อกล่าวคำอำลา ยุติประสบการณ์กลุ่ม แล้วสมาชิกจะต้องกลับออกไปสู่การดำเนินชีวิตนอกกลุ่มต่อไป

4) การติดตามผล (Follow-up) ขั้นนี้เป็นการเตรียมการติดต่อกับสมาชิกหลังจากยุติกลุ่มแล้ว ในจุดประสงค์เพื่อการประเมินผล การติดตามผลจะทำให้ได้รับรู้ว่าสมาชิกมีการเปลี่ยนแปลงในตนเองหรือไม่ และได้นำประสบการณ์การเรียนรู้จากกลุ่มไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือไม่ นอกจากนั้นเมื่อสมาชิกออกไปอยู่ในสังคมนอกกลุ่ม อาจทำให้สมาชิกมีแรงจูงใจที่จะเปลี่ยนแปลงปรับปรุงตนเองอย่าง การติดตามผลก็จะเป็นการปลูกให้เกิดแรงจูงใจอันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงเพื่อการพัฒนาความของกิจกรรมในตนเองอีกรอบหนึ่ง

ข้อควรคำนึงขั้นตอน 2 ขั้นตอนหรือมากกว่านั้นอาจเกิดขึ้นในเวลาเดียวกันได้ เช่น กลุ่มอาจเรียนรู้ความไว้วางใจ การยอมรับและความรับผิดชอบพร้อมกันในระหว่างที่กำลังแก้ไขปัญหาได้ปัญหานั้น กลุ่มนี้ได้มีการพัฒนาที่แบ่งเป็นขั้น ๆ อย่างเด็ดขาด ในทางตรงกันข้ามการเคลื่อนไหวของกลุ่มเป็นกระแสที่ยืดหยุ่น ซึ่งเป็นผลมาจากการบุคคลิกภาพของผู้นำกลุ่มความแตกต่าง

ระหว่างสมาชิกกลุ่มและปัญหาของสมาชิก รวมทั้งความแตกต่างในด้านความเร็วในการสร้างความสัมพันธ์และแก้ไขปัญหาของบุคคล

2.4.3 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษางานวิจัยของ (โภวิท วงศ์สุรัวฒน์, 2549) เรื่องนโยบายและกลไกทางกฎหมาย ศึกษาตัวอย่างกรณีข้ามชาติ สาเหตุ การแก้ไข และนโยบายใหม่ พบว่า ผู้เชพยาบาลไม่ใช่อาชญากร ซึ่งสังคมเห็นว่าเป็นสิ่งเลวร้าย ส่วนใหญ่โดยพื้นฐานเป็นผู้มีจิตใจอ่อนแอก หัวกับสิ่งแวดล้อม จิตใจประะนง บกพร่องจากในอดีตที่ไม่ได้รับการเอาใจใส่หรือเลี้ยวดูไม่ถูกดูแล มักไม่มีที่พึ่งทางใจ ไม่กล้าตามปัญหาระบายนักใคร ไม่คิดว่าใครจะช่วยได้ หรือแม้กรอบครัวอบอุ่นก็ไม่สอนให้มีทักษะในการคิดแก้ปัญหา รู้สึกสับสน 茫然 เหนื่อย กลัว อาจไม่ยอมรับว่าตนเองมีปัญหา จึงเข้าหาเพื่อนหรือญาเสพติดเพราหัวงความสนใจชั่วครู่ รายที่ขาดความอบอุ่นและเป็นวัยที่เริ่มแยกตัวออกจากครอบครัวจึงรักเพื่อนเชื่อเพื่อนมากกว่า ลืมผลเสียที่ได้เรียนรู้จากคำรามเมื่อใช้ยาแล้วทำให้สนุกสนานก็ใช้เป็นประจำจนขาดไม่ได้

เขากล่าวว่า “ไม่ได้มีจิตใจที่โหดเหี่ยมชั่ว ráby โดยสันดาน แต่สังคมที่รู้เท่าไม่ถึงกันมี ละเลยที่จะเข้าช่วยบำบัดรักษามาและให้ความรู้อย่างละเอียดที่สาเหตุจึงอาจผู้ป่วยเหล่านี้ไปเข้าคุก บางรายคิดผิดตัวตายหลังการบำบัดเพราหัวกับสังคมเดิมไม่ได้ ไม่มีใครยอมรับ แม้แต่ครอบครัวตนเอง

การศึกษางานวิจัยของรินทร์ แก้วมีศรี และคณะ (2546) เรื่องแนวทางการส่งเสริมประชาสังคมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนพบว่า การดำเนินชีวิตในชุมชน คนได้กระทำ สร้างถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งสู่รุ่นหนึ่งในรูปแบบของความรู้ การปฏิบัติและความเชื่อ อันเกิดความคิด การกระทำการของมนุษย์เอง ในการอยู่ร่วมกันเป็นชุมชนสร้างวัฒนธรรม และผลการศึกษาพบว่าการส่งเสริมให้เกิดการใช้กระบวนการส่งเสริมประชาสังคมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนก่อให้เกิดผลดีต่อชุมชนอย่างมาก เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมในการพัฒนาชุมชน เกิดความเข้าใจต่อสภาพปัญหาและร่วมกัน ในกิจกรรมการพัฒนาชุมชนทำให้ชุมชนเกิดการเรียนรู้ มีทักษะที่ดีต่อผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและครอบครัว

การศึกษาวิจัยของมัลติภา ศรีพวงทอง (2548) เรื่องผลการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีกวนิยมต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของหญิงบริการทางการเพศ พบว่า การให้คำปรึกษาตามทฤษฎีกวนิยมสามารถช่วยให้หญิงบริการทางการเพศได้เกิดการรู้จักตนเองในแง่มุมใหม่ โดยที่ไม่มองตนเองว่าตนเป็นบุคคลไร้ค่า แต่กลับเรียนรู้ที่จะใช้ศักยภาพของตนเองที่เคยมีในอดีตมาใช้การสร้างพลังบวกให้กับตนเอง โดยมุ่งเน้นที่จะคุ้มครองสุขภาพของตนเองมากกว่าที่จะปล่อยชีวิตไปวันๆ ตามธรรมชาติ จึงทำให้หญิงบริการทางการเพศกลุ่มนี้มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงขึ้น

การศึกษางานวิจัยของปิยะนาฏ จันทร์กระจ่าง (2546) เรื่องการศึกษาระบวนการประทับตราบน้ำจากสังคม: กรณีศึกษาเด็กและเยาวชนที่กระทำการผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับการเสพ

ขาน้ำในจังหวัดเชียงราย ได้ใช้กรอบแนวคิดเรื่องความเปี่ยงเบนทางสังคมและกระบวนการประทับตรานำไปจากสังคมนั้นพบว่า การแพทยาน้ำของเด็กและเยาวชนนั้นสามารถมีการพัฒนาไปได้อย่างเป็นกระบวนการ ตั้งแต่เริ่มแพทยาน้ำไปจนถึงขั้นแพทยาน้ำเป็นกิจวัตร กระทั้งติดอยู่ในวัฏจักรของการแพทยาน้ำซ้ำแล้วซ้ำเล่า ซึ่งเป็นกระบวนการที่ดำเนินไปอย่างมีผลวัต โดยกลไกสำคัญที่ทำให้เด็กและเยาวชนพัฒนาการแพทยาน้ำมากขึ้น คือ การที่พวกรเขาระบุประஸ์ใหม่ จากเพื่อนที่มีประஸ์ในเรื่องยาบ้ามากกว่า และสิ่งสำคัญที่ทำให้เด็กเหล่านี้ติดอยู่ในวัฏจักรของการแพทยาน้ำ คือประஸ์จากการถูกจับกุมอย่างเป็นทางการ และการถูกปฏิเสธจากบุคคลที่มีนัยสำคัญรอบข้าง ทั้งครอบครัว เพื่อนฝูง ครูและเพื่อนบ้าน ซึ่งล้วนแต่เป็นการประทับตรานำไปให้แก่พวกรเขาร่วมทั้งก่อให้เกิดการลดthonสถานภาพของเด็กและเยาวชนที่แพทยาน้ำ ผลตามมาในขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการ คือพวกรเขามีการเปลี่ยนแปลงอัตลักษณ์ของตนเองเข้าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มแพทยาน้ำและยอมรับตนเองว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มวัฒนธรรมย่อใหญ่ในที่สุด

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความหมายด้วย พนงานวิจัยของ อัญชลี กรีฑาเวช (2543) เรื่อง กระบวนการให้ความหมายเกี่ยวกับด้วยของผู้ที่อยู่ในวัยหอจากมุมมองทางมนุษยวิทยา พบร่วมว่า การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายของตนและการสังสรรค์กับบุคคลรอบข้างทำให้เกิดพฤติกรรมการดูแลตนเอง การยอมรับสภาพตนเองนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ทำให้ระมัดระวังดูแลรักษาตนเอง ทดลองและเลือกรูปแบบที่บุคคลเห็นคุณค่าและเหมาะสมสมกับตนเอง การรักษาอำนาจที่เคยมี ส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตตามที่ตนต้องการเพื่อความภาคภูมิใจและความมีศักดิ์ศรีแห่งตนได้

วันเพ็ญ สำนักกิตติกร (2552) ให้ความเห็นเกี่ยวกับชุมชนบำบัดว่า การบำบัดรักษาในรูปแบบของชุมชนบำบัด แท้จริงก็คือ การสร้างความสัมพันธ์แบบเครือญาติขึ้นอีกรั้งหนึ่ง แต่เป็นเครือญาติในกลุ่มผู้เคยติดยาเสพติดมาแล้ว ทำให้เขารู้สึกผูกพันกัน รักกัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (Love and Concern) ความรู้สึกเช่นนี้โดยทั่วไปจะมีอยู่ในครอบครัวหรือชุมชนแบบเก่า ๆ ของทางตะวันออก เช่น ในชนบทของไทย แต่ในเมืองใหญ่ ๆ ที่ผู้ติดยาเสพติดได้เที่ยวเร่ร่อนและประกอบอาชญากรรมต่าง ๆ นั้น ไม่มีความสัมพันธ์ในลักษณะนี้อยู่แล้ว โดยเฉพาะในสังคมทางตะวันตก ความผูกพันระหว่างสมาชิกในครอบครัวจะมีอยู่น้อยมาก วิธีการชุมชนบำบัดจึงต้องการนำเอาวิถีชีวิตเช่นนี้กลับมาอีกรั้งหนึ่ง โดยมุ่งที่จะให้การฝึกอบรมในด้านจิตใจแก่สมาชิก ผู้เข้ารับการรักษาให้รู้จักการตอบสนองและคิดถึงสิ่งที่ทำ ที่พูด และที่รู้สึกตามเป็นจริงอย่างมีเหตุผล ส่วนชุมชนบำบัดเรื่องจำกัดจำากัดคำปราบเป็นรูปแบบของการแก้ไขพื้นฟูสมรรถภาพของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ซึ่งเป็นรูปแบบชุมชนบำบัดแบบผสมผสาน เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกชุมชนบำบัดทุกคนได้เรียนรู้การอยู่กันแบบครอบครัว จะช่วยให้สมาชิกมีความรัก ความเข้าใจ ความเห็นอกเห็นใจกัน

อันจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตนเอง สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนและสภาพแวดล้อม มีทัศนคติ ค่านิยมที่ถูกต้องในการดำเนินชีวิต สามารถนำไปสู่การเลิกใช้ยาเสพติดได้ในที่สุด

2.4.4 วิธีบำบัดผู้ติดยาเสพติด

การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด หมายถึง การดำเนินงานเพื่อแก้ไขสภาพร่างกาย และจิตใจของผู้ติดยาเสพติดให้เลิกจากการเสพ และสามารถกลับไปดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติ ระบบการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด แบ่งเป็น 3 ระบบ ดังนี้

2.4.4.1 ระบบสมัครใจ หมายถึง การที่ผู้ติดยาเสพติดสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษา ในสถานพยาบาลต่าง ๆ ซึ่งดำเนินการรักษาทั้งระบบแพทย์แผนปัจจุบัน และแผนโบราณ

2.4.4.2 ระบบต้องโทย หมายถึง การที่ผู้ติดยาเสพติดกระทำการความผิดและถูกคุมขัง ต้องเข้ารับการบำบัดรักษาภายใต้กฎหมายบังคับของกฎหมาย เช่น หัตถสถานบำบัดพิเศษต่าง ๆ ของ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงมหาดไทย กรมคุณประพฤติ และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน สังกัดศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง กระทรวงยุติธรรม

2.4.4.3 ระบบบังคับ หมายถึง การใช้กฎหมายบังคับให้ผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษา ในศูนย์พื้นฟูสมรรถภาพที่จัดตั้งขึ้น ตามพระราชบัญญัติพื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2534

สำรวจภูธรกิจบำกอกสามชัย (2552) ได้ทำขั้นตอนการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ

(1) ขั้นเตรียมการ (Pre-Admission) ความหมาย เป็นการศึกษาประวัติข้อมูล และภูมิหลัง ผู้ติดยาเสพติด ทั้งจากผู้ขอรับการรักษาและครอบครัวเพื่อชักจูงให้คำแนะนำ และกระตุ้นให้ผู้ติดยาเสพติด มีความตั้งใจในการรักษา การดำเนินการ การสัมภาษณ์การลงทะเบียนและวิธีการทางการแพทย์ ได้แก่ การตรวจร่างกาย เอกซเรย์ ตรวจเลือด ตรวจปัสสาวะ ชั่งน้ำหนัก

(2) ขั้นถอนพิษยา (Detoxification) ความหมาย การบำบัดอาการทางกาย ที่เกิดจากการใช้ยาเสพติด การดำเนินการ การให้ยาชนิดอื่นทดแทน เช่น เมทาโดน ยาสูบ ไพรหรือให้เลิกเสพทันทีที่เรียกว่า หักดิบ แบ่งเป็นการถอนพิษแบบผู้ป่วยนอก คือ ไม่ต้องค้างคืนในสถานพยาบาล แต่ต้องรับประทานยาตามเวลาที่กำหนดและแบบผู้ป่วยใน คือ การค้างคืนในสถานพยาบาล ซึ่งนอกจากจะถอนพิษยาแล้ว ยังมีการรักษาโรคแทรกซ้อนต่าง ๆ รวมทั้งการให้ความรู้ด้วย เช่น การดูแลสุขภาพ การป้องกันโรค เป็นต้น

(3) ขั้นตอนการพื้นฟูสมรรถภาพ (Rehabilitation) ความหมาย เป็นการปรับสภาพร่างกายและจิตใจ ของผู้เลิกยาให้มีความเข้มแข็ง ปรับเปลี่ยนนิสัยลักษณะและพฤติกรรม ให้สามารถกลับคืนสู่สังคมได้อย่างปกติ การดำเนินการ ใช้กิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การให้คำแนะนำปรึกษา ทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม การอบรมธรรมะ การสันทนาการ การฝึกอาชีพเป็นต้น นอกจากนี้

ยังมีรูปแบบอื่น ๆ เช่น การพื้นฟูสมรรถภาพแบบชุมชนบำบัด" ซึ่งเป็นการสร้างชุมชน หรือสังคม จำลองให้ผู้เลิกยาเสพติดมาอยู่ร่วมกันเพื่อให้การช่วยเหลือกันเลียนแบบแปลงพฤติกรรมฝึกความรับผิดชอบการรู้จักตนเองและแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสมเพื่อกลับไปดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติ และการพื้นฟูจิตใจ โดยใช้หลักศาสนา ได้แก่ การนำผู้เลิกยาเสพติดเข้ารับการอุปสมบท การศึกษาหลักธรรมทางศาสนา เป็นต้น

(4) ขั้นการติดตามดูแล (After-Care) ความหมาย เป็นการติดตามดูแลผู้เลิกยาเสพติดที่ผ่านการบำบัดรักษา ทั้ง 3 ขั้นตอน เพื่อให้คำแนะนำปรึกษาให้กำลังใจ ทั้งนี้เพื่อมิให้หวนกลับไปเสพยาซ้ำอีก การดำเนินการ การเยี่ยมเยียน โทรศัพท์ นัดพบ ใช้แบบสอบถามและการตรวจปัสสาวะสารเสพติด

การศึกษาของศูนย์บำบัดรักษาฯเสพติดเชียงใหม่ รายงานเกี่ยวกับผู้ติดสูร่าส่วนใหญ่นั้นประกอบอาชีพราชการ และเป็นหัวหน้าครอบครัว โดยคิดว่าเป็นประจำวันละ 1 แบบหรือ 375 ชีชี และมักคิดสูร่าคนเดียวที่บ้าน โดยจะใช้เวลาได้แก่ในการคิดสูร่า ซึ่งเริ่มคิดสูร่าตั้งแต่อายุระหว่าง 16-25 ปี และคิดสูร่าทั้งหมดประมาณ 26-30 ปี ผู้ติดสูร่าส่วนใหญ่มีโรคประจำตัวคือ โรคตับอักเสบหรือตัวแข็ง โรคความดันโลหิตสูงและโรคแพลงในกระเพาะอาหาร โดยมีสาเหตุในครอบครัวที่คิดสูร่าคือ บิดามารดา พี่ชาย และน้องชาย สาเหตุของการติดสูร่าคือ การคิดสูร่าทำให้นอนหลับได้ ทำให้ลืมเรื่องไม่สบายใจหรือทุกข์ใจ ทำให้สนุกสนานในการเที่ยว ทำให้หายเหนื่อย และทำให้ลืมปัญหาที่เกิดขึ้น ส่วนสาเหตุภายนอกอื่น ๆ ก็คือ นโยบายการขายสูร่าเสริมทำให้ห้ามคิดสูร่าง่าย สูร่าชุมชนมีราคาถูกทำให้คิดสูร่าได้มากขึ้น มักจะร่วมคิดสูรากับเพื่อนร่วมงานหลังเลิกงานที่ทำงานอยู่ใกล้ร้านจำหน่ายสูร่า และเพื่อน ๆ มักจะชวนเข้าร่วมสังสรรค์และคิดสูร่าเพื่อความสนุกสนานหลังเลิกงาน ส่วนสาเหตุที่ทำให้เข้ารับการบำบัดสูร่า 5 อันดับแรกพบว่า ต้องการเลิกสูร่าเพื่อครอบครัว ต้องการเลิกสูร่าเพื่อช่วยให้มีเงินเก็บมาก ไม่อยากให้ครอบครัวต้องอับอายและเสียชื่อเสียง ต้องการให้ตนเองสามารถควบคุมชีวิตได้ดีขึ้น และต้องการพิสูจน์ว่าสามารถเลิกสูร่าได้หากตั้งใจจริง ส่วนสาเหตุภายนอกที่ทำให้เข้ารับการบำบัด คือสมាជิกรในครอบครัวต้องการให้เข้ารับการรักษา การประชาสัมพันธ์เรื่องการบำบัดรักษาสูร่าของศูนย์บำบัดรักษาฯเสพติด ผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานต้องการให้เข้ารับการรักษา และชุมชนและที่ทำงานไม่ยอมรับผู้ติดสูร่า

ตัวอย่างของโครงการบำบัดเปลี่ยนวิถีภายใต้การดำเนินงานของพระครูในภูมิทัศน์ อชิปต์โต วัดป่าดราภิรัมย์ ตำบลแม่ริม ได้จัดอบรม จังหวัดเชียงใหม่ หนึ่งในผู้นำในการดำเนินโครงการดังกล่าว ที่ได้เริ่มตั้งแต่ตนปีที่ผ่านมา เล่าถึงการเข้ามายังส่วนร่วมในโครงการนี้ จันได้ร่วมสร้างให้มีผู้ได้เริ่มชีวิตใหม่ไปแล้วถึง 3 ราย โดยรายแรกที่ได้เข้าร่วมโครงการนั้น ยังเป็นเด็กหญิงเท่านั้น ด้วยวัยเพียง 15 ปีของเธอที่เริ่มมีความรักหลงชาบทั้งแต่ยังเด็ก ทำให้เธอต้องติดอยู่ในวังวนของยาเสพติด เพราะแ芬ของเธอทั้งผู้ชายและผู้เสพ เธอจึงมีสภาพไม่ต่างกัน แต่เธอ

โขคดีกว่าตระทงที่ไม่ถึงขั้นติดคุกติดตะราง เพราะเรื่อยังเป็นผู้เยาว์ จึงต้องไปบำบัดจากศูนย์บำบัดรักษา ยาเสพติดเชียงใหม่ ของกรมการแพทย์ จากนั้นก็เป็นหน้าที่ของวัดที่ทำหน้าที่โครงการบ้านเปลี่ยน วิถี

“เด็กคนนี้ใช้เวลาในการบำบัดนานถึง 1 เดือน ซึ่งทางวัดมีศูนย์พัฒนาอาชีพ สร้างฝีมือ โดยมีการฝึกอาชีพ ไม่ว่าจะตัดเสื่อ จักสาน ทำอาหาร ฯลฯ ทำให้เด็กคนนี้ได้กลับมีชีวิตใหม่”

พระครูฯ เล่าอีกว่า ส่วนรายที่ 2 วัยเพียง 20 ปีเท่านั้น ภูมิลำเนาที่เชียงราย รายนี้ได้มาบำบัดเนื่องจากแม่ของเชอพาตัวมาบำบัดทางกาย และจึงต่อค้ายังโครงการบ้านเปลี่ยนวิถีแห่งนี้ในเวลาไม่กี่เดือน ก็สามารถกลับไปใช้ชีวิตอยู่ในชุมชนอย่างมีความสุข

“ส่วนรายสุดท้ายก็ยังศึกษาอยู่ระดับ ปวส. อายุเพียง 24 ปี เท่านั้น แต่เนื่องจากติดยาเสพติดมานาน ทำให้ต้องเข้ารับการบำบัดนานหลายเดือน และในช่วง 1-2 เดือนหลังก็ได้มามาบำบัดทางใจ ให้เข้ากับทางโครงการนี้ เมื่อได้ออกจากโครงการนี้ทำให้เชอได้เริ่มชีวิตใหม่ จนล่าสุดได้ทราบข่าวมาว่า เชอคืนพบตัวเองจากการฝึกอาชีพในโครงการ น้ำของเชอผู้ที่พามาเข้าโครงการฯ ได้อาทุนเป็นคร้านทำพมในชุมชน แล้ววนนี้ชีวิตเชอก็เริ่มดันใหม่ขึ้นอย่างน่าชื่นชม”

การศึกษางานของอรุณ แสงกล้า (2547) รายงานการจัดบริการบำบัดพื้นฟูผู้เสพและผู้ติดยาเสพติดโดยกระบวนการชุมชนในการบำบัดพื้นฟูและป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดครบวงจร ร่วมกับภาคประชาชนในพื้นที่ระดับจังหวัดอย่างบูรณาการ ซึ่งกระบวนการดำเนินงาน ประกอบด้วย 4 กระบวนการหลักได้แก่

- (1) กระบวนการชุมชน เน้นการทำประชุม สร้างความเข้าใจและการยอมรับในสังคม
- (2) กระบวนการบ่มกำลังใจ เน้นการเตรียมตัวของสมาชิกห้องด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และส่วนรวมอาชีพ
- (3) กระบวนการครอบครัวพักใจ เน้นบทบาทครอบครัวอาสาในการใช้ชีวิตร่วมกับผู้ป่วย

(4) กระบวนการกลุ่มบำบัด เน้นการป้องกันการกลับไปเสพซ้ำและกลุ่มเพื่อนช่วยการดำเนินงาน 4 ระยะ คือ 1) ระยะเตรียมความพร้อม 1 เดือน 2) ระยะครอบครัวพักใจ 4 เดือน 3) ระยะเสริมกำลังใจ 1 สัปดาห์ 4) ระยะติดตามประเมินผล 8 เดือน ครบเวลา 1 ปี ผลการดำเนินงาน จากการดำเนินงานในรุ่นที่ 1 ในพื้นที่บ้านเดียว-โภកกลาง ตำบลลังษัย อำเภอคำพง จังหวัดขอนแก่น สมาชิกเข้าโครงการ 13 คน อุยุ่รุนโปรแกรม 10 คน ติดตามผลหลังจบโปรแกรม 2 เดือน พบร่วม 1 คน เข้าอุปสมบทดแทนบุญคุณพ่อ - แม่ 4 คน ร่วมลงทุนประกอบอาชีพเพาะเห็ดขาย มีรายได้

เฉลี่ย 10,000-15,000 บาท/เดือน 2 คน ทำงานเป็นลูกจ้างร้านซ่อมรถยนต์ในตัวจังหวัด อีก 3 คน ประกอบอาชีพเกษตรกรรมอยู่กับครอบครัวเดิม และพบว่าครอบครัวอาสาและชุมชนสามารถให้การดูแลพื้นที่ผู้เสพ/ผู้ติดสารเสพติดได้โดยใช้ทุนทางสังคม ความรัก ความเอื้ออาทร ต่อผู้ป่วย ทำให้ผู้ป่วยมีพลังใจในการต่อสู้ปัญหา กลับสู่สังคมได้อย่างส่งงาน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการและการให้ความหมาย ตัวตนของเยาวชนที่กล้ายเป็นผู้รับการบำบัดยาเสพติด โดยการศึกษานี้ เก็บข้อมูลจากการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อสามารถอธิบาย ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้เป็นเยาวชนที่เข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติดในระบบบังคับบำบัดต้องโดยของสูนย์พัฒนาคุณธรรมป่าแดงใหญ่วังอ้อ ตำบลหัวดอน อำเภอเชียงใน จังหวัดอุบลราชธานีซึ่งมีจำนวนสะสมในปี 2550 จำนวน 50 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

ขนาดตัวอย่าง ในการศึกษาครั้งนี้ เลือกศึกษาแบบเจาะจง จำนวน 4 คน ที่มีภูมิหลังประวัติชีวิต แบบแผนพฤติกรรม ความเชื่อ ทัศนคติ การมองตนเอง ในมุมมองของตนเอง ที่มาอาศัยอยู่ร่วมกันในพื้นที่สูนย์บำบัด

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

3.3.1 ตัวผู้วิจัย ศึกษาทฤษฎี กรอบแนวคิดงานวิจัย การตั้งปัญหาการวิจัย ตั้งสมมติฐาน การวิจัย ที่ต้อง รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล อธิบาย ตีความหมายต่าง ๆ ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

3.3.2 การสำรวจข้อมูลภาคสนาม แผนที่ สิ่งแวดล้อม ที่ตั้ง ที่ผู้วิจัยทำการศึกษาวิจัย

3.3.3 การเตรียมพร้อมของผู้วิจัย บุคลิก การแต่งกายที่เหมาะสม สมุดบันทึก เครื่องบันทึกเสียง ปากกา ดินสอ กล้องถ่ายรูป

3.3.4 การแนะนำตัว บอกนำข้อมูล ไปศึกษา มีวัตถุประสงค์ อย่างไร มีผลกระทบต่อตนเอง

แบบคำถ้ามการวิจัย ในประเด็นดังนี้

3.3.4.1 ข้อมูลทั่วไป อายุ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพสมรส สภาพครอบครัว

3.3.4.2 ข้อมูลปัจจัยบุคคล ความคิด ความคาดหวัง มุมมอง ประวัติชีวิต การให้ความหมาย คนที่ติดยาเสพติด การให้คุณค่า การยอมรับตนเอง

3.3.4.3 ข้อมูลสิ่งแวดล้อม โดยสังเกต สอบถาม สัมภาษณ์ มีเนื้อหา สถานที่บำบัด การดำรงชีพ กิจกรรมชีวิตประจำวัน

3.3.4.4 ข้อมูลพฤติกรรม ความถี่การใช้สารเสพติด แบบแผนพฤติกรรมการใช้สารเสพติด การถูกกระทำ การประทับตรา ระบุข้อบังคับ การลงโทษ ต่อต้าน การขัดขืน จำนวน

3.3.4.5 ข้อมูลกระบวนการ ขั้นตอนกลایเป็นคนเสพยาเสพติด ประวัติชีวิต ก่อนเสพยาเสพติด และขณะรับการบำบัด หลังการบำบัด

3.3.5 การตรวจสอบเครื่องมือ ประเด็นคำถ้ามการวิจัย ความเที่ยงตรง ความเชื่อถือได้ (Credibility)

3.3.6 สัมภาษณ์แบบเจาะลึกเจาะจง 4 คน เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติชีวิต ทัศนคติและการให้ความหมายตนเอง

3.3.7 สังเกต เพื่อให้เห็นพฤติกรรมการแสดงออกของเยาวชน โดยสังเกตแบบมีส่วนร่วม

3.3.8 สัมภาษณ์ผู้นำชุมชน ประธานฯ เจ้าหน้าที่ อาสาสมัครในศูนย์ฯ ที่เกี่ยวข้อง ประเด็น

3.3.9 แบบแผนพฤติกรรมกลุ่ม กิจกรรมกลุ่มนบำบัด กฎ ระเบียบในสังคมศูนย์ฯ

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ ได้ทำการเก็บข้อมูล 2 ระดับ ดังนี้

3.4.1 ข้อมูลทุติยภูมิ จากเอกสารงานวิจัย ข้อมูลชุมชน ข้อมูลวิชาการ บทความวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัย

3.4.2 ข้อมูลปฐมภูมิ เก็บรวบรวมข้อมูลจากพื้นที่ศึกษาวิจัย ซึ่งใช้ ข้อมูลเชิงคุณภาพ สำรวจ จัดstanทนาภกุ่ม การสัมภาษณ์ การสังเกตพฤติกรรม การแสดงออก โดยผู้วิจัยเข้าไปสังเกต แบบมีส่วนร่วมเป็นคนใน ร่วมดำรงชีวิตหัวเวลาหนึ่ง เพื่อเข้าถึง และเข้าใจแบบแผนพฤติกรรมชีวิต กลุ่มตัวอย่าง นำไปสู่ข้อมูลที่เป็นจริงมากขึ้น และสามารถที่จะตรวจสอบข้อมูลได้ ผู้วิจัยมีการบันทึกภาคสนาม เก็บรวบรวมข้อมูลแยกແเนกเป็นหมวดหมู่

3.5 ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5.1 เก็บข้อมูลทุกภูมิ ห้วงเดือน พฤษภาคม 2550 - เดือน มิถุนายน 2550

3.5.2 เก็บข้อมูลปฐมภูมิ ห้วงเดือน กรกฎาคม 2550 - เดือน กันยายน 2550

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล มองมุ่นในทัศนะผู้วิจัยเป็นคนใน เมื่อแนวคิด ความเชื่อ ความรู้สึก นึกคิด ประภากลางที่จริงที่เกิดขึ้น ประมวลภาพ มุ่นมอง โลกทัศน์ ประวัติชีวิตของเยาวชน ทัศนคติ แบบแผนพฤติกรรมชีวิต มิติร่างกาย จิตใจ สังคม นำสู่การวิเคราะห์ข้อมูลประเด็นการเข้าสู่กระบวนการกลยุทธ์เป็นคนเสพยาเสพติด โดยสัมผัสภายใต้อำนาจ โครงสร้างสังคม และ การให้ความหมายตัวตน ให้คุณค่าตนเอง ที่เชื่อมโยงกัน ใช้แนวคิดความรู้สารเสพติด ทฤษฎีการให้ความหมาย การประทับตรา การยอมรับตนเอง กิจกรรมกลุ่ม เป็นกรอบควบคุมทิศทางของการวิเคราะห์ข้อมูลเห็นผลลัพธ์ที่เชื่อมโยงกัน โดยในผลการศึกษา จึงแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ระดับ ดังนี้

3.6.1 ระดับปัจเจกบุคคล มิติร่างกาย จิตใจ ทัศนคติ ความเชื่อ การให้คำนิยามความหมาย ตนเอง ที่ได้บันทึกเก็บข้อมูลในภาคสนาม

3.6.2 ระดับสังคม เพื่อน ครอบครัว โรงเรียน สภาพเศรษฐกิจ การประทับตรา

3.6.3 ระดับสังคมชุมชน สถานที่บ้านบัด ภูมิภาค นทท. หนองโภ เจ้าหน้าที่รัฐ วัฒนธรรม ประเพณี แบบแผนกิจกรรมพฤติกรรมส่งผลเข้าสู่กระบวนการกลยุทธ์เป็นผู้เสพยาเสพติด

3.7 ขั้นตอนการวิจัย

3.7.1 เตรียมตัวให้พร้อมของผู้วิจัย เตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือการวิจัย หนังสือประสาน ขออนุญาตใช้พื้นที่การวิจัย

3.7.2 เตรียมแบบคำถามการวิจัยสำหรับผู้วิจัย

3.7.3 สำรวจพื้นที่ สังเกต สิ่งแวดล้อม วิถีชีวิตชุมชน พิธีกรรม กิจกรรมกลุ่ม

3.7.4 แนะนำตนเอง ทักษะผู้นำกลุ่ม ผู้เกี่ยวข้อง

3.7.5 ตั้งภารณฑ์แบบเจาะลึก (Indepth interview) จำนวน 4 คนประเด็น ประวัติชีวิต ความคิด ทัศนคติ การให้ความหมายตนเอง การประทับตราไป ต่อต้าน ขัดขืน จำนวน

3.7.6 บันทึกคำตอบ จากเครื่องบันทึกเสียง และบันทึกหลักฐาน รวบรวมคำตอบ ข้อมูลเป็นหมวดหมู่ เป็นระบบ

- 3.7.7 รวบรวมข้อมูล สถิติงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เอกสารงานวิจัย ทฤษฎีที่ใช้
- 3.7.8 วิเคราะห์ข้อมูล สรุป อภิปรายผลการศึกษา

บทที่ 4

บริบท : กระบวนการให้ความหมายของเยาวชน

การศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการให้ความหมายของเยาวชนที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติด ในที่นี่ จะได้กล่าวถึง ความเป็นมาของศูนย์พัฒนาคุณธรรมป้าดงใหญ่wang อ้อ ซึ่งเป็นสถานที่ที่เยาวชนเข้ารับการบำบัดยาเสพติดและจะได้กล่าวในรายละเอียดเกี่ยวกับ

- (1) ประวัติชีวิตของเยาวชนกลุ่มตัวอย่าง
- (2) การให้ความหมายของเยาวชนเกี่ยวกับตัวเอง ก่อนเข้ารับการบำบัดยาเสพติด ระหว่างเข้าสู่กระบวนการบำบัดยาเสพติด และหลังจากได้รับการบำบัดยาเสพติด

4.1 ความเป็นมา ศูนย์พัฒนาคุณธรรมป้าดงใหญ่wang อ้อ

ศูนย์พัฒนาคุณธรรมป้าดงใหญ่wang อ้อ ตำบลหัวดอน อำเภอเชื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี เป็นสถานที่ฝึกอบรมกระบวนการพัฒนาต่อเนื่องจากการอบรมคุณธรรมจริยธรรมแก่เด็กเยาวชน นิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไป โดยได้คัดกรองผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด เข้ารับการบำบัดฟื้นฟู ด้วย การใช้หลักศาสนาล่องเกลาจิตใจ และใช้หลักเวชบำบัด ภายภาพบำบัด จิตบำบัด และอาชีวะบำบัด ในการบำบัดรักษายouth ผู้ติดยาเสพติด

ภาพที่ 2 แผนที่ศูนย์พัฒนาคุณธรรมป้าดงใหญ่ วังอ้อ

ศูนย์พัฒนาคุณธรรมป้าดงใหญ่ วังอ้อ เริ่มขึ้นเมื่อ ปี พ.ศ. 2546 เป็นศูนย์อบรมคุณธรรม จริยธรรมแก่เด็กเยาวชน นิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไป โดยพระครูสุขุมวรโณกาส เจ้าคณะ ตำบลหัวดอน เป็นผู้อำนวยการศูนย์ ได้รูปแบบจากศูนย์พัฒนาคุณธรรม อำเภอวังน้อย จังหวัด พระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นศูนย์พัฒนาคุณธรรมต้นแบบในการดำเนินการ จากพระอาจารย์วีรพันธ์ รัก吉ตสีโต เจ้าคณะอำเภอวังน้อย ซึ่งท่านพระครูสุขุมฯได้ไปศึกษาดูงานตามนโยบายของจังหวัด อุบลราชธานี

4.1.1 หลักการแนวคิดศูนย์พัฒนาคุณธรรมป้าดงใหญ่ วังอ้อ

โครงการนี้เป็นโครงการที่ต่อยอดมาจากโครงการของสำนักงานคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด (ปปส.) เดิม ในเรื่องของการคัดกรองและบำบัดผู้ติดยา ซึ่งแต่เดิม เมื่อบำบัดเสร็จแล้วก็จบกิจกรรม แต่ผลสืบเนื่องจากโครงการพบว่า ผู้เข้ารับการบำบัดบางคน ไม่สามารถกลับไปสู่สังคมปกติได้ สังคมยังไม่ยอมรับ บางคนแม้แต่พ่อแม่ยังไม่ยอมรับ เมื่อหลายคน ไม่มีที่ไป จึงมีแนวคิดว่า ถ้าเข้าไม่มีที่ไปก็ต้องหาที่อยู่ให้เขา โดยไม่เน้นว่าจะเป็นคนประเภทใด และ ต้องหาวิธีทำมาหากินให้เข้าด้วย จึงเกิดเป็น บ้านเปลี่ยนวิถี ซึ่งมีหลักการสอดคล้องกับศูนย์พัฒนา คุณธรรมอำเภอเดิมบางนางบวช สำนักแม่ชีปฏิบัติธรรมเบาพระของมูลนิธิสถาบันแม่ชีไทย ในพระ

บรรมราชนูปถัมภ์ ได้ดำเนินการตามโครงการ "บ้านเปลี่ยนวิถีคืนคนดีสู่สังคม" โดยมีแนวทางในการปฏิบัติกรรมหลักกิจกรรม ได้แก่ กลุ่มจิตบำบัด โดยใช้หลักธรรมในพระพุทธศาสนาบำบัดทำให้จิตใจไม่ฟุ่มซ่าน เพื่อเตรียมความพร้อมในการดำเนินชีวิตในสังคมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มอาชีวบำบัด โดยศูนย์ได้กำหนดหลักหลาຍเพื่อให้ผู้ป่วยที่ติดยาเสพติดหลบซ่อน ลืมประสบการณ์เดิม สร้างแนวคิดและการปฏิบัติในเชิงสร้างสรรค์ มีภูมิคุ้มกันในชีวิตใหม่ที่นำพาตนเองและสามารถออกไปใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุข แต่ศูนย์นี้จะเน้นเฉพาะการบำบัดผู้หญิงที่ติดยาเสพติดเท่านั้น นอกจากนี้ โครงการของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ(สสส.) ให้คำจำกัดความที่สอดคล้องกันอีกว่า โครงการบ้านเปลี่ยนวิถี เป็นการใช้สถานสถานที่เปรียบเสมือนบ้านของคนไทย เพราะพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ ความคุ้นเคย การทำกิจกรรมกับวัดย่อมมีความเชื่อมโยงกันอย่างสูงกับวิถีชีวิตคนไทย ดังนั้น การเริ่มให้ผู้ติดยาเสพติดได้รับการเรียนรู้การใช้ชีวิตใหม่ที่หันหลังให้กับวงการยาเสพติดจึงเป็นเรื่องที่น่าส่งเสริม ซึ่งสอดคล้องกับศูนย์พัฒนาคุณธรรม จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ให้แนวคิด โครงการ "บ้านเปลี่ยนวิถี คืนคนดีสู่สังคม" ซึ่งดำเนินการสองคราห์ พื้นฟูผู้ติดยาเสพติด โดยใช้หลักเวชบำบัด กายภาพบำบัด จิตบำบัด อาชีวบำบัด และชุมชนบำบัด มีผู้เข้ารับการบำบัดเป็นจำนวนมาก และได้น้อมนำเอาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรหมู่บ้าน ใหม่ด้านแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับผู้ป่วย โดยโครงการนี้มีหลักการ คือ การเปิดโอกาสให้คนที่พิเศษ ไปแล้ว ได้กลับมาสู่สังคมโดยการบำบัด ทั้งทางร่างกายและทางจิตใจ และการพื้นฟูอาชีพให้ โดยนำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ การให้ผู้ผ่านการพื้นฟู บำบัด รักษายาเสพติดรู้จักการทำมาหากิน ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ โดยนำต้นกล้าวนมาปลูกบนพื้นที่ประมาณ 10 ไร่ ซึ่งก็จะก่อให้เกิดรายได้เป็นรูปธรรมที่สามารถจับต้องได้ของผู้ผ่านการพื้นฟูที่พร้อมจะกลับมาเป็นคนดีสู่สังคม ซึ่งโครงการนี้จะทำให้ผู้ผ่านการบำบัดพื้นฟูยาเสพติด ได้ทั้งประสบการณ์และได้ทั้งอาชีพ

ในปี พ.ศ. 2546 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีโครงการบ้านเปลี่ยนวิถีอยู่ทุกจังหวัด ซึ่งเป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งของศูนย์พัฒนาคุณธรรม โดยจังหวัดอุบลราชธานีได้รับนโยบายจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ปปส.) ให้เป็นต้นแบบจัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณธรรม ขึ้น โดยใช้พื้นที่เอกชนที่ผู้มีจิตศรัทธาบริจาคให้ที่บ้านวังอ้อ ตำบลหัวดอน อำเภอเงื่องในจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 20 ไร่ ในเบื้องต้นดำเนินการ และยังมีพื้นที่ใช้สอยอีกประมาณ 300 ไร่ สำหรับขยายโครงการในอนาคต โดยปัจจุบันใช้ชื่อว่าศูนย์พัฒนาคุณธรรมป่าแดงใหญ่วังอ้อ ซึ่งมีปรัชญาคือ "ร่วมแรง ร่วมใจ สร้างพระ สร้างคน สร้างเยาวชนของชาติ สร้างศาสนาไทย" โดยมีกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

(1) พัฒนาคุณภาพชีวิตพระภิกษุสามเณรให้เป็นศาสนายາทที่มีคุณภาพพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ พัฒนาเยาวชนให้เป็นเพื่อนที่ดีของเพื่อนเป็นศิษย์ที่ดีของครูอาจารย์ เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ เป็นพลเมืองที่ดีของชาติ และเป็นศาสนิกชนที่ดีของศาสนา

(2) สร้างเคราะห์และพื้นฟูผู้ติดยาเสพติด โดยรับผู้ติดยาเสพติดจาก สำนักงานคุณประพฤติจังหวัดอุบลราชธานีและจังหวัดใกล้เคียง ประมาณปีละ 100 คนเข้ามาพื้นฟูด้านจิตบำบัด เวชบำบัด และ อารีวาบำบัด

(3) เป็นภาคีร่วมกับคณะกรรมการป้าชุมชนบ้านวังอ้อในการดูแลรักษา ป้าชุมชน คงให้ไว้วังอ้อเนื้อที่ประมาณ 1,800 ไร่ แต่ละปีมีผู้เข้ามา ศึกษาดูงาน ไม่ต่ำกว่า 10,000 คน

(4) เป็นศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน โดยมีการส่งเสริมอาชีพ ปลูกผัก การทำเกษตรปลูกสารพิษ อาหารปลูกด้วย เกษตรทฤษฎีใหม่ ตามแนวพระราชดำริ ซึ่งแต่ละปีมีเกษตรกรที่เข้าลงทะเบียนคนยากจนมา ศึกษาดูงานและฝึกอาชีพปีละ ไม่ต่ำกว่า 15,000 คน

ในการบำบัดยาเสพติดนี้เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายของศูนย์พัฒนาคุณธรรม มีความตระหนักว่าบุคคลที่เข้ามาบำบัดเป็นผู้ป่วย เป็นคนไทย ควรให้ความช่วยเหลือคนเหล่านี้เหมือนกับช่วยญาติ พี่น้อง เพราะ การได้ช่วยแก่ไขปัญหาของชาติและการช่วยคนในชาติให้มีสุขภาพร่างกาย และจิตใจ จิตวิญญาณที่ดีเท่ากับเป็นการทำบุญกุศลอันยิ่งใหญ่ เพราะเป็นการให้ชีวิตใหม่ที่ดีงามแก่บุคคลที่เข้ารับการบำบัด

4.1.2 รูปแบบขั้นตอนการบำบัดรักษาพื้นฟูจิตใจผู้ติดสารเสพติด

ใช้ทรัพยากรทุกชนิดที่มี ทั้งกำลังคน เงินทุน สถานที่ และวิธีการจัดการ ใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด แต่ประยัดคสุด ในกระบวนการบำบัดรักษา และพื้นฟูจิตใจผู้ติดสารเสพติด โดยการพึงพาตนเองด้วยวิธี ชุมชน บำบัด

ชุมชนในที่นี่หมายถึง บุคคลรอบข้างผู้ติดสารเสพติด เช่น พระสงฆ์ พ่อแม่ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ เพื่อน พี่น้อง หมา พยาบาล ทหาร ตำรวจ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน บุคคลเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อผู้ติดสารเสพติดเป็นอย่างยิ่ง (โครงการหมู่บ้านเปลี่ยนวิถี : 2548) นอกจากนี้การบำบัดผู้ที่ติดยาเสพติดจะส่วนใหญ่จะได้แก่ ผู้ที่ทำงานในเวลากลางคืน ผู้ใช้แรงงาน หรือผู้ที่ต้องทำงานติดต่อกันเป็นเวลานาน เช่น พนักงานขับรถโดยสารหรือรถบรรทุก ผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม ผู้หญิงที่ทำงานกลางคืนตลอดจนนักเรียนนักศึกษาที่หักโหมในการดูหนังสือ เท่านั้น สำหรับคนเหล่านี้มักเข้าใจผิดคิดว่า หากใช้ยาเสพติดจะสามารถทำงานหรือดูหนังสือได้นานมากยิ่งขึ้น แต่ไม่ได้คำนึงถึงอันตรายและผลร้าย ที่ตามมาภายหลังซึ่งได้แก่ สุขภาพจิตที่ทรุดโทรมทั้งร่างกายและจิตใจ เพราะสมองถูกกระตุ้น ให้ทำงานหนักอยู่ตลอดเวลา เมื่อยามดึกที่จะอ่อนเพลีย เชื่องซึม เศร้าหมอง และหลับนาน ถ้าใช้เกินขนาดจะเกิดอันตรายถึงแก่ชีวิตได้ ดังนั้นการรักษาผู้ที่ติดยาเสพติดจะต้องประกอบไปด้วย

4.1.2.1 การให้ความรู้เกี่ยวกับยาฆ่าแมลงแก่ผู้สภาพดีแล้ว ให้เข้าใจโดยถ่องแท้ ถึงพิษของยาฆ่าแมลง หรือยาบ้า ที่มีต่อตัวผู้สภาพดีทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อผู้สภาพดีจะได้มีความกลัวต่อผลร้ายเหล่านั้น และมีความตั้งใจที่จะเลิกยาฆ่าแมลงบ้างจริงจัง

4.1.2.2 การปรับเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมโดยรอบของผู้ติดยาฆ่าแมลง ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว ที่ขาดความเข้าใจซึ่งกันและกัน ครอบครัวที่ขาดความอนุญาต ครอบครัวที่ขาดความเอาใจใส่ที่ดีพอ รวมทั้งเพื่อนฝูง หรือชุมชนโดยรอบฯ บ้านของผู้ติดยาฆ่าแมลงบ้า ตลอดจนเพื่อนนักเรียนในโรงเรียนเดียวกัน ซึ่งต้อง การการตรวจสอบหาข้อมูลอย่างจริงจัง หาข้อมูลให้ถึงแก่นแท้ของปัญหาจากสิ่งแวดล้อม และดำเนินการแก้ไขไปพร้อมๆ กันข้ออื่น ๆ

4.1.2.3 ความตั้งใจอย่างแน่วแน่ของผู้สภาพดี และพ่อแม่ผู้ปกครองของผู้ที่ติดยาสภาพดี ที่จะต้องการละ หรือเลิกสภาพยาฆ่าแมลงโดยตลอดไปให้ได้

4.1.2.4 ผู้สภาพดียาฆ่าแมลงบ้า จะต้องไปรับการรักษาจากสถาบันทางการแพทย์ต่างๆ เช่น โรงพยาบาล สุนีย์บริการสาธารณสุข ทั้งในต่างจังหวัดและกรุงเทพมหานครอย่างต่อเนื่อง จนกว่า จะหายจากการสภาพดีอย่างเด็ดขาด

4.1.2.5 ความสำเร็จในการเลิกสภาพดียาฆ่าแมลง ได้ถือว่าท่านได้ช่วยเหลือสังคมโดยส่วนรวม อันหมายถึง ประเทศไทยของเรา (http://203.172.184.9/wbi3/ya_11.htm)

4.1.3 หลักสูตรการบำบัดยาสภาพดีในศูนย์พัฒนาคุณธรรมป้าดงใหญ่รังอ้อ มีดังนี้

ขั้นที่ 1 คัดกรองโดยใช้กระบวนการอบรมคุณธรรม จากชุมชนในตำบล อำเภอ จังหวัด และศูนย์คุณประพฤติจังหวัดอุบลราชธานี – อำนาจเจริญ

ขั้นที่ 2 เข้ากระบวนการบำบัดทางกายภาพ เช่นออกกำลังกาย เดินวิ่ง เล่นกีฬาต่าง ๆ

ขั้นที่ 3 เข้ากระบวนการเวชบำบัด การถอนพิษยาด้วยสมุนไพรและยาแผนปัจจุบัน อบรมไฟฟ้า

ขั้นที่ 4 เข้ากระบวนการจิตบำบัด ซึ่งมีรูปแบบต่าง ๆ ที่เน้นการใช้กระบวนการทางจิตวิทยาและศาสนา เป็นหลัก มีการให้ความรู้ถึงพิษของยาสภาพดี มีการแลกเปลี่ยนทัศนคติ และทำกิจกรรมปลูกจิตสำนึกตนเอง ให้มีความอดทน อดกลั้น มีเหตุผล มีสติ ฝึกทำสมาธิและวิปัสสนา กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ กลุ่มรับนัยความรู้สึก อิทธิพลพยาบาลดึงครอบครัวและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในกระบวนการบำบัดรักษายาฟืนฟูจิตใจ

ขั้นที่ 5 เข้าสู่บ้านเปลี่ยนวิถี (3 เดือน ด้วยอาชีวบำบัด) ประกอบสัมมาชีพที่สูงริตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้ผู้ที่บ้านเปลี่ยนวิถี มีอาชีพ มีงานทำ มีรายได้ ที่สำคัญที่สุดคือ รู้ว่าตนเองมีคุณค่า และมีความสามารถ สามารถพึ่งตนเองได้ และไม่เป็นภาระต่อสังคม

ในแต่ละปี มีประชาชนที่ส่งตัวเข้ามารับการบำบัดยาเสพติด ที่ศูนย์พัฒนาคุณธรรม ป้าดงไหง้วงอ้อ จำนวนประมาณ 60 – 80 คน ซึ่งในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างเยาวชน จำนวน 4 คนที่ถูกส่งเข้าไปรับการบำบัดยาเสพติด ในปี พ.ศ. 2550 จากจำนวนทั้งสิ้น 50 คน โดยกลุ่มตัวอย่าง ได้ถ่ายทอดรายละเอียดเกี่ยวกับเยาวชนนี้สื้นทางชีวิตของแต่ละคน

4.2 ประวัติชีวิต

เยาวชน มีกลุ่มเฉพาะ มีเพื่อน มีพี่น้อง ที่ประเทศไทย ล้วนตัว สร้างอัตลักษณ์ ตัวตน ต่าง ต้องเผชิญมรสุมแห่งชีวิต การทำงาน การเรียนหนังสือ การอยู่ร่วมกับสมาชิกของครอบครัวต้องต่อสู้ แก่งแย่งแข่งขัน ครอบครัวห่างเหิน ไม่สนใจกัน ความเสียใจผิดหวังกับความรัก เกิดอาการอกหักรัก เขายากไม่รักเรา ซึ่งทั้งหมดนี้ ต่างเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องยาเสพติดทั้งสิ้น ผู้วัยจักษ์ถ่ายทอด ชีวิตให้เห็นเป็นรายบุคคล

น้องโอลิฟ (นามสมมติ)

น้องโอลิฟ อายุ 19 ปี ภูมิลำเนาอำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ มีน้องสาว 2 คน บังเรียน หนังสืออยู่ พ่อแม่บังมีชีวิตอยู่ พ่อมีอาชีพรับราชการ แม่มีอาชีพค้าขาย น้องโอลิฟ กำลังศึกษาต่อระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่วิทยาลัยเทคนิคแห่งหนึ่ง ในจังหวัดอุบลราชธานี เขา เป็นคนใน อำเภอเมือง อยู่ในเขตพื้นที่เทศบาล ห่างออกจากในเมืองระยะทาง 15 กิโลเมตร อาศัยอยู่กับ ครอบครัวตั้งแต่เด็ก

ในวัยเด็ก คล้ายกับเด็กผู้ชายทั่วไปที่ต้องทำงานบ้าน ช่วยเหลือน้อง ๆ เท่าที่ทำได้ เช่น หุงข้าว รถน้ำดันไม้ ซื้อของให้แม่กับพ่อ ซักเสื้อผ้าให้น้อง ช่วยแม่ค้าขาย thonเงินให้ลูกค้าบ้าง เขา เป็นเด็กรัก泣กับพ่อ มีความคิดเป็นผู้ใหญ่เกินตัว ถูกปลูกฝังให้เป็นตัวอย่างแบบอย่างที่ดีให้กับ น้อง ๆ เขายัง เขายังเป็นเด็กผู้ชายที่พ่อแม่ชอบให้ใช้แรงงานเป็นประจำ มีโอกาสเล่นกับเพื่อนวัย เดียวกัน แต่ด้วยมีภาระรับผิดชอบครอบครัวทำให้ไม่ค่อยได้เที่ยวล่นไปไหนมาไหนกับเพื่อนบอย นัก เพราะมีหน้าที่ต้องเฝ้าร้านช่วยเหลือแม่ ประกอบอาชีพค้าขาย หรือใช้ไฟไปซื้อของที่ในเมืองมี ความไฟฟ์ฟันอย่างเรียนหนังสือต่อในเมืองใหญ่ อย่างอยู่แบบอิสระ เมื่อวัยรุ่นทั่ว ๆ ไป มีความ ต้องการทำงานเป็นช่างในบริษัทหรือโรงงานที่กรุงเทพมหานคร

ภายในครอบครัวของน้องโอลิฟ พ่อไม่ค่อยมีความสัมพันธ์กับลูกมากนัก เพราะงานประจำ มาก บางครั้งกลับจากเลิกงานเด็ก น้องโอลิฟเล่าว่า พ่อเป็นห่วงน้องสาวมากกว่าเขา บางครั้งอกให้เขา ดูแลน้องสาวให้ดี ๆ ช่วยทำธุระให้น้องแต่กับเขาไม่ค่อยถูก ไม่ค่อยเป็นห่วงเขาสักเท่าไร แม่ของ เขายังมีความสัมพันธ์เครือญาติกับป้าเป็นอย่างดี ซึ่งเป็นญาติที่อาศัยช่วยเหลือกัน ฝากให้ดูแลเวลาที่

แม่ไม่อุ้ยบ้านหรือปิดร้าน โดยป้ามีบ้านพักอาศัยซึ่งอุ้ยห่างคนและหมู่บ้าน โดยส่วนมากมากินข้าวหรือมาช่วยงานสวนยางของป้า

ในตอนนี้ เขาไม่ได้เรียนที่จังหวัดอุบลราชธานี โดยอาศัยอยู่หอพักกับเพื่อนใกล้วิทยาลัย เขาขอพ่อแม่มาเรียนหนังสือที่นี่ เพราะมีเพื่อนเยอะ จึงได้มารีบต่อ อีกทั้งมีโปรแกรมวิชาความรู้ หลายสาขา พอกับแม่ให้เงินใช้เดือนละ 2,000 – 3,000 บาท ถ้าไม่พอใช้ก็ขอเพิ่มได้โดยบอกแม่ว่าเขาไม่สามารถจ่ายบ้านได้ เนื่องจากขาดทุน ต้องขอเงินเพิ่มซึ่งได้เงินมาจะนำไปเที่ยวเตร่ เช่น กิน กิน กิน กับเพื่อน ในเมืองอุบลราชธานี

กรณีของการเกี่ยวข้องกับยาเสพติดนั้น น้องโอล่าให้ฟังว่า เนื่องจากแควรบ้านมีสนามกีฬา เข้าไปเล่นกีฬาฟุตบอล ซึ่งจะมีวัยรุ่น มาเสวนายาบ้า ซึ่งลูกค้าคือนักกีฬา กลุ่มเสียงที่ค่อนข้างสูง วัยรุ่นที่เคยลองเสพ ตัวเขาก็เคยลองเสพยา กับเพื่อนที่สนามกีฬาแห่งนี้ ในปี พ.ศ. 2549 เขายังอาศัยหอร่วมกับเพื่อนที่อุบลราชธานี ใกล้กับวิทยาลัย เพื่อนชวนมาเล่นคอมพิวเตอร์ เพราะว่าง และชอบเล่นเกมส์คอมพิวเตอร์ เพื่อนได้อาสาบ้านมาสูบร่วมกับเพื่อน 2-3 คน กลัวเสียเพื่อน สาเหตุ เพราะมีโลกส่วนตัว ที่เรามีพื้นที่ห่มกันอยู่กันยาได้ ไม่มีใครมาดัน หรือประชดตัวเอง สาเหตุที่สูบยาบ้า เขายังคิดว่า เพราะเพื่อน สิ่งแวดล้อม ยาเสพติดที่หอ ที่โรงเรียนมันมีเยอะ ก่อนถูกจับ 2 วัน โอบกอดว่าเขาได้ไปเที่ยว กินเหล้ากับเพื่อน เต้นรำ ไม่มีสติกรองตัว

เกี่ยวกับการจับกุมเขาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดนั้น เขายังกล่าวว่า เขายังถูกจับ 2 ครั้งแล้วที่โรงเรียน โดยครั้งแรก พ.ศ. 2549 ข้อหาเดอร์ไซด์ซิ่ง ถูกจับและเสพยาบ้าที่ห้องน้ำโรงเรียน ถูกตำรวจนับส่งมาคุณประพฤติ 3 เดือน ให้ไปฝึกอบรมอาชีพ และรายงานตัวให้สำนักคุณประพฤติที่จังหวัดอุบลราชธานี เป็นประจำ ในการจับกุมครั้งที่สอง ปี พ.ศ. 2550 ที่วิทยาลัยโดยมีเจ้าหน้าที่ ครู มาสุ่น ตรวจปัสสาวะยาเสพติด ยาบ้า เขายังคงประทับตราโดยทางโรงเรียน ว่าเป็นบุคคลขึ้นทะเบียน รายชื่อเป็นนักเรียนกลุ่มเสียง เพราะมีผลการเรียนตกต่ำ ไม่ไปเรียนหนังสือ เขายังสูบสูบปัสสาวะ พอครัวแล้วอาจารย์เรียกไปพูน บอกกับเขาว่ามีสารเสพติดจะส่งให้ตำรวจ เขายังฟ้องศาลฯ มีคำสั่งให้ส่งคุณประพฤติ คุ้มครอง ให้รับการเข้าบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายและจิตใจ รักษาพื้นฟูด้านยาเสพติด

สำหรับการเข้ามาศูนย์พัฒนาคุณธรรมวังอ่อนนี้ น้องโอล่ารู้ว่า มาที่นี่ครั้งแรก ถูกบังคับให้มาโดยคำสั่งศาล เพราะถือว่าเป็นเยาวชนติดยาเสพติดต้องเข้ารับการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพ จำนวน 120 วัน เขายังกล่าวต่อว่า พอกับแม่รู้ว่าถูกจับมาอยู่ศูนย์บำบัด มาส่งแล้ว เป็นห่วงจะอยู่ได้อย่างไร จะอยู่ได้ไหม ครั้งแรกที่มาอยู่ที่ศูนย์เข้ารู้สึกว่าทำไม่ต้องมาอยู่เหมือนคุก กักขัง ต้องอยู่อย่างลำบากแน่นอน เขายังคงพยายามไปไหนนานๆ แบบนี้ เขายังคงใจอุ้ยเหมือนกัน คิดถึงครอบครัว พ่อแม่ และน้องๆ เมื่อได้มารู้ว่าในศูนย์ฯ

การตัดสินใจมาอยู่ที่นี่ น้องโอล่าต่อว่า เป็นสิทธิ์ขาดของเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งคนที่มีความผิด ร้ายแรง ต้องอยู่ 120 วัน คือมีความผิด 2 ครั้ง หรือทั้งสองทั้งค้ายาเสพติด ที่เป็นเข้าชน ต้องทำการบำบัดฟื้นฟู ที่วัดวังอ้อ ที่เป็นศูนย์พัฒนาคุณธรรม เยาวชนดิจิทัล ซึ่งเป็นนโยบายของสำนักงานคุณประพฤติ

น้องปอ (นามสมมุติ)

น้องปอ อายุ 26 ปี ภูมิลำเนา อยู่อำเภอเมืองราชบูรณะ จังหวัดอุบลราชธานี มีพี่น้อง 4 คน เขาเป็นคนที่ 2 พี่สาวคนโตเสียชีวิตแล้ว พ่อแม่เสียชีวิตหลายปีแล้ว ตั้งแต่เด็กเขาต้องต่อสู้ทำงานทุกอย่าง รับจ้าง ทำงาน ทำสวน ปลูกผัก จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่อำเภอเมืองราชบูรณะ อย่างเรียนต่อแต่ไม่มีเงิน พ่อแม่เป็นเกษตรกร ไม่มีทุนทรัพย์ในการส่งเรียน เมื่อจบการศึกษาพ่อแม่แบ่งไว้ร่วมให้ลูก ๆ เลี้ยงชีพ ทำนาหา กิน ต่อมาก็ แต่งงานมีครอบครัว มีบุตรสาว 2 คน หาเลี้ยงชีพโดยประกอบอาชีพทำนา รับจ้างก่อสร้าง เป็นช่างไม้ มีฐานะปานกลาง รายได้ เดือนละ 10,000 บาท

ตอนเด็กเขาชอบไปโน่นไปนี่ เดินทางบ่อยรับจ้างหลังจากว่างทำงาน ไปเป็นคนงานก่อสร้าง เป็นช่างไม้ ฝึกกับญาติที่กรุงเทพมหานคร เขายังเป็นคนขับนาทามากิน เป็นที่พึ่งของพ่อแม่ พี่น้อง ครอบครัว น้องปอเล่าต่อว่า เขายังไม่ชอบเล่นกีฬาเพราะ ไม่ค่อยมีเวลา อีกอย่าง อือว่าทำงาน ทำไร่ เป็นการออกกำลังกายอยู่แล้ว เขายังสามารถ ดื่มน้ำนมมีจานเลี้ยงสังสรรค์ เขายังมีโรคประจำตัว ปอดศิรษะ ไม่เกรน รักษาประจำที่โรงพยาบาล ลักษณะนิสัยเป็นคนจริงจังกับชีวิต ไม่ยอมใครถ้าตัวเองไม่ผิด

ปี พ.ศ. 2542 น้องปอเล่าว่า เขายังไประบกพาได้ ที่อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา ตามคำชักชวนของญาติ ๆ ให้ไปทำงานเหมือนแร่ ตั้งใจจะเก็บเงินหาเงินรายได้สมัยนั้นก็ได้ เดือนละ 5,000 บาท ซึ่งเป็นครั้งแรกที่ไปทำงานต่างถิ่นที่ไกลมากและไปอยู่นาน กิดถึงบ้านเหมือนกันแต่ เพราะความยากจนตอนนั้นมันจำเป็น

น้องปอ บอกต่ออีกว่า เขายังไประบกพาได้ ที่บ้านจังหวัดอุบลราชธานี ทำงานทำเพราะตั้งใจเอาไปแต่งงาน ชอบผู้หญิงคนหนึ่งแควบ้าน แต่เพราะเขามีฐานะยากจน ลำบาก เลยตัดสินใจ มาทำงานที่ภาคใต้ ต่อมาก็รู้ข่าวว่า หัวหิน ที่เขาจะขอแต่งงานด้วยนั้น ไปแต่งงานกับชายคนอื่น เขายังไม่หายใจ ผิดหวัง เลยซื้อเหล้ามา กิน เก็บทุกวัน หลังจากนั้นเพื่อนชักชวนสูบกัญชาเลယ่องดู ประกอบกับ กัญชาราคาถูกกว่าซื้อเหล้ามา กิน กัญชา มีราคาห่อละ 20 บาท ที่ต้องการเสพเพื่อให้หลับ กล่อม ประสาท เมาคลายกังวล ลืมความโศกเศร้าของตัวเขาได้

ปี พ.ศ. 2544 เขายังไม่มาทำงานที่บ้านจังหวัดอุบลราชธานี มาทำงานก่อสร้างเป็นช่างไม้ ทำนาเพราะมีเงินเก็บจากการทำงานภาคใต้ ซึ่งว่า เคย เลี้ยงไก่ ด้วย แต่ยังหาโอกาสลงเสพกัญชาอีก สามเหตุที่เสพ เพราตนอนไม่หลับ ปอดศิรษะ ไม่เกรน จนถูกตำรวจจับ ส่งศาล ไปเข้าค่ายอบรมที่

จำเกอเนรัช 15 วัน ก็อกมา ในสมัยนั้นเข้มงวดมากคนเสพเยอะ เป็น 200 คน จับได้แค่ 10 คน เขายังมีความคิดมากที่ต้องไม่ค่อยบุกติธรรมที่จับกุมตัวเขา ส่งไปปอนรน

ในส่วนความสัมพันธ์เกี่ยวกับยาเสพติดนั้น น้องปอกล่าวว่า ปี พ.ศ. 2549 ทางจำเกอเนรัชลงประชามติชุมชนเข้มแข็ง ทางชุมชน ให้เวลาเข้า ระยะเวลา 1 เดือน บอกให้เข้าตัดสินใจเลิกตัวเขามีความตั้งใจยกเลิกเพราะถูกทางการกดดัน และลูกสาวก็ขอร้องให้เขาเลิกสูบกัญชา

แต่ต่อมาเขากลับมาเสพอีก สาเหตุที่เสพยาเสพติด เขายังกว่า เพราะตัวเขายังทำงานหนัก ปวดศีรษะไม่เกรน เลยสูบกัญชา สูบแล้วขัน ไม่จีก็ยิ่ง เวลาทำงานแพ้ค่าน ตัดไม้ ต้องสูบ สูบแล้วไม่ง่วงนอน อีกอย่างมันห่าง่ายมากแคร์ริม โคงมี酵母 ซึ่งตัวเขาก็ลักษณะเสพกัญชาประจำ ทั้งๆ ที่ภรรยาแม่ยาย ทราบเรื่องแต่ก็ไม่ว่าอะไร

กรณีที่เขากลับมาจับกุมเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น เพราะต้องจับส่ง โดยปี พ.ศ. 2550 ช่วงทำประชามติหมู่บ้านปราบปรามยาเสพติดในชุมชนนายจำเกอแจ้งว่า ไครมีประวัติเสพยาเสพติดอย่างเลิกให้แสดงตน จะส่งไปบำบัดรักษา ตัวเขายังได้แสดงตนว่า เขายังเป็นคนเสพยาเสพติด ซึ่งทำให้มีเชื่อต้องเฝ้าระวัง ซึ่งก่อนจับกุมเขานั้น เขายังสูบกัญชา กินเหล้ากันเพื่อน เพื่อนให้ลองสูบกัญชา ต้องจับเขากันเพื่อนส่งฟ้องศาล มีรูปถ่ายอุปกรณ์บ้องกัญชาเป็นหลักฐาน ต้องส่งฟ้องศาลฯ สั่งให้สำนักงานคุณประพฤติควบคุมดูแลเขาระและส่งมารับการบำบัดที่ศูนย์วังอ้อ สั่งให้อยู่ 120 วันให้อือว่าเขายังเป็นคนป่วย คนเสพต้องได้เข้ารับบำบัดรักษาทางใจ

น้องปอ เล่าว่าในส่วนที่อยู่ในศูนย์พัฒนาคุณธรรมวังอ้อ ได้เข้ามาเพราะถูกบังคับบำบัดโดยสำนักงานคุณประพฤติ ตามคำสั่งศาล ให้มาพื้นฟูสมรรถภาพ เมื่อนอยู่ในศูนย์ ไม่มีสิทธิ์อุทธรณ์ ขอร้องใดๆ เพราะเข้าหน้าที่เขากำหนดมาอย่างนั้น เป็นหน้าที่ของรัฐบาลในการป้องกันปราบปรามเขายอมรับตัวเองในสิ่งที่เขากำหนด

น้องพล (นามสมมุติ)

น้องพล อายุ 21 ปี จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (เรียนการศึกษาอกโรงเรียน) ภูมิลำเนาอยู่ อำเภอราย ใกล้ จังหวัดศรีสะเกษ อายุพัฒนาจึงอยู่ช่วงรุ่น พ่อแม่มีอาชีพทำนา เขายังรายได้เดือนละ 2,000 - 3,000 บาท สถานภาพโสด ชีวิตในวัยเด็กเข้ามาศัยอยู่และเติบโตอยู่ที่ในตัวจำเกอ พ่อแม่เป็นคนในพื้นที่ ชุมชนที่อยู่เป็นชุมชนเกษตรกรรม ทำนา ทำไร่ มีความเจริญพอสมควร มีน้ำประปา ไฟฟ้าใช้ ถนนลาดยางเข้าหมู่บ้านสะดวก แต่ถูกแล้งจะแห้งแล้งมาก ทำนาไม่ได้ตั้งแต่เด็ก ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้านทั่วๆ ไป เช่น ทำนา ค่าน้ำ เกี่ยวข้าว มีพี่ชาย 1 คน น้องสาว 1 คน พี่ชายทำงานรับจ้าง แต่ไม่ค่อยทำงาน กินเหล้าบ่อยกันเพื่อน ส่วนน้องสาวยังเรียนหนังสืออยู่ ส่วนใหญ่ งานที่ทำ ทำงานตามหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายจากพ่อแม่บ่อยๆ ให้เท่านั้น น้องสาวไม่ค่อยได้ทำเท่าไร

ในวัยเด็กกีเด่นกับเพื่อน เตะฟุตบอล ไปหาคน ไปหาเขยด หา กิ่ง ก่า เล่นน้ำ ตามลำห้วย หนอง คลองต่าง ๆ ตามประสาเด็กผู้ชาย ชอบเที่ยวงานบุญประจำปีเวลากลางคืน เคยกินเหล้ากับเพื่อนอายุ 15-16 ปี อยากรถ เพราะเพื่อนชวน บุหรี่กีสูบพร้อม ๆ กัน พ่อแม่ไม่รู้เรื่อง เพราะแอบรถ ครอบครัวของเข้า พ่อ กินเหล้า สูบบุหรี่ เมื่อกันนั้น บางครั้งพ่อ กับแม่ ก็ทะเลกันน้ำง ในบางครั้ง พ่อ ก็พากล่าวลูกชาย เกเร ไม่สนใจ แม่ พ่อ ให้เรียนหนังสือ ก็เรียนจนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้าอยากรถ ช่างเทคนิค ในตัวเมืองอุบลราชธานี อยากใช้ชีวิตอิสระแบบวัยรุ่น หัวไป แต่ไม่ได้ไป เพราะพ่อแม่ไม่มีเงินส่งเรียน และกลัวเข้าเกเรเรียน ไม่จบจะเปลือยเงินเปล่า ๆ

ตอนเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขายังโอกาสทำงานเป็นช่างเชื่อมเหล็ก ที่อู่รถยนต์ ของญาติแม่ ทำสีรถ ปะ พุ ทำให้รู้จักเพื่อนร่วมงาน ซึ่งชอบกินเหล้า สูบบุหรี่ กันอยู่แล้ว เวลาทำงาน หรือเลิกงาน ก็ตั้งวงสังสรรค์ดื่มสุราประจำ

ต่อมาเข้าต้องการเรียนเพิ่มจึงเรียนไปด้วย ทำงานไปด้วย ตอนเย็นวันธรรมด้า และวันเสาร์ - อาทิตย์ จะไปเรียนหนังสือต่อระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่การศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) ในตัวอำเภอ เพื่ออยากรู้ความรู้ไปสมัครงานที่กรุงเทพมหานคร เห็นรุ่นพี่ไปได้เงินเดือนดี ทำงานที่อู่ ที่นี่ อำเภอราย ไชลด มีรายได้ไม่พอใช้ อยากรู้ว่าดีกว่านี้ เข้ายังมีรายได้เพิ่มอย่างซื้อรถจักรยานยนต์ไว้ใช้และเที่ยวเด่น

เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับยาเสพติด น้องผลเด่าว่า ลองใช้ยาเสพติดบ้านฯ ในปี พ.ศ. 2548 อายุ 19 ปี เพื่อนชักชวนให้ลอง บอกว่าทำงานดีกับยาบ้าแล้ว ไม่เหนื่อย ช่วงนั้นงานเข้ามาก เพื่อน ว่ามันดี ซึ่งต่างจากกินเหล้า กินเหล้ามันจะง่วงนอนมากกว่า แต่เสพไม่บ่อยเท่าไร กลัวที่บ้าน พ่อแม่จะรู้เรื่องเข้า

ในส่วนการลูกจับกุมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดนั้น ในปี พ.ศ. 2550 เขายกินเหล้าก่อต่ออยู่กับเพื่อนที่ทำงาน ทะเลกันรุนแรงมาก สาเหตุมาจากค่าเช่ามรด เพื่อนหาว่าเข้าเรื่องค่าเช่ามีไปกินเอง ก่อนหน้าที่จะเกิดเหตุทะเลกัน 2-3 วัน เขายาเสพบ้านฯ เพื่อให้ทำงานแทน เมื่อต้องจับกุมพร้อมขอตรวจปัสสาวะเขากับเพื่อน ผลการตรวจพบว่ามีสารเสพติด เขายังมีความรู้สึกตกลงและเติบโตมาก ไม่นึกว่าจะเป็นแบบนี้เป็นครั้งแรกที่ลูกจับกุม

น้องผลเด่าว่า เขายังไม่อยู่ที่ศูนย์พัฒนาคุณธรรมบ้านวังอ้อ เพราะลูกตำรวจนั้น ศาลสั่งให้คุณประพฤติ บังคับบำบัดเพื่อรักษาพื้นฟูสมรรถภาพร่างกายตนเอง สั่งให้อยู่ 90 วัน ซึ่งเป็นนโยบายของรัฐส่งมาให้อยู่ที่นี่ อีกอย่างหนึ่งบ้านเขาก็อยู่ใกล้แคว้น อำเภอไก่เคียงกัน แต่ค่อนจะชั้งหวัด เขายังวันแรกมีความคิดอยากรหนี แต่ได้กำลังใจจากเพื่อนที่อยู่ก่อนหน้านี้ บอกเขาว่าให้อดทน

น้องบอด (นามสมมุติ)

น้องบอด อายุ 24 ปี ภูมิลำเนาอำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี อาชีพพนักงานร้านค้ารายได้เดือนละ 5,000 บาท พักอาศัยอยู่กับพ่อแม่ พ่อมีอาชีพทำนารับจ้างและแม่เป็นแม่บ้าน มีลูกทั้งหมด 3 คน เขาเป็นคนโถ มีน้องชาย 1 คน น้องสาว 1 คน สถานภาพสมรส มีบุตรสาว 1 คน ชีวิตสมรสไม่รับรื่นทะเลกันบ่อย กับภรรยา

ชีวิตของเขาว่ายพ่อทำงาน มีที่นาทำกินเองไม่พอกิน เพราะผลผลิตน้อย ลงทุนทำงานสูง ต้นทุนสูง น้องบอด บอกว่าเรียนหนังสือจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่อำเภอวารินชำราบ แล้วศึกษาต่อ ที่วิทยาลัยเทคนิคแห่งหนึ่งของจังหวัดอุบลราชธานี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) แผนกช่าง ก่อสร้าง จบการศึกษามื่อปี พ.ศ. 2548 เขาย้ายสมัครงานโรงงานที่จังหวัดชลบุรี แต่ไม่ได้ แม่เขาอยากให้อยู่บ้านช่วยเหลือทำงานที่บ้านตนเอง

น้องบอดช่วยงานบ้านตั้งแต่เด็ก และบางครั้งช่วยน้ำสาวทำงานยกของจัดเรียงสินค้าที่ เปิดเป็นร้านขายของในหมู่บ้าน ใกล้กับบ้านที่ตนเองอาศัย ช่วยพ่อทำงานบ้าน ในบางโอกาส ซึ่ง ส่วนใหญ่พ่อจะจ้างคนทำงานมากกว่า มีเวลาเก็บแอบเล่นอยู่ๆ ซึ่งกำลังเรียนหนังสือ เนื่องจากเป็นลูกคนโต ต้องดูแลรับผิดชอบช่วยเหลืองานบ้านให้แม่มาก บางครั้งเขารับจ้างขับรถไถนาให้เพื่อนบ้าน ไปช่วยงานบ้านน้ำสาวซึ่งขายของ ต่อมาก็พบภรรยาที่บ้านน้ำ ที่มาซื้อของที่บ้านน้ำสาวซึ่งกล้ายมา เป็นภรรยาโดยลักษณะ ได้เสียกันจนมีบุตร ซึ่งแม่เขามีค่ายอนเท่าไร เพราะไม่มีอาชีพ ไม่ค่อยทำงานช่วยแม่ของเข้า และชอบเล่นไปพักรพันั้น ไม่สนใจลูกตัวเอง

น้องบอดเล่าต่อว่า ช่วงหางานหลังจากจบการศึกษานั้น ทำงานหางานยากมาก ต้องเป็นคนติดงาน ชอบไปเที่ยวเตร่หาเพื่อนสนับสนุนเรียน บางครั้งถามหาตำแหน่งงานว่าง เขายอมเล่นตะกร้อ กับฟุตบอลแต่เล่นไม่บอยนัก เพราะเพื่อนแกลบบ้านไม่ค่อยเล่นกัน ต้องไปเล่นในอำเภอวารินชำราบ พ่อแม่ชอบเข้มงวดว่ากล่าวตักเตือนบ่อย ตอนตัวเขาว่างงาน

ในปี พ.ศ. 2549 น้องบอดอกกว่าได้ทำงาน ที่ร้านวัสดุก่อสร้าง อำเภอวารินชำราบ เป็นช่างอุปกรณ์ไฟฟ้า เดินสายไฟ มีเงินไม่ค่อยพอใช้เท่าไร เวลาไปทำงานอาศัยรถโดยสารประจำทาง บางครั้งไปกับเพื่อนที่ทำงานด้วยกันในหมู่บ้านเดินทางไปทำงาน

เหตุที่น้องบอดมีความสัมพันธ์กับยาเสพติดเริ่มจาก ปี พ.ศ. 2548 ปีสุดท้ายที่เรียนใน จังหวัดอุบลราชธานีนั้น เขายกอุปกรณ์ไฟฟ้าไปขายบ้านโดยมีเพื่อนชักชวน ตัวเขายังคงเสพยาบ้า เพื่อนในหอชื่อมาให้ลอง สูบ 2-3 ครั้ง แต่ไม่ติด อย่างรู้อยากรลองมากกว่า

ขายยาบุหรี่ และดื่มสุราที่เรียนในวิทยาลัยที่จังหวัดอุบลราชธานี สมัยอยู่乎ปี 3 ตอน ปี 1 ปี 2 จะอยู่ที่บ้านพ่อแม่ ตอนเด็ก ๆ เขายืนพ่อดื่มสุรา สูบบุหรี่ แต่ไม่เห็นทะเลตะบดีกันแม่ แต่ แม่ชอบว่าพ่อ พ่อจะอาศัยเงินแม่ใช้มากกว่า โดยแม่ของเขากะบ่นให้พังเสมอ

น้องบอเล่าว่า ในปี พ.ศ. 2550 ได้ไปทำงานเจอเพื่อนเก่าสมัยเรียน เอยาบมาให้สเปนบอกว่าได้มาสูตรใหม่ ตัวเขาเองก็อยากรองใช้อีก เพราะเห็นอย่างจากการทำงาน อีกอย่างจ่วงนอนบอยด้วยเวลาทำงาน เลยสูบเล่น ๆ อีกหลายครั้ง จนคิดคำขายยาให้เพื่อนด้วย อยากได้รถจักรยานยนต์ข้อแมกที่ไม่ได้มีวันหนึ่งกลับไปบ้านมีตำรวจไปจับกุมที่บ้าน แม่นกว่าภาระของเขานี่เป็นคน แจ้งตำรวจจับกุม เพราะไม่ค่อยสนใจภาระและลูก แม่ได้ยินชาวบ้านว่ามาอย่างนั้น เลยถูกตำรวจจับ เวринชำรุดจับ แล้วส่งศาล ศาลมีคำสั่งส่งมายังสำนักงานคุณประพุติจังหวัดอุบลราชธานี ให้ส่งตัวมาบำบัดรักษายาเสพติดที่นี่

เหตุที่น้องบอต้องเข้ามารับการบำบัดเพราะภาระไปแจ้งตำรวจจับ ทำให้เขางอกลีบดภารยามาก ที่ตำรวจแจ้งจับตัวเขา แม่นกว่าอย่างให้เลิกกับแฟนคนนี้ เขายังโทยอยู่ในคุนย์วังอ้อ 120 วัน เขายังความสงสารลูก ต้องอดทนที่จะอยู่ในคุนย์พัฒนาคุณธรรมวังอ้อต่อไป เขายังกว่าอย่างเริ่มชีวิตใหม่ไม่หวานกลับใช้ยาบ้าอีก

4.3 การให้ความหมายตอนของก่อนเข้ารับการบำบัด

น้องโจ

น้องโจเล่าว่า เขายังจับส่งคุณประพุติครั้งที่สองแล้ว แม่เขามีความหนักใจ บอกกับเขาว่า... แม้ว่าบ่หานบ บ่จำ ให้จำไว้... สังคมจะรังเกียจ คนเล่นยาคนที่ถูกจับ เป็นบุคคลรังเกียจ “ขย้อนเป็นคนเขี้ยว” มองสายไม่ดี ถ้าเรามีลูกหานเสพยา สังคมมองเราด้วยสายตาไม่ดี แต่ครอบครัวตอนเองไม่เข้าเติม หรือรังเกียจ...

จากคำกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า น้องโจ มองคุณค่าตนของคนที่ติดสารเสพติด เป็นคนที่สังคมรังเกียจ เป็นบุคคลที่สังคมมองภาพลบว่าคนที่ไม่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ แม่ที่ประทับตราตัวเขารองที่กระทำผิดซ้ำ ถึงแม้ว่าตัวเขารองจะทำความผิดครั้งนี้ที่ไม่รุนแรงก็ตาม ซึ่งจะเห็นได้ว่าเขายังคงความหมายตอนของก่อนเข้ารับการติดยา ที่เขาระทำและถูกลงโทษนั้น เขายัง มี 3 ระดับ 1) ติดขั้นต้น ใช้ยา 1-3 ครั้ง เสพยาไม่มีปัญหา 2) ติดปานกลาง เสพยา 4-5 เดือน 3) ติดมาก ประเมินทางกาย การใช้ยาในรูปคดี มา 1 ปี หรือ 6 เดือน ซึ่งตัวเขารองมองตอนของว่าติดยาระดับสอง แค่ปานกลาง

น้องปอ

น้องปอเล่าว่า ...การยอมรับตัวเองที่กระทำในสิ่งที่บ้านเมืองไม่ให้ทำ ก็อย่างเสพติดที่เขเสพ มองตอนของว่าชีวิตอยู่ในคุกที่นี่คุนย์พัฒนาคุณธรรมวังอ้อ เมื่อตอน “สันดอนชุดง่าย สันดานชุดยาก” ... แต่ถ้าใจอย่างเลิก ก็เลิกให้ได้เพื่อให้หายบ้านแน่นบื้อ

นอกจากนี้ น้องปอเล่าว่า ...ถ้าคนเราสร้างฐานะครอบครัวดี กินดี อยู่ดีคนยอมรับได้ถึง ใจจะว่าร้ายนินทาว่าตัวเขานี่เป็นคนที่เก็บข้อมูลยาเสพติดก็ตาม...

จากคำกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า การให้ความหมายตนเองของน้องปอ มองคุณค่าตัวเอง ว่าการยอมรับการกระทำตนเองว่า ที่ใช้สารเสพติดนั้นเป็นสิ่งไม่ดี ซึ่งตัวเขามองด้านจิตใจ พฤติกรรมคนเราที่ฝังลึกมานานมากที่จะแก้ไขได้ ใช่วลานานหรือหากที่จะปรับเปลี่ยนแปลงตัวเขา ถ้าทำมาหากินมีฐานะดี สังคมจะยอมรับตนเอง

น้องพล

น้องพลเล่าไว้ว่า ...ถ้าเดือกเกิด ได้ตัวเขาน่าจะเป็นคนรายมีเงิน ชีวิตเขาจะดีกว่านี้ไม่ต้องถูกจับเหมือนเข้ามาอยู่ในคุก มองคุณค่าความหมายตนเองก่อนเข้ามาว่า เขายังเป็นคนอ่อนแอด้วยสัก ไม่มั่นใจตนเอง ทำงานอะไรไม่มั่นคง ถึงอย่างไรเขายากเข้ากับเพื่อน ๆ ได้ไม่อายกให้ใครดูถูก...

ซึ่งเขารู้สึกว่า ก่อนเข้ารับการบำบัดที่ศูนย์วังอ้อ เขายังดูยากหน้างานที่นี่มีเพื่อนบอกว่า คนหนึ่งแล้ว ถูกไล่จับให้เข้ามาอยู่ใหม่อีกเหมือนเดิม ไปไม่รอด มีความคิดว่าครอบครุฑ์ทันอยู่ในที่นี่ เขายอมรับการกระทำการพิเศษของตนเอง

จากคำกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการให้ความหมายตนเองก่อนเข้ารับการบำบัดยาเสพติด ซึ่งมีมุ่งมั่นว่า ชีวิตของตนเองถ้ามีฐานะดี มีเงินทองคงไม่ต้องถูกจับกุมหรือเข้าคุกที่นี่ ส่งผลให้ไม่มั่นใจตนเอง และการประกอบอาชีพ การทำงาน โดยเขายอมรับการกระทำการพิเศษเพื่อให้สังคม ครอบครัว เพื่อน ไม่ดูถูกเหยียดหยาม

น้องบอล

น้องบอลเล่าไว้ว่า ก่อนมาอยู่ที่นี่ ศูนย์วังอ้อ เขามองตนเองเป็น...คนขาดความมั่นใจ ไร้ค่า เครียดแค้นข้อนเมีย.... แต่เมื่อบอกว่าให้อดทนเอา ชีวิตผมต้องต่อสู้ เขายังต้องแก้ตัวเอง อยู่ในตัว ผมต้องการเป็นที่ยอมรับ ต้องมีจิตใจที่เข้มแข็ง...ปัญหาที่ทุกข์ ผิดหวังเสียใจ ให้ใช้เหตุผลปัญญาในการแก้ไขปัญหา ไม่ใช้ยาเสพติดระงับความทุกข์...

จากคำกล่าวข้างต้น เขายอมมุ่งมั่นของการให้ความหมายตนเองว่า เขายังเป็นคนไม่มั่นใจในตัวเอง ขาดคุณค่า ครอบครัวโดยเฉพาะภรรยา ทำให้เขาไม่มีคุณค่าที่แจ้งความให้ตัวร่วงจับกุมเขา ปัญหาเป็นเรื่องปกติ ควรใช้สติปัญญา แก้ไขปัญหา ไม่ควรใช้ยาเสพติดในการแก้ไข

จากการศึกษาประวัติชีวิต การให้ความหมายตนเอง ก่อนเข้ารับการบำบัดยาเสพติดนั้น มีความสอดคล้องกันในกรณีศึกษา ตามกรอบแนวความคิดที่กำหนดไว้พบว่า มีความเชื่อมโยงไปในทิศทางเดียวกันของกรอบที่ตั้งไว้คือ

สาเหตุปัจจัยที่เยาวชนเสพยาเสพติดก่อนรับการบำบัดยาเสพติดนั้น ส่วนใหญ่การดื่มสุราเป็นปัจจัยนำเป็นเหตุที่จะทำให้เยาวชนใช้สารเสพติดที่ผิดกฎหมายได้ ซึ่งพบว่า เยาวชน 3 คน มีการใช้สารเสพติดเพราะถูกเพื่อนชักชวน อย่างล่อง ดังคำกล่าวว่า... สาเหตุที่สูบยาบ้า เพราะที่หอ

ที่โรงเรียนมันมี酵ะ โดยสภาพบ้านที่ห้องน้ำโรงเรียน...อีกรัฐี ที่ว่า ...ผู้แคร์แอบใช้บ้านก็มีเพื่อนมาชักชวน ผนอยากลองสภาพ เพราะเพื่อนในห้องซื้อมาให้ลองสูบ...

สอดคล้องกับงานวิจัยโครงการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการใช้สารเสพติดของ นิรันดร์ กระพีແಡງ และคณะ (2546) ที่กล่าวว่า... การใช้บ้านนักเรียนบางคนยอมรับว่าใช้ โดยการชักชวนจากเพื่อนในโรงเรียนและสอนวิธีเสพด้วย... เยาวชน 1 คนมีสาเหตุที่ใช้สารเสพติด เพราะผิดหวังกับความรัก ดังคำกล่าวของน้องปอ...ทำงานเหมือนแร่เดียวใจแฟฟนแต่งงานก่อน... ที่จริงมาหาเงินจะเอาไปแต่ง เสียใจมาก เลยซื้อเหล้ามาดื่ม... แล้วมาสูบกัญชา...เยาวชน อีกหนึ่งคนมีสาเหตุที่ใช้สารเสพติด เพราะทำงานหนัก เหนื่อย เครียดจากการทำงาน ดังคำกล่าว... ทำงานดึกเสพยาบ้าแล้วไม่เหนื่อย ช่วงนั้นงานเข้ามาก เพื่อนว่ามันอดทนดี ซึ่งต่างจากกินเหล้า...

ในการให้ความหมายของครอบครัว และสังคม จาก การศึกษาพบว่า

(1) ความเชื่อที่ว่าการที่ติดยาเสพติดนั้นส่วนใหญ่เกิดจากเพื่อน หรือเพื่อนบ้านเป็นคนชักชวนให้เข้าสู่วัฒนธรรมของการเสพยา ยกตัวอย่างบางตอน เช่น... เพื่อนให้ลองเสพกัญชาโดยใช้ใบ มีคนว่าแก่รับประทานดี ถ้าสูบกัญชาจะนอนหลับดี ทำให้จิตใจดี ไม่ใจร้อนใจเย็นดี จนหมดต้องลงทุนปลูกต้นกัญชา.. และ...ผู้คนคิดว่าสาเหตุสูบ เพราะเพื่อน สิ่งแวดล้อม ยาเสพติดที่หอ ที่โรงเรียน มัน酵ะ ข้าวบ...

(2) ครอบครัว สังคม ถูกประทับตราคนเสพยาเป็นคนไม่ดี มีราชชื่อติดไว้ในโรงเรียน ดังคำกล่าวที่ว่า... แม่ว่าบ่หลาน บ่จำ ให้จำไว้... สังคมจะรังเกียจ คนเล่นยาคนที่ถูกจับ เป็นบุคคลรังเกียจ “ข้อนเป็นคนขี้ยา” มองสายไม่ดี ถ้าเรามีลูกหลานเสพยา สังคมมองเราด้วยสายตาไม่ดี... อีกรัฐี...ผู้มีทะเบียนรายชื่อเป็นนักเรียนกู้ภัยเสียง เพราะ มีผลการเรียนตกต่ำ ไม่ไปเรียนหนังสือ...

ในการให้ความหมายของตนเอง จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ยอมรับผลกระทบกระทำที่ทำให้ต้องรับโทษว่าเกิดจากการที่ตนเป็นคนไม่ดี ขาดความมั่นใจในตนเอง จึงต้องการเข้าไปอยู่ในกลุ่มสังคมของเพื่อน จึงยอมแม่ว่าจะต้องเสพยาและไม่มีความมั่นคงในชีวิต ดังคำกล่าวที่ว่า ...ยอมรับตัวเองกระทำในสิ่งบ้านเมืองไม่ทำ ... ให้ขี้ยาเป็นคนไม่ดี... ผู้เป็นคนเหมือนอยู่ในคุกเป็นคนไม่ดี ...รู้สึกไม่มั่นใจตนเอง ทำงานอะไรไม่มั่นคง ถึงอย่างไร เขายาบากเข้ากับเพื่อนๆ ได้ไม่อยากให้ใครดูถูก...

เยาวชนบางคนเห็นว่าการที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดมีสาเหตุจากตนเองที่เลือกวิธีแก้ไขปัญหาโดยการเสพยา จึงต้องการให้ชีวิตตนเองเป็นกรณีศึกษาเพื่อไม่ให้เยาวชนคนอื่นทำตาม เพราะไม่อยากให้เกิดกับชีวิตของคนอื่น ๆ ดังคำกล่าวว่า ..ชีวิตผู้มีต้องต่อสู้ ผู้ทำเองต้องแก้เอง อยู่ที่ตัวผู้ ฝากรอกเพื่อนว่าอย่าลองด้วยความคึกคักนอง หรือต้องการให้เป็นที่ยอมรับในกลุ่มคนที่มีจิตใจอ่อนแอ ไม่หนักแน่น เมื่อมีปัญหาที่ทุกข์ ผิดหวังเสียใจ ให้ใช้เหตุผลปัญญาแก้ปัญหา การใช้

ยาเสพติดเพียงเพื่อช่วยระงับความทุกข์ของตัวเองเพียงชั่วคราว ใช้ป้อบๆบันติดเป็นนิสัยในว่างวัน ที่มีดมิดหากิจกรรมอย่างอื่นทำ ปรึกษายาคนที่เราไว้วางใจได้...

4.4 กระบวนการบำบัดยาเสพติด

จากการสันทนาคับกลุ่มเยาวชนที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติดจำนวน 4 คน ได้ข้อมูลในการดำเนินงานกิจกรรมกลุ่มน้ำดของเยาวชนเข้ารับการบำบัดศูนย์พัฒนาคุณธรรมวังอ้อ พนบฯ มีวิถีชีวิตเหมือนโลกไร้เสียง สีวัดอุเงินตราไม่ดินرن มีตารางชีวิตจากพี่เลี้ยงคนคุณ ที่ต้องอยู่ในระเบียบ กฏเกณฑ์ เป็นหมู่บ้านที่มาจากการต่างถิ่น ภูมิลำเนาหลากหลาย ร้อยพ่อพันแม่มาอาศัยภายในได้เวลา กรรม พัฒนาคุณธรรมคืนคนดีสู้สังคม มีพระครูเป็นผู้อำนวยการศูนย์ สอนแนะเยาวชนด้านศาสนา คุณธรรม การทำดีการสร้างสรรค์สังคม นำวิถีพุทธ ความกตัญญูคุณบุพารี บิดามารดาให้แก่ เยาวชนคนเสพคนติดยา คนหลงผิด เสื่อม่อนหนึ่งคนในครอบครัวบ้านเดียวกันนั่งหัวใจเจริญเดิน ตามหนทางที่ลูกต้องคลองธรรม ทำจิตใจให้สะอาดปราศจากกิเลสครอบงำ อัตลักษณ์ตัวตนที่ให้กัน พ่ออยู่พอกิน ไม่ดื่นرن แก่งແย่งแบ่งขัน ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้ในบ้านอยู่กัน คนละ 1 หลัง คูและสวนเกษตร สวนผัก ปลูกข้าวโพด ปลูกถั่ว ปลูกผักบุ้ง ผักกาด ต้นแพร บุคบ่อเลี้ยง ปลาดุก เลี้ยงกบ โดยถางวัชพืช พรวนคิน รถนำต้นไม้ อีกทั้งทำงานก่อสร้าง งานปูน งานช่างไม้ สำหรับคนที่สนใจและอยากลอง

บังพบข้อมูลอีกว่าเยาวชนมีกิจกรรมทำงาน เช่นการคูแลบ้านเปลี่ยนวิถี การสังสรรค์กับเพื่อนที่เข้ารับการบำบัด เช่นเล่นกีฬา เล่นดนตรี การรับประทานอาหาร การพักผ่อนออกกำลังกาย การสร้างกิจกรรม ความคิดและจิตใจ เข้าวัดหรือทำวัตรสวดมนต์ เช่น รวมทั้งการทำงานฝึกอาชีพ ในศูนย์พัฒนาคุณธรรมป่าดงใหญ่ 望 อีกความหมาย หมายความเป็นอย่างยิ่ง เยาวชนที่เข้ารับการบำบัดมีความเห็นว่าการทำงานในศูนย์พัฒนาคุณธรรมจะประสบผลสำเร็จได้ด้วยความสามัคคีกัน ดังคำกล่าวว่า...ถ้าไม่แห่งเดียวหักง่าย ถ้าไม่มีหกายนแห่งมั่นคงกันนั้นย่อมหักไม่ได้แน่นอน...ซึ่งเยาวชนมองตนเองว่าความสามัคคีกัน ช่วยเหลือกันในการทำงานฝึกฝนอาชีพทำให้ประสบความสำเร็จตาม กิจกรรมเป้าหมาย เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตนเองให้ดีขึ้น

ในศูนย์พัฒนาคุณธรรมแห่งนี้มีพี่เลี้ยงอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เป็นหัวหน้า ให้คำแนะนำอยู่ในศูนย์พัฒนาคุณธรรม ให้ความรู้ในการใช้ชีวิต ให้กำลังใจคำปรึกษา ขาดเหลือสิ่งใดให้แจ้งพี่เลี้ยง และรองพี่เลี้ยงคูและ มีกิจกรรมกลุ่มน้ำดพันธ์ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ชีวิต ในช่วง เวลากลางคืน สักคราห์ละ 2-3 ครั้ง สามารถเชียร์เยาวชนที่อาชญากรรมในศูนย์พัฒนาคุณธรรม เรียกกันว่า คนบ้านเปลี่ยนวิถี กลางวันทำงาน ช่วงเช้ามีการสอนก่อสร้าง งานปูน ทำตี๊กอนกรีต สร้างบ้าน บุกหลังคา บุกไฟฟ้า หนึ่งมีการสอนวิชาชีพไปในตัว เยาวชนเข้ารับการบำบัดหลายคนไม่เคย

ทำก็ได้ทำ ดังกล่าวว่า ... พอว่ามาอยู่นี่ได้วิชาความรู้หลายอย่างสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ได้ ... พ่อแม่ไม่เคยพาทำมาอยู่ในนี่ได้ทำงานกับเพื่อนปรับตัวปรับใจ อยู่ในสิ่งแวดล้อม ก็ต้องไปอย่าง...

ในกระบวนการบำบัดยาเสพติด ได้สัมภาษณ์พระครูสุธรรมราษฎร์ ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาคุณธรรมป้าคง ใหญ่วงอ้อ กล่าวว่า ... ให้สมาชิกปรับสภาพจิตใจไม่บังคับ แต่อยู่ในรั้วเขต มีระเบียบว่าอย่าส่งเสียงดัง ดื่มสุรา ทำงานตามที่เลี้ยงบอกให้อดทน เพื่อครอบครัวเพื่อพ่อแม่ นำความรู้วิชาชีพด้านเกษตร เศรษฐกิจพอเพียง ไปปรับใช้ชีวิตตอนolson ทำเป็นอาชีพเสริม ได้ เช่น งานปูน งานก่อสร้าง งานไม้ ในหมู่บ้านเปลี่ยนวิถี...

นอกจากนี้ศูนย์แห่งนี้ยังนำหลักคำสอนของพระพุทธศาสนามาแนะนำสั่งสอนเยาวชน ที่ในศูนย์พัฒนาคุณธรรม เน้นการทำดีได้ดี ละเว้นการทำชั่ว เชือฟังก์ัญญาพ่อแม่ ครูอาจารย์ อยู่ในศูนย์พัฒนาคุณธรรม เยาวชนจะให้คุณประพฤติ 3 ถึง 4 เดือน สำนักคุณประพฤติจะพิจารณาเมื่อการเยี่ยมและติดตาม เจ้าหน้าที่สาธารณสุข สถานีอนามัย โรงพยาบาล มาเยี่ยมเยาชัน เดือนละ 2 ครั้ง

ระหว่างการเข้าบำบัดผลจากปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเยาวชน ทำให้เยาวชนที่เข้ามาอยู่ ในศูนย์พัฒนาคุณธรรมในระยะแรกต้องปรับตัวมากเนื่องจากทางศูนย์พัฒนาคุณธรรมไม่ให้ติดต่อสื่อสารต่อโลกภายนอก เพราะไม่มีทั้งโทรศัพท์และโทรทัศน์ เยาวชนต้องใช้เวลาในการทำกิจกรรมของศูนย์ ตามตารางกิจกรรมประจำวัน เวลากลางวันทำกิจกรรมทำงานฝึกอาชีพ เรียนหนังสือ ออกรถด้วย และความตื่นเช่น จากนั้นเยาวชนจึงกลับไปที่พัก ซึ่งการใช้ชีวิตแบบนี้จะแตกต่าง ที่เยาวชนใช้ชีวิตแบบเดิม ๆ ที่ผ่านมา

ในการเข้าบำบัด ครอบครัวของเยาวชนเข้ามาเยี่ยม ไม่บ่อยนัก เพราะเดินทางมาไม่สะดวก เนื่องจากศูนย์พัฒนาคุณธรรม อยู่ในป่าชุมชนต้องผ่านทางถนนใหญ่เข้ามา 6-7 กิโลเมตร มีด่านกักตรวจตอนทางเข้าศูนย์พัฒนาคุณธรรม บุคคลภายนอกห้ามเข้า ผู้ที่จะเข้ามาเยี่ยมได้ต้องเป็นญาติครอบครัวของเยาวชนทำให้กันที่จะเดินทางมาเยี่ยมระหว่างการบำบัดมีน้อย

จากการศึกษาเจ้าหน้าที่ในศูนย์มีการให้ระดับผลลัพธ์ความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลง ตนเองของเยาวชน ในการปฏิบัติงานภายในศูนย์ โดยมีการสร้างสัญลักษณ์ให้แก่เยาวชนเป็นรูปดาว ที่ทำดีจะให้ดาวในแบบบันทึกประจำตัวของเยาวชน ถ้าผลงานประสบความสำเร็จ ระดับดี คือ 3 ดาว ถ้าไม่ได้ผลงานແย์ต้องปรับปรุง เหลือระดับ 1 ดาว ซึ่งต้องซ้อมและฝ่าระวังโดยทำงานที่ได้รับมอบหมายช้ากว่า ผลงานนั้นจะได้รับการยอมรับว่าผ่านในระดับดีซึ่งจะนับว่าผ่าน ดังนั้นเพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับเยาวชนให้เกิดความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายและพยายามให้เยาวชนประสบความสำเร็จ ทางศูนย์กำหนดเยาวชนที่มีผลงานในระดับ 3 ดาวจะได้รับการลดหย่อนเวลาที่เข้ารับการบำบัด อาทิ ต้องโถยในเวลากำหนด 120 วัน ให้เหลือ 110 วันส่งผลให้เยาวชนทำงานที่รับ

มอบหมายให้ทำงานประสานความสำเร็จ ซึ่งเป็นขั้นตอนรับผิดชอบตนเองต่อกระบวนการแก้ไขปัญหา เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตนเองตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมกลุ่มบำบัด

หลักการวิธีชีวิตเยาวชนในศูนย์พัฒนาคุณธรรม : กระบวนการเปลี่ยนแปลงตนเอง

เยาวชนเมื่อเข้ามาอยู่ในศูนย์พัฒนาคุณธรรม สร้างกิจกรรมแก่ตนเอง ลดความต้องการใช้สารเสพติด กิจกรรมที่ใช้

(1) การประกอบวิชาชีพในศูนย์พัฒนาคุณธรรม การทำสวนเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียงเลี้ยงปลา เลี้ยงกบ ปลูกผัก ต้นไม้เสริม ด้านงานก่อสร้าง

(2) กิจกรรมหลักการศาสนา ให้ระลึกคุณพ่อแม่ บап บุญ คุณ ไทย มีจิตสำนึกรัก อ่อนน้อมกระหม่อม ใจแก่เยาวชน

(3) กิจกรรมทางสังคม ลดความต้องการวัตถุนิยม การใช้เงิน โทรศัพท์มือถือ สื่อโทรทัศน์ นารถพ สร้างบุคลิกภาพที่เข้มแข็ง ปลูกฝังค่านิยม ความเชื่อ ความรู้ ความเข้าใจ ให้ตัดสินใจแก้ปัญหาโดยไม่ต้องใช้ยาเสพติด

(4) กิจกรรมด้านสุขภาพ มีการส่งเสริมกีฬาออกกำลังกาย มีการตรวจสุขภาพ ตรวจปัสสาวะ จากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เจ้าหน้าที่คุณประพฤติ ที่จะต้องควบคุมอยู่ในเบตพื้นที่จำกัด ของเยาวชนในศูนย์พัฒนาคุณธรรม

การยอมรับคุณค่าตนเองในศูนย์พัฒนาคุณธรรม

เยาวชนมองคุณค่าตนเอง มีความรู้ทักษะชีวิต ความสามารถในการทำงาน ประกอบอาชีพได้ ภูมิใจตนเอง มีกิจกรรมที่เป็นประโยชน์สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และใช้เวลาว่างที่เป็นประโยชน์แก่ตนเอง ช่วงที่อยู่ในศูนย์พัฒนาคุณธรรม รู้ตัวเองว่ามีคุณค่ามาก ไม่มีความต้องการเสพยาเสพติด มีกำลังใจ มีเพื่อน หัวหน้าที่เป็นที่ปรึกษา ชี้แนะแนวทางชีวิตตัวเองซึ่งมั่นใจในพฤติกรรมของตนเอง ให้มีความอดทน ต้องไปต่อสู้กับสิ่งแวดล้อม ชุมชน เพื่อนบ้านตนเอง ไม่ยุ่งเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ไม่ไปคนเพื่อนกลุ่มเดิม แนะนำวิชาชีพในศูนย์พัฒนาคุณธรรมไปต่อข้อดพัฒนาตนเองให้ได้ พนักงานการอาชีวศึกษาร่วมกัน ให้ปรึกษาหัวหน้า กรณีที่ตนเองแก้ไขปัญหาไม่ได้

จากการอบรมแนวความคิดของกระบวนการบำบัดยาเสพติด กิจกรรมกลุ่มบำบัด ชุมชนบำบัด อันได้แก่ รูปแบบ ขั้นตอนบำบัดในศูนย์พัฒนาคุณธรรม การฝึกฝนตนเอง อาชีพ กิจกรรมกลุ่ม พฤติกรรมแสดงออก หลักศาสนา และการพัฒนาตนเองในชุมชน นั้น ทางศูนย์ได้จัดกิจกรรมซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดกิจกรรมกลุ่มบำบัดที่ว่าการทำงานกิจกรรมฝึกอาชีพร่วมกันและ การให้สัญลักษณ์ดาวแก่เยาวชนในศูนย์มีการเรียนรู้ต่อการยอมรับตนเอง โดยกลุ่มจะช่วยให้สมาชิกเรียนรู้ต่อการยอมรับตนเอง โดยแสดงเอกสารลักษณ์และลักษณะของตนเองภายในบรรยายกาศของการสนับสนุนให้กำลังใจ การที่เยาวชนได้ประสบกับการยอมรับของกลุ่มทำให้เยาวชนรู้จักและเข้าใจ

ตนเองเพิ่มมากขึ้นและผลการยอมรับตนเองทำให้สมาชิกเกิดความมั่นใจตนเองและเห็นคุณค่าในตนเอง ซวยกระตุ้นให้สมาชิกคนอื่นเกิดการยอมรับในตนเอง มั่นใจในตนเองด้วย

4.5 การให้ความหมายตนเองหลังเข้ารับบำบัด

จากการติดตามเยาวชน ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในสำนักงานคุณประพฤติ จังหวัดอุบลราชธานี พี่เลี้ยงในศูนย์พัฒนาคุณธรรมป้าดงใหญ่วังอ้อ และสัมภาษณ์เยาวชนกลุ่มตัวอย่าง โดยตรง พบว่า

น้องໂອ

น้องໂອ หลังบำบัดยาเสพติดครบตามคำสั่งแล้ว ได้ทำงานที่บ้านน้ำมันของญาติตนเอง มีรายได้เดือนละ 6,000 บาท อาศัยอยู่กับญาติของแม่ ที่จังหวัดอำนาจเจริญ สถานภาพโสด มีแฟนที่เข้าใจให้กำลังใจเขา เขายังมีความมั่นใจขึ้น สุขภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง มีความภูมิใจตนเอง สามารถทำงานได้ ในสังคมที่ดี มีการทำสวนเกษตรกับพ่อ บุหรี่ สุราฯเสพติด ไม่ยุ่งเกี่ยวข้อง เขายังมองคุณค่าให้ความหมายตัวเองว่า ...ผมรู้สึกว่า ผมจิตใจเข้มแข็งดีขึ้น ปัญหาชีวิตแก้ไขได้ด้วยตนเอง จะเก็บเงินไว้เป็นทุนการศึกษาและแต่งงานมีครอบครัว...อยู่ในศูนย์วังอ้อได้ทำงานได้ทำเกษตร ก่อสร้างประสบการณ์เรียนรู้มาใช้ในการดำเนินชีวิต ...แต่ไม่ยกย่องเข้าไปอยู่ที่นั่นอีก...พอแล้ว...ตอนนี้ เขายังได้ไปสมัครงานทำงานที่ประเทศไทยให้วัน รอฟังผลว่าบริษัทจะรับเข้าทำงาน เขายังมีความรับผิดชอบมากขึ้น ผลการบำบัดฟื้นฟูเป็นผลที่น่าพอใจ

จากคำกล่าวข้างต้นพบว่า น้องໂอมีความภาคภูมิใจตนเอง ยอมรับตัวเองมีความสามารถที่ทำงานที่ตัวเองรับผิดชอบมากขึ้น และมีความสามัคันท์ทางสังคมระหว่างครอบครัวเป็นอย่างดี แต่มีความฝังใจตัวเองเหมือนมีการประทับตรา ที่กล่าวไว้ว่า...แต่ไม่ยกย่องเข้าไปอยู่ที่นั่นอีก...พอแล้ว...

น้องปอ

น้องปอ หลังบำบัดยาเสพติดครบตามคำสั่งแล้ว เขายังอาชีพ ทำงาน รับจ้างก่อสร้าง ที่ภูมิลำเนาเดิม อำเภอเบนราฐ อยู่กับครอบครัวเดิม มีรายได้น้อยลง เพราะไม่ค่อยมีงานก่อสร้าง เขายังคงความภาคภูมิในในชีวิต ดังที่ว่า ...ผมได้ออกมารู้สึกว่าตนเองมีคุณค่ามากขึ้นครอบครัวเข้าใจ ให้อภัย มีกำลังใจต่อสู้ชีวิต ให้หมดทน ผมตั้งใจปฏิบัติตาม ทำงานเพื่อสุก ผมไม่ยุ่งเกี่ยวกับเพื่อนกลุ่มเดิมที่ชักชวน ต้องเลี้ยงไม่ผ่านหน้าบ้านเขา เดี๋ยวอาชญาเสพติดมาให้ใช้อีก ผมไม่ลองแล้ว ใจต้องเข้มแข็ง... ผลการบำบัดฟื้นฟูเป็นผลที่น่าพอใจ

จากคำกล่าวข้างต้น เขายอมรับตนเองและมีความมั่นใจตนเองในการใช้ชีวิต มีปฏิสัมพันธ์กับครอบครัวดี มีเป้าหมายชีวิตมุ่งมั่น มีทักษะชีวิตหลักเลี้ยงยาเสพติดเหมือนการทำ

ชุมชนนำบัด ส่วนการสร้างรอยประทับตรานี้ เขา ไม่คิดว่าตัวเองมีรอยนลทิน ที่สังคมติตราว่า ที่เขาผ่านการเป็นคนติดยาเพราครอบครัวเข้าใจ ไม่คิดเป็นคนแบปลกแยกหรือเป็นผู้เบี่ยงเบน

น้องพล

น้องพล หลังนำบัดยาเสพติดครบตามคำสั่งแล้ว เขายังอาชีพเป็นพนักงานจัดเรียงสินค้า ที่ห้างสรรพสินค้าในอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี รายได้พอใช้ สถานภาพโสด อาศัยอยู่ห้องเช่า กับแฟนสาวที่เรียนหนังสือระดับมหาวิทยาลัย เขายังทำงานดีก ตื่นสายทำงานเป็นกะ มีแฟนที่เข้าใจ ให้กำลังใจ และคุยกันน้องพลดี เขายังรับผิดชอบแฟน ส่วนครอบครัวพ่อแม่ที่ครีะสะเกย ยังมี ความสัมพันธ์ดี เขายังมีความมั่นใจ ภูมิใจตนเอง ดังคำพูดว่า ...ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ผมมีสุขภาพ แข็งแรง ไม่ดื่มสุรา ยุ่งเกี่ยวกับเพื่อนที่ไม่ดี มีแต่ทำงานเลี้ยงตนเองและครอบครัว... ผมภารภูมิใจมาก ครับ.. มองคุณค่าตนเองว่า... ที่ผ่านมาถือว่าฝันร้าย เป็นความผิดหนเดียวมันเป็นครูสอนตัวเรา ต้อง ขาดจำ...ผลการนำบัดฟื้นฟูเป็นผลที่น่าพอใจ

จากคำกล่าวข้างต้น เขายอมรับตนเอง และมีความมั่นใจตนเองในการดำเนินชีวิตที่ดี ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ในส่วนการสร้างรอยประทับตรานี้นักล่าวความหมายว่า คือ เป็นความจริงที่ เหมือนฝันร้ายซึ่งเป็นบทเรียนที่ต้องจำจิตตัวของตนเอง

น้องบอด

น้องบอด หลังนำบัดยาเสพติดครบตามคำสั่งแล้ว มีอาชีพลูกจ้างบริษัทรับเหมาก่อสร้างที่ จังหวัดบึงกาฬ สถานภาพสมรส รายได้พอใช้ ได้เลิกกับภรรยา ได้แต่งงานใหม่ เพราะแม่นอกให้เขา เลิกกับภรรยาเก่า เพื่อ เริ่มต้นชีวิตใหม่ สร้างฐานะครอบครัว ส่วนลูกสาวให้แม่เลี้ยงที่อำเภอวาริน ชำราบ เขายังคงความหมายของคุณค่าตนเองว่า ... เพื่อนที่บ้านเดียวกัน ไม่ค่อยเจอลายไม่อยากยุ่งเกี่ยว อีก สุขภาพร่างกายดี ตั้งใจเก็บเงินซื้อรถยนต์ไว้รับเหมาเองและซื้อน้ำให้พอกันแม่ทำอีก ผมมอง ตนเองว่า..มันจะได้อดีต...ตัวเรา ชีวิตไม่สิ้นก็คืนกันไป ผิดต้องแก้ไข สังคมให้อยากยอมรับก็พอ ... ผลการนำบัดฟื้นฟูเป็นผลที่น่าพอใจ

จากคำกล่าวข้างต้น เขายอมรับตนเองที่ได้ออกจากศูนย์พัฒนาคุณธรรมป่าดงใหญ่ไว้ ไม่เกี่ยวข้อง ภัย การเปลี่ยนแปลงด้านสุขภาพที่ดี ยังมองคุณค่าตัวเขาเองดีขึ้น มีความภูมิใจตนเอง ไม่เกี่ยวข้อง ปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนกลุ่มเดิมที่กระทำผิดเรื่องยาเสพติด มีเป้าหมายชีวิต ในส่วนรอยประทับตรานี้ เขายังต้องการให้สังคมให้อยาก ให้โอกาสเขายอมรับเขาเป็นหน่วยหนึ่งของสังคม

สรุปผลการวิเคราะห์ในภาพรวม จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมอง การให้ความหมาย ของเยาวชนที่หลังจากนำบัดที่ศูนย์พัฒนาคุณธรรมป่าดงใหญ่ไว้ ในระดับครอบครัว สังคม และ ตนเอง นั้น พนว่าเยาวชนให้ความหมายของครอบครัวและสังคม ส่วนใหญ่ ต้องการให้ครอบครัว ยอมรับ ให้โอกาส สังคมให้อยาก ในการดำเนินชีวิต การทำงาน และไม่สร้างรอยประทับตราคนเสพ ยาเสพติด ดังกล่าวว่า ..ไม่ดื่มสุรา ยุ่งเกี่ยวกับเพื่อนที่ไม่ดี มีแต่ทำงานเลี้ยงตนเองและครอบครัว...

ผนภาคภูมิใจมากครับ...ชีวิต ไม่สื้นก็ดื่นกันไป ผิดต้องแก้ไข สังคมให้อภัยยอมรับก็พอ...อีกรคนี่ เยาวชน มองคุณค่าตนเองมากขึ้นและต้องการสร้างคุณค่าให้กับครอบครัว สังคมยอมรับตนของดังคำ ที่ว่า ... ครอบครัวเข้าใจ ให้อภัย มีกำลังใจต่อสู้ชีวิต ให้หมดทน ผนตั้งใจปฏิบัติงานเพื่อสู่ก ผน ไม่ยุ่งเกี่ยวกับเพื่อนกุ่มเดิมที่ซักชวน ต้องเลี่ยงไม่ผ่านหน้าบ้านเขา.....

เยาวชนให้ความหมายของตนเอง ส่วนใหญ่ให้การยอมรับตนเอง และภาคภูมิใจตนเอง ในคุณค่าของตนเอง ว่ามีความสามารถที่เลิกข้องเกี่ยวกับยาเสพติด ได้ดังคำกล่าวว่าผน ได้ออกมา รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่ามากขึ้นครอบครัวเข้าใจ ให้อภัยมีกำลังใจต่อสู้ชีวิต ให้หมดทน ผนตั้งใจ ปฏิบัติงานเพื่อสู่ก ผน ไม่ยุ่งเกี่ยวกับเพื่อนกุ่มเดิมที่ซักชวน ต้องเลี่ยงไม่ผ่านหน้าบ้านเขา เดี่ยว เอายาเสพติดมาให้ใช้อีก ผน ไม่ลองแล้ว ใจดองเข้มแข็ง...

จากข้อมูลพบว่า เยาวชนทั้งหมดมีชีวิตที่ดีขึ้น หลังจากออกจากการค้ายาน้ำดယาเสพติด เยาวชนทุกคนมีความภาคภูมิใจ ยอมรับคุณค่าในตนของมาก สังคมให้โอกาส เยาวชนได้เรียนรู้เข้าใจ ชีวิต มีมนุษย์ที่เป็นผู้ใหญ่ รู้จักรับผิดชอบการทำงาน ชีวิตครอบครัว มีพลังจิตใจที่เข้มแข็ง ไม่ย่อท้อ ต่อปัญหาอุปสรรค มีการประทัศน์สังเคราะห์ ในสังคม มีลักษณะ โครงสร้างในกระแสหลักที่ ต้องประกอบอาชีพ ดูแลเพื่อแม่ ครอบครัว ตนเองเป็นหลัก ตัวตนอัตลักษณ์ของเยาวชน คือความกล้า และมั่นใจ ไม่กลัวใครมีแบบแผนในกฎระเบียบวางแผนที่ไว ที่ต้องเรียนหนังสือให้จบทำงานมีอาชีพ รายได้ และสร้างฐานะ สร้างครอบครัว สิ่งที่ผ่านกระบวนการวิถีชุมชนที่ได้เรียนรู้ ในศูนย์พัฒนา คุณธรรม แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เป็นส่วนอาชีพเสริมในสังคม ครอบครัวตนเองที่สนใจ ไม่ใช่ กระแสหลัก ที่มีการเกษตร ปลูกพืชผัก เลี้ยงปลา อันเป็นภูมิปัญญาเดิม เยาวชนมองว่าอาจ ไม่ทันสมัยเป็นกระแสของที่สังคมจะยอมรับ แต่ไม่ได้ทำทั้งที่มีโอกาสจะทำ

ยังพบว่า เยาวชนมีสุขภาพร่างกายและจิตใจที่ดีขึ้น มีบุคลิกภาพที่มั่นใจ เชื่อมั่นและ ยอมรับชีวิตที่เป็นอยู่มีสภาพที่พอใจ บางอารมณ์บ้างอาจหวานคืนอดีตแต่ไม่แสดงออกมากให้เห็น มีมนุษย์ที่ดีต่อผู้อื่นมาแล้วแก้ไขไม่ได้ อยู่กับปัจจุบันดีกว่า อีกทั้งผลกระทบของการเข้ารับการ พื้นฟูยาเสพติด ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านบวกกับตนของกล่าวคือทำให้สุขภาพดีขึ้นทั้งกาย และใจ เป็นการช่วยปลูกจิตสำนึกให้รู้จักรูปแบบของการเป็นการส่งเสริมการพัฒนาตนเอง นอกจากนี้ การ พื้นฟูยาเสพติดมีผลกระทบที่ทำให้ผู้เข้ารับการพื้นฟูเกิดการเรียนรู้ การพัฒนาตนเอง การได้รับ โอกาสสักลับตัวเป็นคนดีแทนที่ต้องถูกจำกัด และความสามารถในการลดเลิกการเสพยาเสพติด ส่วน ผลกระทบของการพื้นฟูต่อครอบครัวนั้นมีผลกระทบในด้านบวกต่อความสัมพันธ์กับครอบครัวและ ชุมชน ซึ่งการพื้นฟูผู้ติดยาเสพติดนั้นทำให้ชุมชน สังคม มีความสงบสุขมากขึ้น และทำให้เกิดความ ร่วมมือกันของคนในชุมชนเพื่อพิจารณาถึงความเชื่อมโยงของครอบครัวความคิดเกี่ยวกับการให้ ความหมายตัวตนเยาวชนที่หลังเข้ารับการบำบัดยาเสพติด พบว่า ในส่วนของมนุษย์ของตนเอง หลังจาก เข้ารับการบำบัดยาเสพติดแล้ว เยาวชนมีมนุษย์ในทิศทางบวกกับตัวเอง ยกตัวอย่างเช่น น้องปอ ...

ผมได้ออกมาเร็วสักว่าตอนเย็นมีคุณค่ามากขึ้นครอบครัวเข้าใจ ให้อภัยมีกำลังใจต่อสู้ชีวิต ให้ผมอดทน ผมตั้งใจปฏิบัติตน ทำงานเพื่อสูญ ผมไม่ยุ่งเกี่ยวกับเพื่อนกลุ่มเดิมที่ซักชวน ต้องเลียงไม่ผ่านหน้าบ้าน เขา เดียวอาสาเยาเสพติดมาให้ใช้อีก ผมไม่ลองแล้ว ใจต้องเข้มแข็ง... การยอมรับ การให้คุณค่า ตอนเย็น ของเยาวชน พบว่า มีทิศทางที่เป็นผลดีต่อเยาวชนและสังคม ยกตัวอย่างเช่น น้องพล ... ผมทำงาน ดีกตื่นสายทำงานเป็นกะ ที่ห้างสรรพสินค้าในจังหวัดอุบลราชธานี มีแฟนที่เข้าใจไม่ยุ่งเกี่ยวกับ ยาเสพติด ผมมีสุขภาพแข็งแรง ไม่ดื่มสุรา ยุ่งเกี่ยวกับเพื่อนที่ไม่ดี มีแต่ทำงานเลี้ยงตนเองและ ครอบครัว ผมภาคภูมิใจมากครับ...

ส่วนแนวคิดนั้น พบว่า มีความสอดคล้องกันกับมุมมอง การยอมรับ การให้คุณค่าตนเอง ของเยาวชน ยกตัวอย่างเช่น น้องบอlot ... ชีวิตคือการเรียนรู้ ปัญหาทุกคนมีແนจะมากน้อยต่างกัน คิดว่าตัวเองมีสภาพจิตใจ ร่างกายเข้มแข็งขึ้น เข้าใจชีวิตมากขึ้น ตอนนี้ผมทำงานส่งของที่ห้างวัสดุ ก่อสร้างพอเลี้ยงตนเองได้ ต่อยมวยบางครั้ง ไม่ลองแล้วยาเสพติดคิดว่าไม่มีประโยชน์ ขอบคุณที่ ผ่านบ้านเปลี่ยนวิถี พ่อแม่ยอมรับและเข้าใจผมดีขึ้น...

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ยาเสพติดเป็นสารเสพติดที่เป็นผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติหรือสังเคราะห์ ซึ่งบุคคลเยาวชน ได้เสพ หรือได้รับเข้าไปในร่างกายซ้ำๆ กันแล้ว ไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ เป็นช่วงระยะเวลา ๑ ต่อ ๒ ปี ก็จะทำให้

- (1) บุคคลนั้นต้องตกอยู่ใต้อำนาจ หรือทางของลิ่งนั้นทางด้านร่างกาย และจิตใจ
- (2) ต้องเพิ่มปริมาณการเสพขึ้นเรื่อยๆ หรือทำให้สุขภาพของผู้เสพติดเสื่อมโทรมลง
- (3) เมื่อถึงเวลาอยากรสเสพแล้วไม่ได้เสพ จะมีอาการผิดปกติทางด้านร่างกายและจิตใจ หรือเฉพาะจิตใจผู้เสพ

ยาเสพติดเป็นปัญหาสังคมที่ยิ่งใหญ่ที่ต้องการแก้ไขอย่างจริงจัง วัยรุ่นและเยาวชน เป็นบุคลากรที่สำคัญของชาติในภายภาคหน้า เป็นทรัพยากรที่แสดงความมั่นคงของประเทศส่งให้เกิดผล ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม นโยบายป้องกันปราบปรามของรัฐ

5.1 บทสรุป

จากการศึกษาเรื่อง การให้ความหมายตัวตนของเยาวชนที่เข้ามายังยาเสพติด กระบวนการและการเปลี่ยนแปลง กรณีศึกษา ศูนย์พัฒนาคุณธรรมป้าดงใหญ่วังอ้อ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการให้ความหมายคนของเยาวชนที่เป็นผู้รับการบำบัดยาเสพติด และศึกษาความเข้าใจ การยอมรับคุณค่าตนของของเยาวชน ผ่านกระบวนการบำบัดว่ามีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการให้ความหมายตนของของเยาวชน ซึ่งทำการศึกษากลุ่มเยาวชนผ่านรูปแบบกิจกรรมกลุ่มชุมชนบำบัด แนวคิดในการประทับตรา พฤติกรรมการยอมรับความสามารถตนของในการเปลี่ยนแปลงตนเอง ก่อนเข้ารับการบำบัด ระหว่างการบำบัด หลังจากเข้ารับการบำบัด โดยการศึกษาผ่านเรื่องเล่า ประวัติชีวิต ภูมิหลัง และสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ของเยาวชนผู้เข้ารับการบำบัด ๔ ราย ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับใช้ในการอธิบายการให้ความหมายตัวตน

ผลการศึกษาเยาวชนครั้งนี้ สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของเยาวชน ในการสร้าง ความหมายตนของใหม่ จากแนวคิดสังคมประทับตราโดยผ่านกระบวนการกิจกรรมกลุ่มบำบัด การ ยอมรับคุณค่าความสามารถตนเอง ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

การศึกษาพบว่า เยาวชนก่อนที่เข้ารับการบำบัด ลูกสั้งคุณประทับตราว่าเป็นคนชี้ข้า คนไม่ดี ซึ่งทางสังคม ชุมชน โรงเรียน มีทะเบียนกลุ่มเสียงยาเสพติดเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมเสียงเบา จัดจำแนกประเภทบุคคลแตกต่างจากคนทั่วไปว่า เป็นผู้มีพฤติกรรมของคนไม่ดี คนนอกรออก ตราประทับที่เกิดขึ้น ได้สร้างรอยมลทิน ลดคุณค่าของเยาวชนเป็นคนที่ไม่มีคุณค่า ไม่มีความมั่นใจในตนเอง ขาดความภาคภูมิใจตนเอง มองตนเองในทางลบ ปรากฏการณ์นี้ส่งผลให้เยาวชนมองการให้ความหมายตนเองในทางลบ เพราะสังคม ครอบครัว ชุมชน ได้แสดงออก กระทำปฏิบัติต่อพวกรเขา แยกตนเองให้เกิดระยะห่างทางสังคม ทำให้การยอมรับความสามารถของตนเองต่ำ

หากแนวคิดกิจกรรมกลุ่ม ชุมชนบำบัด เป็นกระบวนการสร้างความเปลี่ยนแปลงของกลุ่มเยาวชนจากที่ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มชุมชนบำบัด เยาวชนมีปัจจัยเสี่ยงต่อการเสพยาเนื่องจากสภาพครอบครัวที่พ่อแม่ไม่มีเวลาดูแล ฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี การถูกขักขวนจากเพื่อนให้อายากลอง การปล่อยปละละเลยของครอบครัว เป็นปัจจัยสังคมที่มีส่วนสัมพันธ์ให้เยาวชนใช้สารเสพติด เยาวชนมีมุ่งมั่นของการให้คุณค่าของตัวตน เป็นบุคคลที่ขาดมั่นใจ คนชี้ข้า สังคมรังเกียจเป็นคนไม่ดี ถูกรังแก ไม่มีความยุติธรรม ขาดความสามารถในการประกอบอาชีพ การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มชุมชนบำบัดทำให้เยาวชนรักษาพื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ เป็นบุคคลที่ถูกกระตุ้น สร้างแรงจูงใจให้ทำงานประสบผลสำเร็จ โดยการให้ระดับความสำเร็จเป็นสัญลักษณ์ดาวแก่เยาวชนในระหว่างการบำบัด

ข้อคิดเห็นที่ได้คือ สิ่งที่เกิดขึ้นกับผู้ติดยาหนึ่น พ่อแม่เป็นผู้มีบทบาทสำคัญคือ เมื่อรู้ว่าลูกใช้สารเสพติด อันดับแรก ไม่ใช่การพามารักษาเลย แต่ควรเริ่มด้านด้วยการพูดคุยกับลูกแบบปรึกษาหารือ เห็นอก เห็นใจ เป็นห่วงเป็นใย มิใช่แบบจับผิด ประณาม ค่าหอ เพราะจะทำให้เด็กเตลิดไป เมื่อพูดคุยกับเข้าใจแล้ว ลูกยังเสพไม่นมัก อาจจะยังไม่ต้องพามารักษา ความใกล้ชิด ให้คำปรึกษา มีกิจกรรมร่วมกัน เข้าอาจจะหยุดการใช้ยาได้ แต่ถ้าดูแล้วเสพมาก ใช้ยาเสพติดนาน มีอาการแทรกซ้อน เช่น ไม่สนใจสุขภาพความสะอาดของร่างกาย ไม่ทำงาน กลับบ้านไม่ตรงเวลา ก็จะเข้าสู่กระบวนการรักษาในโรงพยาบาล ทั้งนี้มิใช่ทุกรายจะต้องมาเป็นผู้ป่วยใน บางคนแพทย์วิเคราะห์ประเมินแล้วยังติดไม่นมากก็รักษาแบบผู้ป่วยนอกได้ ใช้เวลา 3-4 เดือน ที่เรียกว่า กายจิต สังคมบำบัดมาพบแพทย์สัปดาห์ละประมาณ 2 ครั้ง และติดตามอาการ หรือช่วงหลัง ๆ อาจเป็นสัปดาห์ละครึ่ง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่า เยาวชนที่เรียนหนังสือในระบบโรงเรียน และนอกระบบ โรงเรียน มีการใช้สารเสพติดโดยเพื่อนขักขวน ซึ่งไม่มีความแตกต่างกันอีกทั้งเยาวชนที่ทำงานแรงงาน ก็มีการลองใช้สารเสพติด ส่วนปัจจัยสาเหตุการใช้สารเสพติด นั้น พบว่าเยาวชนส่วนใหญ่ อยากรลองใช้สารเสพติด เพื่อนขักขวน รวมทั้งมีปัญหาชีวิตครอบครัว เช่น ครอบครัว พ่อแม่มีความสัมพันธ์ไม่ดี ปัญหาเศรษฐกิจ รายได้ไม่เพียงพอรวมทั้งผิดหวังกับความรัก

แนวคิดการยอมรับความสามารถของเยาวชนที่เข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติด ทั้งหมด ในการศึกษาพบว่า ผลการบำบัดได้ผลดี ผลลัพธ์ที่ได้เยาวชนมีการประกอบอาชีพ ทำงานได้ดี มีสุขภาพดี แต่ก็พบว่า การมีครอบครัวใหม่ หรือสังคมใหม่ ซึ่งหลีกเลี่ยงจากชุมชนเดิม แนวคิดหลักการใน การบำบัดรักษายาเสพติดที่ศูนย์พัฒนาคุณธรรมป่าแดง ให้ผู้ว่างอ่อนนี้ กระบวนการขั้นตอนกลุ่มนบำบัด ได้สร้างความคุ้นเคย ภายใต้ขอบเขต กฎระเบียบกลุ่มที่มีกฎหมายที่ชีวิต ครอบครัวและสังคมใน การอยู่ร่วมกันของเยาวชน โดยมีพระครู และพี่เลี้ยง ครอบครัวคุณดูแล โดยให้คำแนะนำสั่งสอนเยาวชนด้าน คุณธรรม จริยธรรม สอนให้เป็นคนดี สร้างสรรค์สังคม โดยวิถีพุทธ ยึดแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ใน การอาศัยใช้ชีวิต ตลอดการเข้ารับการบำบัด รวมทั้งฝึกฝนอาชีพในการทำงานช่างก่อสร้าง ช่างไม้ ช่างปูน เป็นการสอนความรู้วิชาชีพกับเยาวชน

การเรียนรู้ต่อการยอมรับในตนเอง สร้างความมั่นใจในตนเองของเยาวชน ทำให้ เยาวชนมีวิถีชีวิตเข้าใจตนเอง รู้คุณค่าตนเองและคนอื่น สร้างความรับผิดชอบและเปลี่ยนแปลง สิ่งแวดล้อมใหม่ซึ่งเป็นสังคมไร้ตุณเจนตรา สังคมที่ฟังตนเอง รวมทั้งการให้ความรู้ทักษะชีวิต ให้ กำลังใจ คำปรึกษาชีวิต ให้มีความมั่นใจในตนเอง การสร้างคุณค่าการยอมรับตนเองของเยาวชนนี้ เยาวชนได้ผ่านกระบวนการการบำบัดโดยฝึกฝนอาชีพ เข้ากลุ่มทำกิจกรรมทำงานร่วมกัน กิจกรรม สร้างมติทำวัตรของเยาวชนในศูนย์พัฒนาคุณธรรมวังอ้อ ทำให้เยาวชนมีทัศนคติที่ดีขึ้น มีความ เชื่อมั่นและคาดหวังตนเองในทางที่ดีสอดคล้องกับแนวคิดกิจกรรมกลุ่มนบำบัดที่ว่าก่อนเข้ากลุ่ม สมาชิกมีความเชื่อว่าตนเองไม่มีความสามารถ ที่จะช่วยใครหรือไม่มีคุณค่าพอที่จะให้ผู้อื่นเห็น แต่ เมื่อเข้ากลุ่มผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เรียนรู้ การเติบโตเพื่อส่วนรวม รู้ว่าตนเองมีประโยชน์ต่อผู้อื่น ช่วยเหลือผู้อื่นได้

จากการศึกษาระบวนการบำบัดยาเสพติดของเยาวชนในศูนย์พัฒนาคุณธรรมวังอ้อ พบว่า กลุ่มเยาวชนส่วนใหญ่ ผลการบำบัดรักษาเป็นที่น่าพอใจ ได้ผลดี เนื่องจากการให้คำแนะนำ ปรึกษาชีวิต การฝึกอบรมอาชีพ การใช้ชีวิตดำเนินการตามหลักศาสนา การสร้างกำลังใจ ในบริบท กฎหมายที่ระเบียบภายใต้ศูนย์ฯ เป็นข้อบ่งชี้ว่าเยาวชนผ่านกระบวนการเปลี่ยนแปลงตนเองได้ดี

แนวคิดการให้ความหมายตัวตนของเยาวชน หลังจากบำบัดจากศูนย์พัฒนาคุณธรรมป่าแดง ให้ผู้ว่างอ่อนพนวณว่า เยาวชนให้ความหมายในมุมมองตนเองว่า สามารถมีความมั่นใจในการทำงาน ประกอบอาชีพ เพื่อนๆ ครอบครัวให้ความรัก ห่วงใย สังคมให้อยาก อดีตที่ผ่านมาเป็นประสบการณ์ บทเรียนชีวิตที่ซึ่งไม่อยากกลับเข้าไปอีก ทำชีวิตตนเองให้มีคุณค่ามากขึ้น โดยอธิบายตามแนวคิด ทฤษฎีการยอมรับความสามารถของเยาวชนนี้ ไม่มีคุณค่าทำประโยชน์ให้กับครอบครัว ชุมชนตนเอง ไม่อยากให้ความดูถูกติตราเป็นคนไม่ดี ให้โอกาสตนเองแสดงความรู้ ความสามารถ ในการทำงานประกอบอาชีพ เยาวชนที่ผ่านกระบวนการบำบัดยาเสพติดในศูนย์พัฒนาคุณธรรมวังอ้อ มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพที่จะหลีกเลี่ยงยาเสพติด มีความพ่ายานปฏิบัติงานสม่ำเสมอ

ในชีวิตประจำวันของตนเอง พยายาม ลดความวิตกกังวล ความเครียดของตนเอง โดยให้ความสนใจในการทำงาน ดูแลครอบครัว เยาวชนรับรู้ความสามารถของอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เป็นผลดีต่อ พฤติกรรมสุขภาพของตนเองเพื่อไม่ใช้ยาเสพติดอีก เห็นศักยภาพตนเองว่ามีคุณค่า มีความสามารถ ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ ส่งผลพฤติกรรม ความรู้สึก การรับรู้ถึงศักยภาพของตนเอง และ ภาพจน์ของเยาวชนที่แสดงออกในอนาคต

5.2 อภิปรายผล

ตามแนวคิดทฤษฎีของการศึกษาครั้งนี้ที่ สังคมสร้างร้อยละทั้งตรา เยาวชนการให้ความหมายตนเอง การยอมรับความสามารถตนเองของเยาวชนก่อนการบำบัด แนวคิดกิจกรรมกลุ่มบำบัดของเยาวชนระหว่างการบำบัดยาเสพติด และเยาวชนให้ความหมายตนเอง การยอมรับความสามารถของเยาวชนหลังการบำบัดยาเสพติด

จากการณ์ศึกษาประวัติชีวิตของเยาวชน จำนวน 4 คน พบร่วม เยาวชนมีภูมิหลัง ครอบครัว มีฐานะยากจน ถึงปานกลาง สถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ อาศัยครอบครัวและญาติพี่น้อง ในการใช้ชีวิตของเยาวชนมีทั้งอยู่ในวัยศึกษาโดยในรูปแบบนอกรอบโรงเรียนและ ในระบบโรงเรียน วัยทำงานอาชีพรับจ้าง พนักงานร้านค้า ซึ่งสาเหตุการติดยาของเยาวชนนั้นมี ดังนี้ 1) เพื่อนซักชวน 2) อยากรลองเสพยา 3) ผิดหวังจากความรัก 4) ปัญหาชีวิตครอบครัว โดยมีปัจจัยเสริมที่เกี่ยวข้องกับ การใช้สารเสพติด อันได้แก่ การสูบบุหรี่ ดื่มสุราของตนเอง

การให้ความหมายตัวตนของเยาวชนเรื่อง การติดยาเสพติดนั้น มองว่าเพื่อนและ สิ่งแวดล้อม ครอบครัว ชุมชน ทำให้ขาดลายเป็นคนติดยา ถูกจับกุม ภายใต้นโยบายของรัฐ อำนาจ โครงสร้างของสังคม เช่นการมีทะเบียนรายชื่อกลุ่มเดี่ยง การสุมตรวจหาปัสสาวะ สังคมประทับตรา เป็นผู้เบี่ยงเบนแปลงแยก ต้องเข้าสู่กระบวนการบำบัดยาเสพติดในศูนย์พัฒนาคุณธรรมป้าคงใหญ่ วังอ้อทำให้เกิดผลต่อเยาวชนในการยอมรับความสามารถตนเองมากขึ้น มีคุณค่า มีการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมหลีกเลี่ยงการใช้สารเสพติด สามารถทำงานให้ประสบความสำเร็จ รู้สึกมั่นคงและสุขใจ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีคนที่มี Self-efficacy ต่ำในการปฏิบัติงานเฉพาะอย่าง จึงเป็นอุปสรรคหรือ ทำลายความสามารถของบุคคลในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ หรือสนใจที่จะติดตามงานที่ รับผิดชอบอยู่

การประทับตราเยาวชนให้ความหมาย ว่า สังคมจะรังเกียจ คนเล่นยา คนที่ถูกจับ เป็นบุคคลน่ารังเกียจ เป็นคนชี้ชา สังคมมองด้วยสายตาไม่ดี ทำให้มองตนเองไม่มีอนาคต อาจกระทำสิ่ง ใดที่ผิดอีก ขาดสติ ในการดำเนินชีวิต ทำให้จดใจ วิตกกังวล จิตใจฟุ้งซ่าน เพราะอยู่ในสภาพเหมือน คนกระทำความผิด ซึ่งการประทับตราในทางลบให้แก่เยาวชน เยาวชนที่ถูกลังกมเบี่ยงเบนว่าเป็น

บุคคลอีก จำแนก แบลกแยกจากคนอื่นนั้นเป็นความจริงที่สังคมสร้างให้คนในสังคมที่มีอำนาจมาประทับตราของเยาวชนมีพฤติกรรมไม่ดีเป็นการลดคุณค่าตนเอง ที่สังคมโรงเรียนได้สร้างรอยประทับก่อนการบำบัดยาเสพติด ให้เยาวชนมีความหมายเป็นบุคคลมีรายชื่อทะเบียนกลุ่มเสียง ส่งผลให้เยาวชนมองตนเองว่าเป็นบุคคลที่ขาดความมั่นใจ ขาดการยอมรับความสามารถของตัวเอง วิตกกังวลก่อนที่จะมารับการบำบัดในศูนย์พัฒนาคุณธรรมป้าดงใหญ่วังอ้อ ซึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดการประทับตรา หรือสร้างรอยมลทินให้แก่ผู้ป่วย ผู้ติดเชื้อ หรือผู้ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสียงนั้น ได้ก่อให้เกิดตราบาปแก่ผู้ถูกประทับรอยเป็นอย่างมาก เพราะไม่เพียงแต่ได้ทำลายความสุข ความมุ่งหวัง และอนาคตของบุคคลผู้นั้นลงเท่านั้น หากพฤติกรรมที่สะท้อนความหวาดกลัว การรังเกียจเหยียดหายนของคนในสังคม ยัง ได้ทำลายคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลกลุ่มนี้ลงด้วยซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่น่ากลัว ที่บุคคลอื่นกลุ่มนี้ต้องเผชิญอย่างโอดีติ่งล้ำพังอย่างควบคุมไม่ได้ และงานที่ทำการศึกษานี้มีความสอดคล้องกับงานที่ทำการศึกษากีฬากับการประทับตราและการบำบัดรักษายา ที่ผู้อื่นได้ศึกษาไว้แล้ว อาทิเรื่อง เอดส์ สังคม พฤติกรรมของกิตติพัฒน์ นนทปัทุมคุณ และคณะ ที่ว่า บุคลากรทางการแพทย์ติดตราหรือการสร้างรอยประทับมลทินให้แก่ผู้ป่วย ผู้ติดเชื้อ ผู้ที่ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสียงนั้น ได้ก่อให้เกิดตราบาปแก่ผู้ถูกประทับรอยเป็นอย่างมาก ทำลายคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

ดังนั้น การทำความเข้าใจกับปัญหาของผู้ป่วยหรือผู้เกี่ยวข้องกับโรคด้วยใจที่อคติและมองแต่ในด้านการประทับตราบาปจึงถูกยกเป็นเงื่อนไข ที่ยังช้าเติมความทุกข์ ความบอบช้ำในใจให้หนักหน่วงยิ่งขึ้น และเมื่อถึงเวลาหนึ่งพวกราค่าคงที่ไม่ได้ถ้าไม่มีครหาทางออกให้เขา หรือช่วยบรรเทาปัญหาในไข่กลางได้

ส่วนการให้ความหมาย การยอมรับคุณค่าตนของนั้น เยาวชนมองคุณค่าตนของ ก่อนเข้ารับการบำบัดยาเสพติด มองว่า การยอมรับตนของว่าเป็นคนกระทำผิด เป็นคนไม่ดี ไม่มีคุณค่า มีความรู้สึกไม่มั่นใจตนเอง มีบุคลิกภาพอ่อนแอกาดความมั่นใจตนเอง ซึ่งเป็นพฤติกรรมเยาวชนที่ติดตัวมานาน สอดคล้องกับแนวคิดคนที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ การมองตนเองในแง่ลบ ดูถูกความสามารถของทำให้มีแนวความคิด อารมณ์ ความรู้สึก การตัดสินใจ การแสดงออกพฤติกรรมทำให้การเรียนตกต่ำ พฤติกรรมก้าวร้าว การใช้สารเสพติดเป็นเครื่องยืดเหนี่ยว

ในกระบวนการบำบัดยาเสพติด เยาวชนที่เข้ารับการบำบัดมีวิธีชีวิตแบบแผนภายในกฎระเบียบของศูนย์พัฒนาคุณธรรมวังอ้อภายใต้โครงการกืนคนดีสู่สังคม โดยใช้หลักพุทธศาสนา คุณธรรมทำความดีรักกับบ้านปัญญา โถง เมื่อันที่น่องครอบครัวเดียวกัน ไม่ยึดติดกับแนวคิดวัตถุนิยมหันมาสู่แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง มีกิจกรรมพื้นฟูอาชีพ ประกอบอาชีพทำการเกษตร การส่งเสริมสุขภาพออกกำลังกาย กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์แลกเปลี่ยนประสบการณ์ชีวิต ปลูกฝังบุคลิกภาพที่เข้มแข็งยอมรับความสามารถของตนเอง ตัดสินใจปัญหาชีวิตไม่ต้องพึ่งพายาเสพติด

ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีกุ่มบำบัด ชุมชนบำบัด ที่ว่าชุมชนบำบัด ให้ผู้ติดยาเสพติดได้มีโอกาสปรับปรุง เปลี่ยนแปลงและ ปรับปรุง ฝึกฝนตนเองในชุมชนเล็ก ๆ เป็นสถานที่ ๆ มีความปลอดภัย ปลอดจากยาเสพติด และมีสิ่งแวดล้อมที่ทำให้เกิดความอบอุ่นที่ดี ทำให้การฟื้นฟูสมรรถภาพชีวิตที่สมบูรณ์ทั้งสภาพร่างกายและจิตใจ สามารถกลับไปดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข การอยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมากเหมือนเป็นสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน จำเป็นต้องมีกฎเกณฑ์ อุดมการณ์ และปรัชญากำกับ เพื่อให้การอยู่ร่วมกันดำเนินไปด้วยดี ปราศจากอุปสรรค ส่งผลทำให้เยาวชนเกิดการยอมรับความสามารถของ รู้สึกตนเองมีคุณค่า สามารถทำประโยชน์ทำงานได้ผลสำเร็จมีพฤติกรรมสุขภาพดีขึ้น หลีกเลี่ยงการใช้สารเสพติดได้ โดยศูนย์พัฒนาคุณธรรมป้าดงใหญ่วังอ้อ มีกระบวนการบำบัดที่สอดคล้องกับชุมชนบำบัดของสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ที่ว่า ชุมชนบำบัดจะเน้นการแก้ปัญหาทางจิตเป็นสำคัญ ด้วยหลัก 3 ประการ คือ

(1) การเลียนแบบพฤติกรรมที่ดี ด้วยความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเปลี่ยนแปลงตนเองให้เป็นไปในทางที่ดี เมื่อได้เห็นว่าผู้ที่อยู่ในสภาพเดียวกันและเคยติดยาเสพติดมาก่อนสามารถทำได้ ก็จะเป็นแรงบันดาลใจให้มีความเข้มแข็งและก้าวสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เช่นกัน

(2) การอยู่ร่วมกันเสมอเป็นครอบครัวเดียวกัน ยังสร้างความรัก ความผูกพัน ความห่วงใยให้เกิดขึ้น นำไปสู่การรักตนเองและรักผู้อื่น

(3) การใช้อิทธิพลกุ่ม เพื่อเป็นแรงเสริมในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้เป็นไปในทางที่เหมาะสม โดยกุ่มเพื่อนจะเป็นผู้สร้างความเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ เช่น การเข้ากุ่มบำบัด กุ่มปรับความเข้าใจ

กรณีการให้ความหมาย การยอมรับคุณค่าในตนของเยาวชนหลังเข้ารับการบำบัด ยาเสพติด เยาวชนส่วนใหญ่มองว่า ตนเองมีความสามารถในการทำงาน สามารถดูแลตนเองและครอบครัวได้ มีผลการบำบัดฟื้นฟูที่น่าพอใจ เยาวชนมองว่าตนของสามารถทำประโยชน์ให้แก่ครอบครัว โดยมีความตั้งใจปฏิบัติงาน มีกำลังใจยอมรับการมีคุณค่าตนของมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐานการยอมรับตนเองที่ว่า ความภาคภูมิใจเป็นความรู้สึกยอมรับตนเอง มองตนเองในทางบวกหรือการมีภาพพจน์ต่อตนเองว่า เป็นบุคคลที่มีคุณค่า การรับรู้ จะนำมาซึ่งความรู้สึกมั่นคง และเป็นสุขใจ ความภาคภูมิใจเกิดจากการมีประสบการณ์ในการเป็นที่รักเป็นที่ต้องการของบุคคลที่ใกล้ชิด พ่อแม่เลี้ยงดูมาอย่างรอบอุ่น คนที่มีความภาคภูมิใจในตนเองจะยอมรับธรรมชาติความรู้สึกของตนเอง พร้อมที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น สามารถให้ความรัก เอื้ออาทรกับบุคคลอื่น ๆ และสามารถผ่านอุปสรรคต่างๆ ได้ด้วยความอดทน ความภาคภูมิใจในตนเองจึงเป็นกุญแจดอกสำคัญให้เด็กพนักงานบำบัด หรือความล้มเหลวจึงเป็นพื้นฐานของบุคลิกภาพ

คนที่มีความภาคภูมิใจในตนเองทำ ภาระของตนเองในแง่ลบ ดูถูกความสามารถของตนเองเมื่อเติบโตขึ้นมักจะมีอิทธิพลต่อแนวความคิด อารมณ์ ความรู้สึก การตัดสินใจ รวมถึงการ

แสดงออกของพฤติกรรมในอนาคตด้วย แม้จะอยู่ในสภาพครอบครัวที่มีความพร้อมทางเศรษฐกิจ หรือความเป็นอยู่ดี ก็อาจมีปัญหาในการปรับตัว ปัญหาการเรียนตกต่ำกว่าความสามารถ ปัญหาการคบเพื่อน การมีพฤติกรรมก้าวร้าวทำลาย การใช้สารเสพติดเป็นที่ยึดเหนี่ยว การประกอบอาชญากรรม และการฆ่าตัวตาย เพราะรู้สึกว่าตนเองไร้คุณค่า

ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับงานการศึกษา เรื่องการยอมรับความสามารถตนเอง ในนักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพจิตของอินทริ พัฒนา ที่ว่าคนที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูง มักประสบความสำเร็จในชีวิต การเรียน การทำงาน มีการตัดสินใจที่ดี มีความมั่นใจในตนเอง มีแนวโน้มที่จะเคราะห์สิทธิ และความรู้สึกของบุคคลอื่น และมีความรู้สึกเป็นอิสระ ไม่ต้องพึ่งพา หรือหาที่ยึดเหนี่ยวในทางที่ผิด เช่น เหล้า ยาเสพติด

นิกรถีตัวอย่างของเยาวชนบางคน ที่มองแนวคิดการประทับตราของสังคมที่ตนเอง ผ่านกระบวนการนำบัดและเปลี่ยนแปลงตนเองหลังจากนำบัดในศูนย์พัฒนาคุณธรรมป้าดงให้ญ่วงอ้อ พนว่า การกระทำผิด การถูกลงโทษครั้งนี้ เสนอเป็นครูสอนตัวเราให้จำ เยาวชนไม่ต้องการหวนกลับเข้าไปในศูนย์บำบัดเข้ารับการถูกบังคับลงโทษอีก เมื่อเป็นตราบาปที่ติดตัวขาดตลอดไป

5.3 ข้อเสนอแนะงานวิจัย

5.3.1 เชิงนโยบาย

5.3.1.1 ควรเพิ่มกระบวนการนำบัดยาเสพติดโดยจัดทำกิจกรรมกลุ่มน้ำบัดแก่ เยาวชนในศูนย์พัฒนาคุณธรรมป้าดงให้ญ่วงอ้อให้มากขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในวัฒนธรรม วิถีชีวิต ของเยาวชนที่เข้ารับการนำบัดยาเสพติด

5.3.1.2 หน่วยงานนำบัดยาเสพติดและป้องกันปราบปรามที่เกี่ยวข้องทุกระดับควรส่งเสริมติดตามการนำบัดยาเสพติดของเยาวชนและผู้ใหญ่ เพื่อสร้างแรงจูงใจของเจ้าหน้าที่ให้เกิดความต่อเนื่อง และยั่งยืนของโครงการต่อไป

5.3.1.3 การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่นำบัดควรมีทัศนคติที่ดี เข้าใจตัวตนเยาวชน และมีแนวคิดพฤติกรรม ทัศนคติในเชิงบวกเพื่อส่งเสริมคุณค่าความเป็นมนุษย์ ไม่มีความล้าเอียง อกติดในการกระทำระหว่างมนุษย์ด้วยกัน

5.3.1.4 ควรจัดกิจกรรมป้องกันยาเสพติดให้กับเด็กเยาวชนทั่วไปเกี่ยวกับสร้างคุณค่ายอมรับความสามารถตนเอง ตระหนักรู้คุณค่าตนเอง สร้างทักษะชีวิต เพื่อให้เกิดกระบวนการพัฒนาทักษะชีวิต การสร้างการยอมรับความสามารถตนเอง ความภาคภูมิใจตนเอง

5.3.2 เท็งการศึกษาค้นคว้า

5.3.2.1 การศึกษาครั้งนี้ได้มองข้ามวัฒนธรรม ของผู้ใหญ่ ความเป็นชาช เป็นหญิง คังนั้นควรมีการศึกษามุ่งมองการให้ความหมายตนเองของวัยผู้ใหญ่ คนชายขอบ เพศภาวะในการเข้ารับการบำบัดยาสพติดในศูนย์พัฒนาคุณธรรมป้าคง ให้ญี่วังอ้อและพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อหาคำตอบ การนิยามความหมายของผู้ติดยาสพติดของเยาวชนที่มีความเหมือนกันหรือแตกต่างกันด้านการยอมรับคุณค่าตนเองว่าตนเองมีความสามารถในการปฏิบัติตนเองเปลี่ยนพฤติกรรมว่ามีผลอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

เอกสารอ้างอิง

กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข. “อุบัติการณ์และแบบแผนการคุ้มครองเครื่องคุ้มஎக็อกอชอล์ของเด็กและเยาวชน ในสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภายหลังนโยบายคุ้มครองเด็ก”, เอกสารวิชาการยาสพตด. ศูนย์นำบัตรักษายาสพตดของแท่น : สถาบันธัญญารักษ์ ขอนแก่น, 2548.

กรมสุขภาพจิต. รายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องแนวทางการช่วยเหลือผู้ที่พยายามที่จะฆ่าตัวตาย. นนทบุรี : ส่วนส่งเสริมและป้องกันปัญหาปัญหาสุขภาพจิต, 2541.

รายงานผลการสำรวจทางระบบวิทยาของความผิดปกติทางจิตและความรู้ เจตคติทักษะการปฏิบัติตนเกี่ยวกับสุขภาพจิตของประชาชนไทย. กรมสุขภาพจิต :

กระทรวงสาธารณสุข, 2542.

กรรณิกา ชมดี. การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ : ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการสารภี ตำบลท่าช้าง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมสังเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2524.

กองควบคุมวัตถุสเปตติค สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. “การพัฒนาระบบป้องกันการใช้สารระเหย ปีงบประมาณ 2549 - มิถุนายน 2550 และ ความร่วมมือการจัดทำผลลัพธ์ ระหว่างประเทศให้เป็นไปตามกฎหมาย”, เอกสารสรุปและสรุปผลการประชุม.

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา : กรุงเทพมหานคร, 2550.

ภาณุจนา ทองทั่ว. “ศูนย์พัฒนาคุณธรรมป้าคงใหญ่วังอ้อ คืนคนดีสู่สังคม”, เอกสารนวัตกรรมการสร้างสุขภาพชุมชน. สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ, 2548

กิติพัฒน์ นนทปัทุมคุล. การวิจัยเชิงคุณภาพในสวัสดิการสังคม : แนวคิดและวิธีวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550.

ขวัญฤทธิ์ จ่างจำรัส. “กระบวนการต่อสู้กับการลคอทอนความเป็นมนุษย์ของสาวกอาจาราโอเกะ”, รายงานการวิจัย : โครงการฝึกอบรมนักวิจัยด้านสตรีศึกษา รุ่นที่ 4. ศูนย์สตรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.

จันทนี เจริญศรี. ผลกระทบของแนวคิดหลังสมัยใหม่ต่อวิธีวิทยาในโพสต์โมเดิร์นกับสังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิภาษา, 2544.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

จิรวัฒน์ มูลศาสตร์ และคณะ. “พฤติกรรมการใช้สารเสพติดในนักเรียนมัธยม : กรณีศึกษาในโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งจังหวัดอุบลราชธานี”, รายงานการวิจัย. สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข : โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสangค์, 2544.

อุพากรณ์ โสตะ. แนวคิด ทฤษฎี กลยุทธ์ การพัฒนาพอดิกรมลูบกາฟ. ภาควิชาสุขศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์ : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2543.

ฉลาดชาย รนิตานนท์. การศึกษารอบครัวไทย : ข้อคิดและแนวทางในการศึกษา ในสังคมและวัฒนธรรมในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์มนุษยวิทยาสิรินธร, 2542.

บทนำแนวคิดหรือโนทัศน์สำคัญ : อำนวยในมนุษย์วัฒนธรรมอาชญากรรมและสิ่งแวดล้อม. ศูนย์สตรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.

ไชยมงคล จันทร์ตา และคณะ. “การสร้างความร่วมมือของชุมชนในการพัฒนาเด็กและเยาวชน ด้านยาเสพติด ตำบลบ่อหลวง”, รายงานการวิจัย. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย โครงการเด็กและเยาวชน : เชียงใหม่, 2543.

สถานีตำรวจนครรัฐประจำเมืองเชียงใหม่. เอกสารสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2546. <http://www.kalasin.police.go.th/samchai>, 3 กุมภาพันธ์ 2552.

นรินทร์ แก้วมีศรี. “แนวทางการส่งเสริมประชาสังคมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในชุมชน”, รายงานการวิจัย. สำนักงานป้องกันปราบปรามยาเสพติด : ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2546.

นรินดร์ กระพี้แดง และคณะ. “โครงการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการใช้สารเสพติด โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ กรมสามัญศึกษา”, รายงานการวิจัย. สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข, 2546.

ปีะนาภี จันทร์กระจาง. กระบวนการประทับตราบ้าจากสังคม : กรณีศึกษาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับการเสพยาบ้าในจังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาสังคม) : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546.

พาสุก พงษ์ไฟจิตรา และคณะ. ห่วยช่องบ่อ ยาบ้า : เศรษฐกิจ nokyuanai กับนโยบายของสาธารณสุขในประเทศไทย. เชียงใหม่ : สำนักพิมพ์ตรัสวิน, 2543.

พินทร์ ผิวนาง. “ปัญหายาบ้าในสังคมไทย”, เอกสารประกอบการบรรยาย. เรื่องจำกัด อุบลราชธานี กรมราชทัณฑ์ : กระทรวงมหาดไทย, 2540.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

มนันดา ติงห้มรูต และคณะ. “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและข่าวyleioผู้ที่มีภาวะเสี่ยงและพยาบาลจากตัวตาย”, รายงานการวิจัย. กรมสุขภาพจิต : กระทรวงสาธารณสุข, 2541.

ลือชัย ศรีเงินยาง. “มิติทางสังคมวัฒนธรรมของการใช้สมุนไพรในชุมชน”, รายงานการวิจัย.

ศูนย์ประสานงานทางการแพทย์และสาธารณสุข : กระทรวงสาธารณสุข, 2533.

วอลเดน เบลโล เซียร์ คันนิงแฮม และคณะ. โศกนาฏกรรมสยาม : การพัฒนาและการแต่งลายของสังคมไทยสมัยใหม่. (แปล). กรุงเทพมหานคร : โภมลคีมทอง, 2542.
瓦鲁ณี ภูริสินธิ์. “ความเป็นอยู่ในสังคมไทย”, วารสารสังคมศาสตร์. ปีที่ 12 ฉบับที่ 2
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.

วิสุทธิ์ เหล็กสมบูรณ์. ผลวัดของความสัมพันธ์เชิงอำนาจในชีวิตครอบครัวและบทบาททางเพศ
สภาพของผู้หญิงอิวเมียน (เข้า) ภายใต้ผลกระทบของการพัฒนา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต (การพัฒนาสังคม) : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545.

วันเพ็ญ อำนาจกิติกร. ศูนย์ชุมชนนำบัค ศูนย์นำบัครักษามาเสพติดจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2551.
<http://gotoknow.org/blog/aa-d/193621>, 2 กุมภาพันธ์ 2552.

ศรุดา พรหมดี. ความรู้และทักษะด้านกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีพฤติกรรมใช้สารเสพติด. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2541.

ศุภศรัย สง่าววงศ์. การเพชรปัลมหาร้อนน้ำมันเจริญพันธุ์ของหญิงบริการชาวลาวที่บริเวณชายแดนไทย-ลาว จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต (สังคมศาสตร์และการพัฒนา) : มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 2551.

ศุภนิมา (นฤมล) วงศ์สุภาพ. นางงามตู้กระจก : การศึกษาระบวนการกลายเป็นหนองนครไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ศิรย์, 2544.

สุพัฒนา เดชาติวงศ์ ณ อยุธยา. “ฆ่าตัวตาย”, วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย.

กรมสุขภาพจิต : กระทรวงสาธารณสุข, 2541.

สุภารักษ์ จันทวนิช. วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

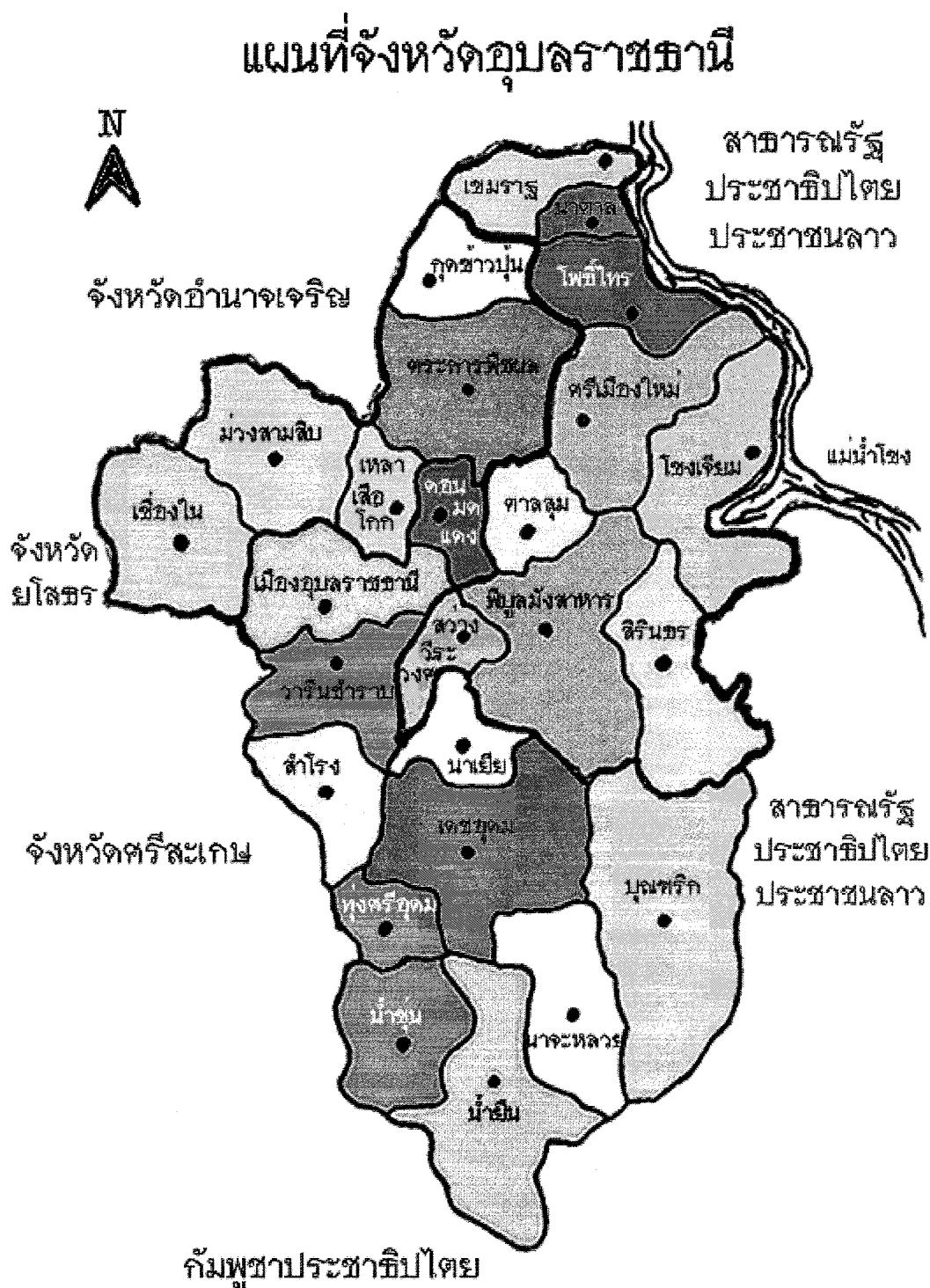
เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- สุวรรณ บัวพันธ์ และคณะ. ““ค่อนยุง” ชุมชนลืมรักพิทักษ์เด็ก”, โครงการวิจัยการเพิ่มประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือเด็กและเยาวชนบ้านค่อนยุง.
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) : สำนักงานภาค, 2548.
- อัญชลี กรีฑาเวช. กระบวนการใช้ความหมายเกี่ยวกับตัวตนของผู้ที่อยู่ในวัยทองจากมุมมองทางมนุษยวิทยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีสาขาวิชาสตรมหาบัณฑิต (สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา) : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- Becker Howard S. Outsiders: Studies in The Sociology of Deviance. N.Y.: Free Press, 1991.
- Glanz Karen. Health Behavior and Health Education. s.n.: Jossey Bass, 2002.
- Kando Thomas M. “Self – Concept. Identity and Personality”, In Social interaction.
The C.V. Mosby Company, pp. 201-240.
- Schur Edwin M. Labeling Deviant Behavior. N.Y.: Harper and Row Publishers, 1971.
- _____. Labeling Women Deviant. N.Y.: Random House. 1984.

ภาคผนวก

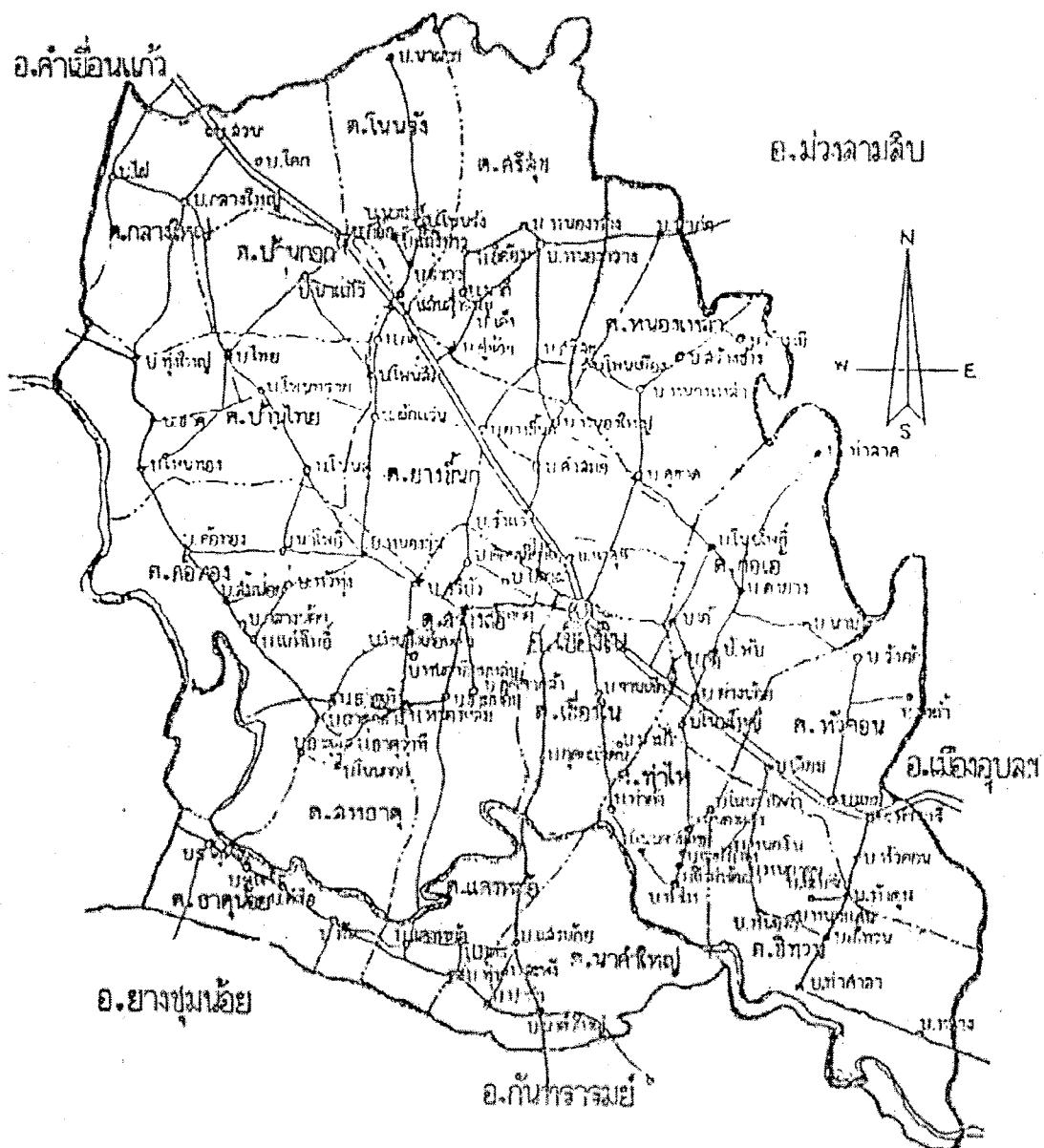
ภาคผนวก ก

แผนที่

ແຜນທີ່ອໍານວຍເຂົ້ອໃນ

ມາຈັດລວມ 1:500,000

ຫຼັມຫຼັງທັນຢ່າງເຂົ້ອໃນ

ຫຸ້ນທີ່ ၃၀၂,၄၊ ກາງຊາວເມືອງທິກ
ພັກກາງປກກະຕົກ 18 ສ້ານເລ 179 ແນຸ້ມ້ານ
ເກີນເມື່ອ ၅၆၄-၂၄၅

ອື່ນບາຍສັນກັກຍົງ

- — — ກາງກາລວງແກ່ນຕົນ
- — — ເຕັມເປົ້າເຫຼົ້າກາຈ
- — — ກາງ ຈາກ.
- — — ກາງເທື່ອນຮະຫວາງພູ້ມ້ານ
- ◎ ຜັດຊາທີ່ສັ່ນນາໂອ

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามการวิจัย

เอกสารชี้แจงแก่ผู้ยินยอมให้ทำการวิจัย

เพื่อแสดงการยินยอมให้ทำการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การให้ความหมายตัวตนของเยาวชนที่เข้าบัคยาเสพติด : กระบวนการและการเปลี่ยนแปลง กรณีศึกษาศูนย์พัฒนาคุณธรรมป่าดงใหญ่รังสิต อำเภอเจี้ยงในจังหวัดอุบลราชธานี

ชื่อผู้วิจัย นายสุรพิน หมื่นอินทร์

นักศึกษาปริญญาโทศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์และการพัฒนามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

สวัสดิครับ กรณีชื่อ นายสุรพิน หมื่นอินทร์ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท คณะศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ทำวิทยานิพนธ์ประกอบการศึกษาเรื่อง การให้ความหมายตัวตนของเยาวชนที่เข้าบัคยาเสพติด : กระบวนการและการเปลี่ยนแปลง กรณีศึกษาศูนย์พัฒนาคุณธรรมป่าดงใหญ่รังสิต อำเภอเจี้ยงใน จังหวัดอุบลราชธานี ใน การวิจัยนี้จำเป็นต้องศึกษาโดยเก็บข้อมูลจากการดำเนินชีวิต จริง ที่เป็นสถานการณ์และประสบการณ์จริง ของผู้อนุญาตให้ทำการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์ในเก็บข้อมูลครั้งนี้ โดยใช้เวลาในการสัมภาษณ์ หรือพูดคุยประมาณ 1 ชั่วโมง ท่านที่สมควรใจจะให้ข้อมูล โปรดตอบคำถามตามที่ได้ปฏิบัติ หรือ มีประสบการณ์จริง เพื่อประโยชน์ในการศึกษา และนำผลการศึกษาไปพัฒนางานด้านสุขภาพ ป้องกัน และรักษาบัคยาเสพติดของกลุ่มที่ทำงานเกี่ยวกับงานบริการที่เกี่ยวข้องต่อไป

ข้อความหรือข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์หรือพูดคุยครั้งนี้ จะเป็นความลับเฉพาะผู้สัมภาษณ์และผู้ให้การสัมภาษณ์เท่านั้น และจะไม่มีการระบุชื่อจริงและสถานศึกษา สถานที่ทำงาน จริง ข้อมูลที่ได้จะนำเสนอเป็นภาพรวมเชิงวิชาการเท่านั้น ในขณะที่ท่านให้สัมภาษณ์หรือพูดคุยอยู่นี้ หากท่านไม่สะดวกที่จะตอบในบางคำถาม หรือไม่พร้อมที่จะให้ข้อมูลเรื่องนั้น ๆ ท่านมีสิทธิที่จะไม่ตอบหรือหยุดทำการสัมภาษณ์ ได้

ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านที่ให้ความร่วมมือด้วยดี

**แบบสัมภาษณ์ระดับลึกเยาวชนที่เข้าบำบัดยาเสพติด
ที่ศูนย์พัฒนาคุณธรรมป้าดงใหญ่วังอ้อ^๑
อำเภอเชื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี**

**ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านลักษณะส่วนบุคคล ภูมิหลังประวัติชีวิต ของเยาวชน ก่อนเข้าบำบัดยาเสพติด
ในศูนย์พัฒนาคุณธรรมป้าดงใหญ่วังอ้อ**

- (1) อายุ..... ปี จบการศึกษาชั้น.....
- (2) สถานภาพสมรสเป็นโสดหรือแต่งงาน มีลูก คน
- (3) บ้านเกิดภูมิลำเนาอยู่อาศัยกับใคร
- (4) มีพี่ – น้อง ในครอบครัว คน เป็นคนที่ พ่อแม่มีชีวิตอยู่หรือไม่
- (5) อาชีพหลักของครอบครัว รายได้ของตนเอง

สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวเป็นอย่างไร
(มีรายได้ประมาณเดือนละเท่าไร).....

- (6) เรียนหนังสือระดับใดจบการศึกษาที่ไหนผ่านการทำงานอะไรบ้าง.....
ก่อนถูกจับมาเป็นผู้เสพยาเสพติด
- (7) ให้คุณเล่าประวัติชีวิต ที่ผ่านมาเป็นอย่างไร.....
- (8) สาเหตุที่ใช้สารเสพติดมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับตนเองอย่างไร.....
- (9) คุณถูกตำรวจจับได้อย่างไร ครอบครัวคุณ คนที่เกี่ยวข้องมองคุณอย่างไร
- (10) ทำไนคุณถึงได้มาอยู่ในที่นี่ คุณมาอยู่ได้อย่างไร.....
- (11) คุณคิดว่าการเป็นเยาวชนติดสารเสพติดสังคม ครอบครัว มองคุณด้วยสายตาอย่างไร.....
- (12) คุณมองคุณค่า มองความสามารถตนเองอย่างไร..... ก่อนถูกจับมาเป็นผู้เสพยาเสพติด

ส่วนที่ 2 ข้อมูลกระบวนการบำบัดยาเสพติดระหว่างเข้าบำบัดในศูนย์พัฒนาคุณธรรมป่าดงใหญ่ร่วมอ้อ

- (1) คุณเคยได้รับการบำบัดยาเสพติดหรือไม่
- (2) คุณมีทัศนคติอย่างไร สังคมมองคุณ เป็นคนมีรอยลบพิเศษ เกี่ยวกับยาเสพติด มีผลต่อการเข้าบำบัดยาเสพติดอย่างไร
- (3) คุณรับรู้อะไรบ้างเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติด
- (4) คุณมีกิจกรรมทำหน้าที่อะไรบ้างในศูนย์พัฒนาคุณธรรมป่าดงใหญ่ร่วมอ้อ..... คนที่อยู่ในที่นี่เป็นอย่างไร.....
- (5) อะไรที่ทำให้คุณไม่หันไม่ใช้ยาเสพติดเมื่ออยู่ในที่นี่.....คุณมีทักษะชีวิตอย่างไร.....
- (6) คุณยอมรับคุณค่า ความสามารถในตนเองอย่างไร.....
- (7) คุณทำอะไรบ้างในการดำเนินการกิจกรรมกลุ่มน้ำบด / ในชุมชน ศูนย์พัฒนาคุณธรรมป่าดงใหญ่
- (8) คุณรู้อะไรบ้างเกี่ยวกับกฎระเบียบ ข้อห้ามในศูนย์นี้.....
- (9) คุณมีปัญหา คุณปรึกษาใครบ้างที่อยู่ในนี่.....
- (10) โดยทั่วไปคุณมีวิธีการคุ้มครองสุขภาพกาย และใจอย่างไร
- (11) คุณมีอาการเจ็บป่วยอื่นๆอะไรบ้าง คุณได้รับการคุ้มครองจากแพทย์อย่างไรที่ไหน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลหลังจากการเข้ารับการบำบัดยาเสพติดในศูนย์พัฒนาคุณธรรมป่าดงใหญ่ร่วมอ้อ ในการติดตามเยี่ยมเยาชัน

- (1) คุณออกจากศูนย์แล้วคุณทำอาชีพอะไร (เรียนหนังสืออะไร)ทำงานเป็นอย่างไร....
 - (2) ในการทำงานของคุณ คุณคิดว่ามีความสามารถ ความภาคภูมิใจตนเองอย่างไร
 - (3) มีเหตุการณ์อะไรบ้างที่คุณคิดว่าเป็นความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างคุณกับครอบครัว สังคม และตนเอง
 - (4) คุณได้ยังเกี่ยวกับยาเสพติดหรือไม่อย่างไร.....
 - (5) สิ่งที่คุณได้จากศูนย์พัฒนาคุณธรรมป่าดงใหญ่ร่วมอ้อคืออะไรบ้าง...
 - (6) สังคม สิ่งแวดล้อมมองคุณอย่างไร
 - (7) คุณมองคุณค่า มองความสามารถตนเองอย่างไรหลังจากการบำบัดยาเสพติดแล้ว
 - (8) ถ้าคุณคิดหวานกลับซึ้งในวงจรใช้สารเสพติดหรือไม่.....
- คุณอยากจะบอกเยาชัน ในการป้องกันยาเสพติดอย่างไร.....

ภาคผนวก ก

ข้อมูลลักษณะภูมิหลังของเยาวชนนำรัฐบาลยาเสพติด

ลักษณะภูมิหลังของเยาวชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่ติดเชื้อ HIV/AIDS ในกรุงเทพมหานคร

ชื่อ (นามสกุล)	อายุ (ปี)	การศึกษา	อาชญากรรม	พนักงาน	ผู้จัดหน้าที่	บุคลากรทางการ	สถานภาพ	ระยะเวลา	วัน เดือนปี สัมภាឞ
โภ	19	บ.ว.	นักเรียน	โสด	เด็กและ 少佳少年	อยู่หอพักตั้งแต่ ตั้งแต่ 10 ปี	ครอบครัว	120 วัน	17 ก.ค.50
เฉ	26	บรรจบ	ทำนา	รับประทาน	บุคคลทาง ชีวิตดำเนินต่อสืบ ดันรำ	ผิดหวังความ รัก, ลืมสุรา	กัญชา	ครอบครัว	120 วัน
พด	21	กศบ. ม.6	ลูกสาว	โสด	เด็กคนกลาง	เด่นสุดๆ	ยาเสพติด	ครอบครัว	22 ก.ค.50
อน	24	บ.ช.	พนักงาน	โสด	เด็กคนกลาง	ทำตามนิสัย	ยาเสพติด	ครอบครัว	120 วัน